

**UCHWAŁA NR IV/20/24
RADY GMINY SIECIECHÓW**

z dnia 28 czerwca 2024 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Sieciechów na
lata 2024 - 2028**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15, art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 609 i 721) oraz art. 17 ust.1 pkt.1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 901 ze zm.) Rada Gminy w Sieciechowie uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Sieciechów na lata 2024-2028 stanowiącą załącznik niniejszej do uchwały .

§ 2. Wykonanie Uchwały powierza się Wójtowi Gminy Sieciechów.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady Gminy
Sieciechów

Zofia Wójcik

Załącznik do Uchwały Nr IV/20/24
Rady Gminy Sieciechów
z dnia 28 czerwca 2024 r.

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH DLA GMINY SIECIECHÓW

NA LATA

2024-2028

A pair of hands, one on the left and one on the right, are cupped together, forming a protective arch over a group of stylized human figures. The figures are arranged in a line, holding hands, and are rendered in a light blue color. The background is a soft, light blue gradient.

SIECIECHÓW

2024

Spis treści

Wykaz skrótów	4
Wprowadzenie	5
Metodologia opracowania Strategii	7
Podstawy prawne	9
Spójność z dokumentami strategicznymi	11
Dokumenty krajowe	12
Dokumenty regionalne	13
Dokumenty lokalne	13
Metodologia badań społecznych	13
Wybór metod i technik badawczych	14
Dobór próby i narzędzie badawcze	14
Charakterystyka gminy Sieciechów	15
Położenie	15
Sytuacja demograficzna	16
Rynek pracy i sytuacja gospodarcza	18
Edukacja i wychowanie	20
Kultura, sport i rekreacja	22
Opieka zdrowotna	25
Bezpieczeństwo publiczne	25
Uwarunkowania w zakresie ekonomii społecznej	26
Gminny system pomocy społecznej	32
Zasoby instytucjonalne w zakresie rozwiązywania problemów społecznych	36
Analiza wyników badań przeprowadzonych wśród dorosłych mieszkańców Gminy	37
Struktura badanej próby	37
Problemy społeczne	38
Problem alkoholowy	40
Problem nikotynowy	42
Problem narkotykowy	43
Problem przemocy	44
Korzystanie z urzędzeń elektronicznych	48

Uczestnictwo w grach hazardowych	50
Inne uzależnienia behawioralne.....	51
Rynek pracy	52
Ubóstwo i wykluczenie społeczne.....	53
Sytuacja osób starszych i osób z niepełnosprawnościami	55
Zdrowie psychiczne	57
Analiza wyników badania przeprowadzonego wśród uczniów.....	59
Struktura badanej próby	59
Problem alkoholowy.....	60
Problem nikotynowy	61
Problem narkotykowy	62
Problem przemocy	64
Korzystanie z urzędzeń elektronicznych.....	68
Uczestnictwo w grach hazardowych	70
Zdrowie psychiczne	70
Zaburzenia odżywiania	71
Sytuacja społeczna gminy Sieciechów.....	73
Wspieranie rodziny i system pieczy zastępczej.....	73
Wsparcie osób z niepełnosprawnością	77
Profilaktyka i rozwiązywanie problemów uzależnień	81
Przeciwdziałanie przemocy domowej	87
Aktywność i integracja społeczna seniorów.....	89
Promocja zatrudnienia, reintegracja zawodowa i społeczna osób	92
podlegających wykluczeniu społecznemu.....	92
Wsparcie osób z problemem ubóstwa.....	95
Zdrowie psychiczne	99
Część programowa	101
Misja i wizja rozwiązywania problemów społecznych	102
Kierunki rozwiązywania problemów społecznych.....	103
Ramy finansowe Strategii.....	117
System wdrażania Strategii	118
System aktualizacji Strategii.....	119

Spis treści

Komunikacja społeczna i promocja Strategii.....	120
Monitoring i ewaluacja.....	121
Wnioski i podsumowanie	124
Bibliografia.....	126
Spis rysunków, tabel, wykresów	128
Spis rysunków.....	128
Spis tabel	128
Spis wykresów	130

Wykaz skrótów

CLUiPP – Centrum Leczenia Uzależnień i Pomocy Psychologicznej w Kozienicach

FEAD – Europejski Fundusz Pomocy Najbardziej Potrzebującym

GBP – Gminna Biblioteka Publiczna

GKRPA – Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

GOPS – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sieciechowie

GUS – Główny Urząd Statystyczny

IPiN – Instytut Psychiatrii i Neurologii

KCPU – Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom

KDR – Karta Dużej Rodziny

KGW – Koło Gospodyń Wiejskich

KP – Komisariat Policji w Gniewoszowie

KS – Klub Seniora

NGO (ang. non-government organization) – organizacja pozarządowa

NK – procedura „Niebieskie Karty”

ORE – Ośrodek Rozwoju Edukacji

OSP – Ochotnicza Straż Pożarna

PCPR – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

PFRON – Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych

PIK – Punkt Informacyjno-Konsultacyjny

pp. – punkt procentowy

PUP – Powiatowy Urząd Pracy

PWD – Placówka Wsparcia Dziennego

RBŻ – Radomski Bank Żywności

UG – Urząd Gminy Sieciechów

WTZ – warsztaty terapii zajęciowej

ZI – Zespół Interdyscyplinarny

Wprowadzenie

Przemiany technologiczne, ekonomiczne i społeczno-kulturowe, które dokonały się w XX w. były przyczyną przeobrażeń w sferze życia społecznego i doprowadziły do zmiany starych i powstania nowych problemów społecznych. Problem społeczny określany jest jako niekorzystne dla społeczności zjawisko, zagrażające, niebezpieczne i konieczne do wyeliminowania. O problemie społecznym mówimy wówczas, gdy dane zjawisko spełnia kilka kryteriów: dotyczy wielu osób w społeczności, ma charakter powtarzający się, a nie jednorazowy, jest postrzegane i odczuwane przez członków danej społeczności jako istotne dolegliwości w życiu zbiorowym, domaga się rozwiązania i można mu zaradzić poprzez zbiorowe działanie¹. Wśród problemów społecznych występujących w polskiej rzeczywistości wymieniane są: alkoholizm, narkomania, niktynizm, ubóstwo, bezrobocie, przemoc, hazard, bezradność opiekuńczo-wychowawcza oraz wykluczenie społeczne. Jednym z instrumentów polityki społecznej jest tworzenie lokalnych strategii rozwiązywania problemów społecznych, które są ważnymi dokumentami odnoszącymi się do polityki społecznej, a odpowiednio przygotowane i wdrażane prowadzą do rozwiązania kluczowych problemów społecznych występujących na danym terytorium.

Konsekwencje pojawienia się wirusa SARS-CoV-2 i wywołanej przez niego choroby COVID-19 spowodowały konieczność zredefiniowania zaplanowanych działań. Skutki ekonomiczne, gospodarcze oraz społeczne pandemii będą dostrzegalne w dłuższej perspektywie czasowej, uwydatniając stare i generując nowe ryzyka socjalne. Na poziomie lokalnym można do nich zaliczyć kryzys gospodarczy skutkujący, m.in. poważnymi skutkami dla rynku pracy, rozwarstwienie społeczne pociągające za sobą ryzyko wzrostu liczby osób wykluczonych ze społeczeństwa, zwiększenie skali ubóstwa, ujawnianie się nowych konfliktów społecznych, wzrost zachowań indywidualistycznych w miejsce zachowań wspólnotowych, wpływających negatywnie na jakość kapitału społecznego i więzi społecznych, czy problem organizacji i zarządzania czasem osób starszych. To tylko część z wielu negatywnych konsekwencji jakie może za sobą pociągać pandemia koronawirusa².

¹ Kwaśniewski J., Rola diagnozy w rozwiązywaniu problemów społecznych.

² N. G. Pikuła, M. Grewiński, E. Zdebska, W. Glanc, *Wyzwania dla polityki społecznej w kontekście pandemii koronawirusa*, Kraków 2020, s. 9-16.

Obecnie polityka socjalna naszego kraju stoi przed kolejnym wyzwaniem, jakim jest konflikt rosyjsko-ukraiński i związany z nim napływ uchodźców. Migracje wojenne mogą mieć charakter długotrwały, co będzie wpływało bezpośrednio nie tylko na migrantów, ale całe społeczeństwo polskie i wymagało korekt polityk społecznych. Kryzys wywołany przez wojnę w Ukrainie musi skłonić Polskę do modernizacji systemu usług społecznych w sposób adekwatny do nowej sytuacji³.

Polityka społeczna w czasie kryzysu wymaga specjalnej uwagi i planowania, wykorzystując przy tym swoje instrumenty zarówno interwencyjne – w perspektywie krótkoterminowej, jak i w okresie długoterminowym.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Sieciechów na lata 2024-2028⁴ jest dokumentem wyznaczającym najważniejsze kierunki działań mające na celu doprowadzenie do zmiany niekorzystnych zjawisk społecznych na terenie Gminy. Wskazuje ona obszary problemowe, priorytetowe zadania służące przeciwdziałaniu tym problemom, a także zakładane rezultaty. Strategia jest wyrazem zintegrowanego planowania społecznego zwiększającego efektywność podejmowanych działań. Jej wdrażanie odbywa się poprzez szereg działań związanych z realizacją planów strategicznych.

Strategia będzie służyć osiągnięciu zaplanowanych celów, wraz ze szczegółowym określeniem sposobów dojścia do poprawy sytuacji społecznej w wybranych obszarach. W związku z tym, że rozwiązywanie problemów społecznych jest procesem długofalowym, lokalna polityka społeczna wymaga od jej realizatorów strategicznego podejścia. Planowanie strategiczne, polegające na podejmowaniu systematycznych działań, podczas których planowana jest przyszłość i wytyczane są najistotniejsze kierunki działań, uwzględnia długi horyzont czasowy.

³ E. Bendyk, P. Buras, *Polska wobec wojny, Polska w świecie po wojnie Zadania na nowy czas*, Fundacja im. Stefana Batorego, Warszawa, 2022, s. 1-7.

⁴ Na potrzeby niniejszego opracowania dla występujących w tekście sformułowań „Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Sieciechów na lata 2024-2028” stosowana będzie skrócona nazwa „Strategia”.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Sieciechów na lata 2024-2028 zawiera kilka części składowych: charakterystykę Gminy, diagnozę sytuacji społecznej oraz część programową obejmującą misję, wizję, cele, zadania przewidziane do realizacji, ramy finansowe, zakładane rezultaty, system wdrażania, monitoring i ewaluację. W Strategii uwzględniono różnorodny zakres problematyki społecznej. Diagnoza sytuacji społecznej dokonana została w następujących obszarach:

- wspieranie rodziny i system pieczy zastępczej,
- wsparcie osób z niepełnosprawnością,
- zdrowie psychiczne,
- profilaktyka i rozwiązywanie problemów uzależnień od substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych,
- przeciwdziałanie przemocy domowej,
- aktywność i integracja społeczna seniorów,
- promocja zatrudnienia, reintegracja zawodowa i społeczna osób podlegających wykluczeniu społecznemu,
- wsparcie osób z problemem ubóstwa.

Podsumowując, Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Sieciechów na lata 2024-2028, określa sposób osiągnięcia wyznaczonych celów oraz pozwala wypracować sprawny i efektywny system pomocy, umożliwiający skuteczne rozwiązywanie problemów społecznych, co pozwoli na zapewnienie mieszkańcom gminy Sieciechów dogodnych warunków do rozwoju i przyczyni się do wzrostu poczucia bezpieczeństwa społecznego.

Metodologia opracowania Strategii

Podstawowe elementy Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Sieciechów na lata 2024-2028 są tożsame ze strukturą innych dokumentów określających kierunki lokalnej polityki społecznej. Tym co wyróżnia Strategię od innych wiążących dokumentów i programów jest przede wszystkim jej okres obowiązywania oraz nadrzędność wobec nich. Mimo, iż horyzont czasowy nie został wskazany w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, powinien precyzować główne działania Gminy w zakresie

zaspokajania społecznych potrzeb mieszkańców i niwelowania nierówności społecznych w długim okresie, tj. 5-10 lat.

Obligatoryjny charakter Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych oraz jej istota i wpływ na kreowanie lokalnej polityki nakłada na jej realizatorów obowiązek tworzenia jej w sposób odpowiedzialny i spójny z zapisami zawartymi w nadrzędnych dokumentach strategicznych na poziomie europejskim, krajowym, regionalnym oraz lokalnym.

Nadrzędność Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych nad programami o charakterze taktycznym, takimi jak Program Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi, Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej, Program Wspierania Rodziny czy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, wymusza na podmiotach odpowiedzialnych za opracowanie i wdrażanie Strategii ujęcia w niej określonych elementów. Poniżej zawarte zostały elementy wchodzące w skład Strategii oraz poszczególne etapy jej opracowania.

Tabela 1. Etapy opracowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych

Lp.	Etap	Charakterystyka
1.	Analiza strategiczna	Analiza bieżącej sytuacji, problemów, barier oraz potencjału umożliwia wskazanie obszarów problemowych występujących w Gminie. Głównym źródłem informacji o sytuacji mieszkańców, ich problemach i potrzebach jest analiza danych zastanych, czyli bieżącej dokumentacji urzędowej, danych demograficzno-gospodarczych oraz trendów społecznych. Na tym etapie ocenie poddaje się również otoczenie jednostki samorządowej. Informacji w tym zakresie dostarczają również przeprowadzone na terenie Gminy badania społeczne.
2.	Sformułowanie misji i wizji Strategii	Wizja zawarta w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych jest swoistym obrazem, do którego dąży Gmina za sprawą realizacji celów w niej wskazanych, natomiast misja określa nadrzędny powód opracowania Strategii.
3.	Określenie celów priorytetowych i zadań	W następstwie prawidłowo przeprowadzonej analizy strategicznej możliwe jest wskazanie głównych obszarów problemowych występujących na terenie Gminy. Identyfikacja ich i określenie kompleksowych działań minimalizujących ich skalę zapewnia realizację polityki społecznej zgodnej z oczekiwaniami i potrzebami, a także podniesienie jakości życia lokalnej społeczności.

4.	Wskazanie sposobu wdrażania i kontroli realizacji Strategii	Ostatnim elementem Strategii jest określenie planu, zgodnie z którym ma zostać zrealizowana podczas okresu jej obowiązywania. Zarówno źródła i ramy finansowe, podmioty odpowiedzialne za realizację poszczególnych celów, sposób komunikacji, jak i sprawozdawczość mają niebagatelny wpływ na stopień i jakość jej wdrożenia, dlatego w trakcie i po jej zakończeniu należy przeprowadzić ewaluację, umożliwiającą ocenę działań w odniesieniu do zamierzonych celów.
-----------	---	---

Źródło: opracowanie własne

Podstawy prawne

Opracowana całościowa, spójna i wieloletnia koncepcja rozwiązywania problemów społecznych gminy lub powiatu, podobnie jak inne dokumenty strategiczne, jest uwarunkowana prawnie. Podstawą jurejdczną do opracowania niniejszej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych jest ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 901 z późn. zm.), która stanowi, iż do zadań własnych gminy o charakterze obligatoryjnym należy „opracowanie oraz realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka”⁵.

Tworząc niniejszą Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych opierano się na kluczowych dla tej materii aktach prawnych tak, aby była ona kompatybilna oraz komplementarna z założeniami polityki państwa. Najistotniejsze ustawy kompetencyjne, nakładające na administrację rządową i samorządową określone obowiązki to m.in.:

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r.,
2. ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego,
3. ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego,
4. ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie,
5. ustawa z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej,
6. ustawa z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych.

⁵ Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 901 z późn. zm.).

Akty prawne dotyczące wsparcia rodziny i dziecka

1. ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
2. ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci,
3. ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”,
4. ustawa z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny,
5. ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych,
6. ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
7. ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy,
8. ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej,
9. ustawa z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3,
10. ustawa z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich.

Akty prawne dotyczące ochrony zdrowia oraz przeciwdziałaniu uzależnieniom

1. ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
2. ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
3. ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej,
4. ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego.

Akty prawne dotyczące oświaty, zatrudnienia oraz wsparcia socjalnego

1. ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych,
2. ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy,
3. ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty,
4. ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym,
5. ustawa z dnia 8 grudnia 2006 r. o finansowym wsparciu niektórych przedsiębiorstw mieszkaniowych,
6. ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych,
7. ustawa z dnia 17 grudnia 2021 r. o dodatku osłonowym,
8. ustawa z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych,

9. ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie Gminy i o zmianie Kodeksu Cywilnego,
10. ustawa z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych,
11. ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
12. uchwała Nr 149 Rady Ministrów z dnia 23 sierpnia 2023 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028 (M.P. z 2023 r. poz. 881).

Akty prawne normujące aspekty finansowe

1. ustawa z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego,
2. ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych,
3. ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości,
4. ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
5. ustawa z dnia 11 września 2019 r. prawo zamówień publicznych.

Akty prawne normujące pobyt cudzoziemców na terenie kraju

1. ustawa z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach,
2. ustawa z dnia 9 listopada 2000 r. o repatriacji,
3. ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
4. ustawa z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.

Spójność z dokumentami strategicznymi

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Sieciechów na lata 2024-2028 jest zgodna z kierunkami polityk w sferze społecznej zawartymi w dokumentach strategicznych realizowanych na poziomie krajowym, regionalnym oraz lokalnym. Rozdział ten przedstawia opis wyżej wymienionych dokumentów strategicznych.

Dokumenty krajowe

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Sieciechów na lata 2024-2028 jest zgodna z poniższymi dokumentami krajowymi:

- **Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)**, będąca aktualizacją średniookresowej strategii rozwoju kraju, stanowi obowiązujący, kluczowy dokument dla Polski, w zakresie średnio- i długofalowej polityki gospodarczej. Strategia zawiera rekomendacje dla polityk publicznych oraz jest podstawą dla zmian w systemie zarządzania rozwojem.
- **Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2030**, której celem jest rozwijanie kapitału ludzkiego poprzez wydobywanie potencjałów osób w taki sposób, by mogły w pełni uczestniczyć w życiu społecznym, politycznym i ekonomicznym na wszystkich etapach życia⁶.
- **Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego (współdziałanie, kultura, kreatywność) 2030** stanowiąca kontynuację Strategii Rozwoju Kapitału Społecznego 2020, a jej głównym celem jest wzrost jakości życia społecznego i kulturalnego Polaków.

Ponadto wymienić należy również dokumenty mające wpływ na kształtowanie polityki społecznej, takie jak:

- Strategia Demograficzna 2040,
- Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030,
- Krajowy Program Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu. Aktualizacja 2021-2027 z perspektywą do roku 2030,
- Krajowy Program Rozwoju Ekonomii Społecznej do 2030 roku. Ekonomia Solidarności Społecznej,
- Strategia na rzecz Osób z Niepełnosprawnościami 2021-2030,
- Strategia rozwoju usług społecznych, polityka publiczna do roku 2030 (z perspektywą do 2035 r.).

⁶ Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2030.

Dokumenty regionalne

Na poziomie regionalnym najważniejszymi dokumentami strategicznymi dla Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Sieciechów są: Strategia rozwoju województwa mazowieckiego 2030+, Strategia Polityki Społecznej Województwa Mazowieckiego na lata 2021-2030, Strategia Rozwoju Powiatu Kozienskiego na lata 2021-2030 oraz Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Kozienskiego na lata 2021-2026.

Dokumenty lokalne

Najistotniejszym dokumentem strategicznym na poziomie lokalnym jest Strategia Rozwoju Gminy Sieciechów na lata 2021-2030, odpowiadająca na zachodzące zmiany w wymiarze społecznym, gospodarczym, przestrzennym i środowiskowym. Dokument wyznacza podstawowe kierunki rozwoju, które mają za zadanie zapewnić odpowiednią jakość i poziom życia mieszkańców, równocześnie przeciwdziałając negatywnym zjawiskom i barierom.

Metodologia badań społecznych

Punktem wyjścia wszelkiej interwencji socjalnej jest diagnoza, będąca niezbędnym elementem poprawnie zaplanowanego procesu zmian. Pomaga ona zidentyfikować negatywne, nieakceptowane zjawiska, a także niezaspokojone potrzeby i oczekiwania mieszkańców.

Celem takiej diagnozy jest poznanie problemów, a przedmiotem są różne zjawiska społeczne. O diagnozie społecznej w węższym znaczeniu mówimy, gdy badania dotyczą rozpoznawania zdarzeń i sytuacji społecznych ze względu na ich dotkliwość i potrzebę zmian. Zgodnie z tą definicją, przedmiotem badania są zdarzenia i sytuacje społecznie dotkliwe, celem – zmiana społeczna, efektem zaś – przede wszystkim wnioski i zalecenia dla praktyki⁷.

Niniejsza diagnoza ma na celu ukazanie skali różnych problemów społecznych występujących wśród dorosłych mieszkańców oraz uczniów.

⁷ Szatur – Jaworska B., Diagnoza i diagnozowanie w polityce społecznej, s. 109.

Wybór metod i technik badawczych

W celu poznania opinii oraz postaw mieszkańców gminy Sieciechów zdecydowano się na przeprowadzenie komplementarnych badań. Przez metodę badawczą rozumie się na ogół system założeń i reguł pozwalających na takie uporządkowanie praktycznej lub teoretycznej działalności, aby można było osiągnąć cel, do jakiego się świadomie zmierza⁸. Wyróżnia się metody ilościowe i jakościowe. Zarówno jedne, jak i drugie są użyteczne w prowadzeniu badań socjologicznych.

Badania wśród dorosłych mieszkańców oraz dzieci i młodzieży w Gminie przeprowadzone zostały przy wykorzystaniu metody ilościowej, odpowiadającej na pytania „ile?” i „jak często?”. Ten typ badań przeprowadzany jest na większą skalę niż w przypadku metod jakościowych, a jego wyniki można przekładać na populację⁹. Zastosowana została technika CAWI (ang. Computer Assisted Web Interview – wspomagany komputerowo wywiad przy pomocy strony internetowej), zakładająca przeprowadzenie badań za pomocą kwestionariuszy ankiet udostępnianych drogą elektroniczną. Pozwala ona na zachowanie pełnej anonimowości respondentów.

Dobór próby i narzędzie badawcze

Najczęściej badana zbiorowość jest zbyt liczna, aby objąć działaniami jej wszystkich członków, dlatego wybiera się grupę reprezentacyjną. Wykorzystany w diagnozie losowy dobór próby umożliwił pogłębienie badanych zjawisk związanych bezpośrednio z zagrożeniami społecznymi na terenie Gminy oraz uzyskanie informacji i opinii z różnych środowisk.

Badania przeprowadzono w marcu i w kwietniu 2024 roku, a udział w nich wzięło **87 dorosłych mieszkańców** oraz **101 uczniów** z terenu gminy Sieciechów.

Kwestionariusz ankiety użyty do zebrania danych, składał się z pytań zamkniętych jednego lub wielokrotnego wyboru.

W niniejszym dokumencie przedstawiono wyniki badań w ujęciu procentowym, które zaokrąglono do wartości dziesiętnych. Z uwagi na to, suma procentowego udziału odpowiedzi w danym pytaniu może odbiegać o +/- 1,0 pp. od 100%.

⁸ Sztumski J., Wstęp do metod i technik badań społecznych, s. 60.

⁹ Przewłocka J., CAWI – specyfika, wykorzystanie, perspektywa rozwoju, s. 97.

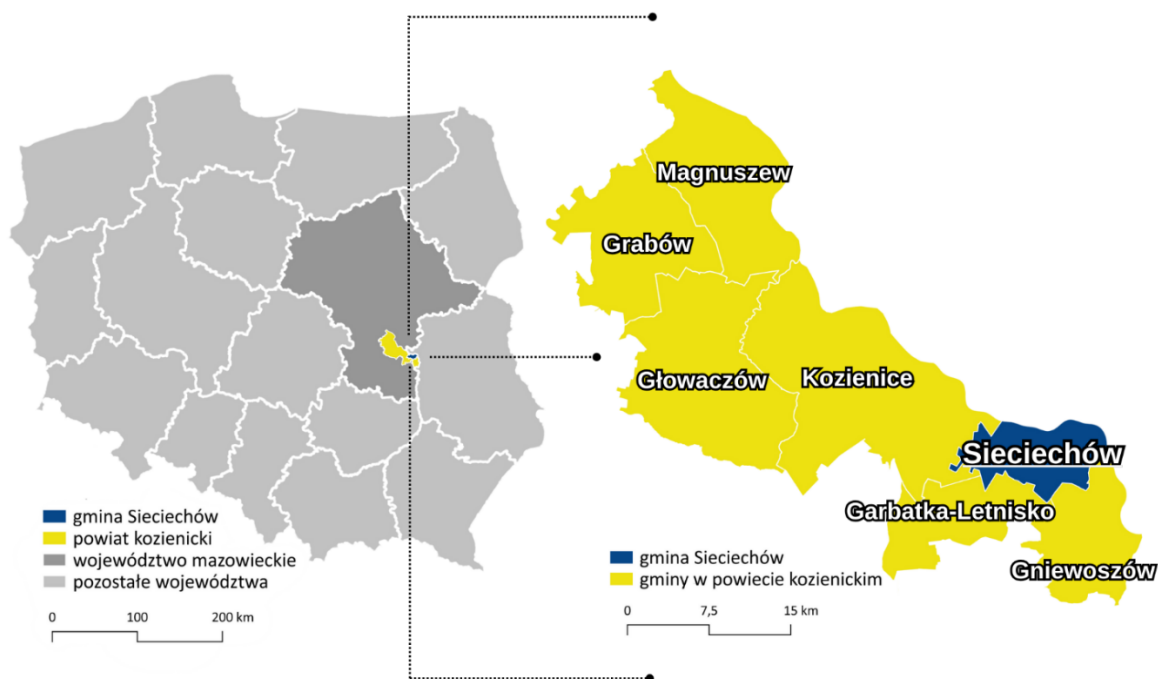
Charakterystyka gminy Sieciechów

Położenie

Sieciechów to gmina wiejska położona w powiecie kozienickim, w województwie mazowieckim. Zajmuje ona powierzchnię 61,3 km² i graniczy z gminami: Gniewoszków, Kozienice, Garbatka-Letnisko (powiat kozienicki), Dęblin, Stężyca (powiat rycki) oraz Puławy (powiat puławski).

Gmina Sieciechów jest gminą o typowo rolniczym charakterze – zdecydowana większość jej obszaru, bo aż 73% stanowią użytki rolne, a przy tym cechuje się korzystnym układem komunikacyjnym, na który składają się zarówno połączenia drogowe (w tym przede wszystkim droga krajowa nr 48, drogi wojewódzkie nr 738, 691 oraz 823), jak i kolejowe (Dęblin – Radom). Ze względu na swoje uwarunkowania, gmina odznacza się znacznym potencjałem przyrodniczo-turystycznym – na jej obszarze znajduje się wiele obiektów zabytkowych oraz cenne obszary przyrodnicze, w tym największe w powiecie jezioro. Czynniki te w sposób pozytywny wpływają na dynamicznie rozwijającą się działalność agroturystyczną. Na sieć osadniczą Gminy składa się 16 sołectw: Głusiec, Kępice, Łoje, Mozolice Duże, Mozolice Małe, Nagórnik, Opactwo, Sieciechów, Słowiki-Folwark, Słowiki Nowe, Słowiki Stare, Wola Klasztorna, Wólka Wojcieszkowska, Występ, Zajezierze i Zbyczyn.

Rysunek 1. Położenie gminy Sieciechów

Źródło: opracowanie własne

Sytuacja demograficzna

Struktura demograficzna, będąca rezultatem procesów demograficznych w przeszłości, determinuje kształtowanie się zjawisk demograficznych i społecznych w przyszłości. Rozpoznanie istotnych cech, zjawisk i procesów społecznych jest także kontekstem dla weryfikacji kierunków dotychczasowych działań na rzecz rozwiązywania problemów społecznych, a co za tym idzie umożliwia wnioskowanie dotyczące wymaganych w tym zakresie zmian, zarówno w odniesieniu do skali interwencji, jak i jej rodzaju.

Gminę Sieciechów zamieszkuje 3 736 osób (stan na 31 grudnia 2022 roku). Na przestrzeni analizowanych trzech lat liczba mieszkańców uległa nieznacznemu spadkowi. W 2022 roku względem roku bazowego ukształtował się on na poziomie 1,4%.

Wykres 1. Liczba mieszkańców gminy Sieciechów w latach 2020-2022

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/>

Kolejną analizowaną kwestią jest przyrost naturalny, czyli różnica między liczbą urodzeń żywych, a liczbą zgonów. W gminie Sieciechów w 2022 roku przyrost naturalny na 1 000 ludności kształtował się na poziomie -7,18 co oznacza, że wskaźnik ten przyjmował blisko trzykrotnie niższą wartość w stosunku do województwa mazowieckiego (-2,24). Na przestrzeni lat w Gminie zauważalny jest znaczny spadek przyrostu naturalnego na 1 000 ludności: w 2020 roku wynosił on -4,20, w 2021 roku -7,14, natomiast w ostatnim roku poddanym analizie kształtował się na poziomie -7,18.

Tabela 2. Przyrost naturalny na 1 000 ludności w gminie Sieciechów w porównaniu do województwa mazowieckiego na przestrzeni lat 2020-2022

wyszczególnienie	2020	2021	2022
gmina Sieciechów	-4,20	-7,14	-7,18
województwo mazowieckie	-1,96	-3,54	-2,24

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/>

Struktura ludności w gminie Sieciechów według ekonomicznych grup wieku w roku 2022 przedstawiała się następująco:

- 17,2% mieszkańców było w wieku przedprodukcyjnym – do 18 roku życia;
- 59,4% mieszkańców Gminy było w wieku produkcyjnym – dla kobiet jest to między 18-59 rokiem życia, a dla mężczyzn między 18-64 rokiem życia;
- 23,4% mieszkańców było w wieku poprodukcyjnym – dla kobiet 60 lat i więcej, a dla mężczyzn 65 lat i więcej.

Na przestrzeni analizowanych lat dostrzec można nieznaczne wahania udziału osób w wieku przedprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności, jednakże utrzymywał się on na zbliżonym poziomie. W przypadku odsetka osób w wieku produkcyjnym, dostrzegalna jest tendencja spadkowa, wynosząca 0,5 pp. względem roku bazowego. Zauważalny jest natomiast systematyczny wzrost udziału osób w wieku poprodukcyjnym, który na przestrzeni analizowanych lat wyniósł 0,7 pp. Udział osób w poszczególnych ekonomicznych grupach wiekowych w Gminie prezentuje się na nieco odmiennym poziomie w odniesieniu do wskaźników w województwie mazowieckim i w całym kraju. W 2022 roku w województwie było to 19,4% osób w wieku przedprodukcyjnym, 58,7% w wieku produkcyjnym oraz 21,9% w wieku poprodukcyjnym, natomiast w Polsce – 18,4% osób w wieku przedprodukcyjnym, 58,7% w wieku produkcyjnym oraz 22,9% w wieku poprodukcyjnym¹⁰.

Tabela 3. Udział ludności według ekonomicznych grup wieku w ogólnej liczbie ludności gminy Sieciechów w latach 2020-2022 (w procentach)

wyszczególnienie	2020	2021	2022
wiek przedprodukcyjny	17,3	17,4	17,2
wiek produkcyjny	59,9	59,6	59,4
wiek poprodukcyjny	22,7	23,0	23,4

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/>

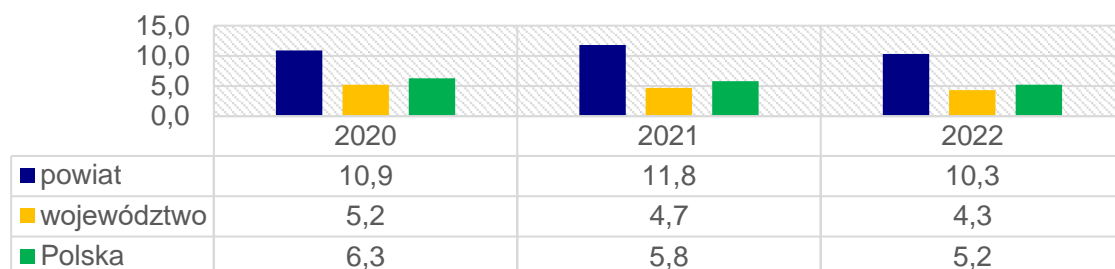
¹⁰ dane za 2022 rok.

Rynek pracy i sytuacja gospodarcza

Ważnym wskaźnikiem w ocenie rynku pracy jest stopa bezrobocia rejestrowanego, która jest wyrażonym w procentach stosunkiem liczby osób zarejestrowanych jako bezrobotne w urzędach pracy, do liczby ludności aktywnej zawodowo (zasobu siły roboczej danej populacji).

Dane dotyczące stopy bezrobocia na poziomie gmin nie są dostępne, w związku z tym wskaźnik przedstawia dane dla powiatu kozienickiego. W 2022 roku stopa bezrobocia w powiecie wynosiła 10,3%, a więc była zdecydowanie wyższa niż w przypadku województwa (4,3%) i całego kraju (5,2%). W powiecie kozienickim najwyższą wartość wskaźnika odnotowano w 2021 roku, która kształtowała się na poziomie 11,8%, natomiast w 2022 roku spadła do 10,3%, co mogło mieć związek ze stabilizacją na rynku pracy po szczycie pandemii koronawirusa. W przypadku województwa mazowieckiego, jak i całego kraju, na przestrzeni ostatnich lat zauważalny jest systematyczny spadek stopy bezrobocia rejestrowanego. Szczegółowe dane w tym zakresie prezentuje poniższy wykres.

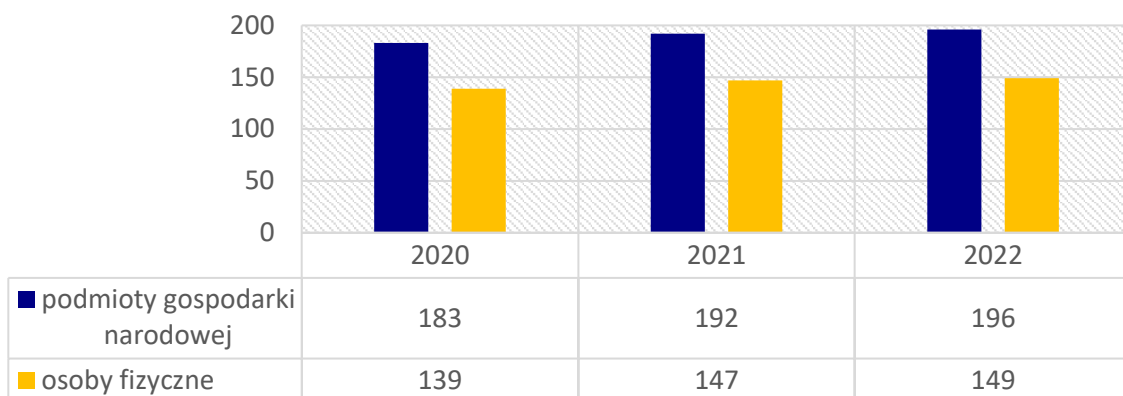
Wykres 2. Stopa bezrobocia rejestrowanego w powiecie kozienickim na przestrzeni lat 2020-2022 w porównaniu do województwa mazowieckiego i całej Polski (stan na koniec roku, w procentach)

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/>

Jednym ze wskaźników określających aktywność gospodarczą danej zbiorowości jest liczba podmiotów gospodarczych funkcjonujących na danym terenie. W gminie Sieciechów na koniec 2022 roku w rejestrze REGON zarejestrowanych było łącznie 196 podmiotów gospodarki narodowej, w tym większość stanowiły osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą w liczbie 149 (76,0%). Podobnie sytuacja wyglądała w latach poprzednich. Na przestrzeni lat 2020-2022 liczba podmiotów gospodarki narodowej wpisanych do rejestru REGON w gminie Sieciechów ulegała systematycznemu wzrostowi.

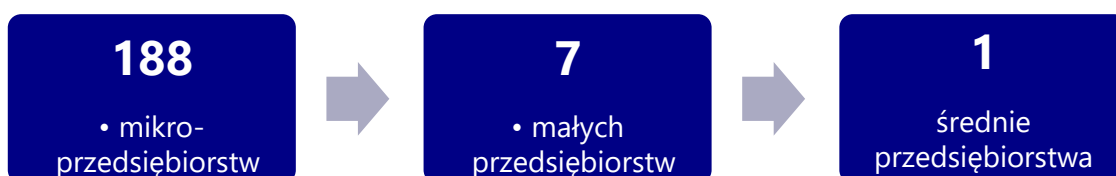
Wykres 3. Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru REGON oraz osoby fizyczne prowadzące działalność w gminie Sieciechów w latach 2020-2022

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl>

Największa liczba podmiotów gospodarczych działających w gminie Sieciechów według klas wielkości to mikro-przedsiębiorstwa zatrudniające 0-9 pracowników – jest ich 188 (stan na koniec 2022 roku). Działalność prowadzi również 7 małych przedsiębiorstw zatrudniających 10-49 pracowników oraz 1 średnie przedsiębiorstwo z liczbą od 50 do 249 pracowników.

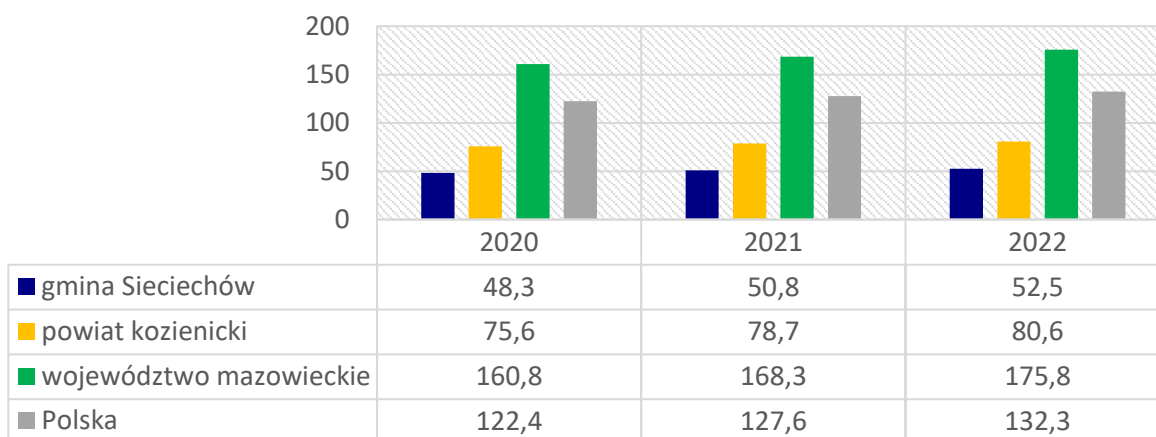
Rysunek 2. Liczba podmiotów zarejestrowanych na terenie gminy Sieciechów według klas wielkości (stan na koniec 2022 roku)

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl>

Mimo systematycznego wzrostu liczby przedsiębiorstw działających w gminie Sieciechów, porównując wskaźnik liczby podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 1 000 ludności można zaobserwować zdecydowanie mniej korzystną sytuację w Gminie niż w przypadku powiatu, województwa oraz kraju, na co wpływ może mieć m.in. niski poziom aktywności gospodarczej wśród lokalnej społeczności. W 2022 roku najwyższy wskaźnik odnotowano dla województwa mazowieckiego, wynoszący 175,8 podmiotów gospodarczych na 1 000 ludności, natomiast najniższy dla gminy Sieciechów (52,5). Na przestrzeni analizowanych lat zauważalny jest jego stopniowy wzrost we wszystkich analizowanych jednostkach, a w przypadku gminy Sieciechów kształtuje się on na poziomie 8,7%. Szczegółowe dane przedstawiono na kolejnym wykresie.

Wykres 4. Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru REGON na 1 000 mieszkańców w gminie Sieciechów, powiecie kozienickim, województwie mazowieckim oraz Polsce w latach 2020-2022

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl>

Edukacja i wychowanie

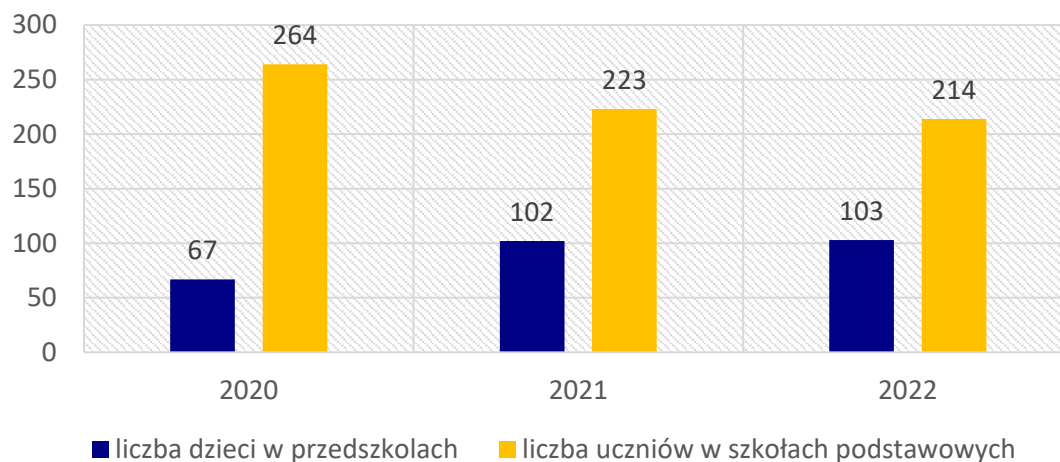
W 2022 roku na terenie gminy Sieciechów funkcjonowały następujące placówki oświatowe:

- Zespół Placówek Oświatowych w Sieciechowie im. Armii Krajowej (Publiczna Szkoła Podstawowa oraz Publiczne Przedszkole),
- Zespół Szkolno-Przedszkolny w Zajezerzu (Publiczna Szkoła Podstawowa oraz Publiczne Przedszkole),
- Zespół Szkolno-Przedszkolny w Starych Słowikach im. Kazimierza Ośki (Publiczna Szkoła Podstawowa oraz Publiczne Przedszkole).

Na terenie Gminy nie funkcjonuje placówka zapewniająca opiekę nad dziećmi do lat 3.

W roku szkolnym 2022/2023 do szkół podstawowych uczęszczało 214 uczniów, z czego najwięcej do Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Zajezerzu (100 osób). W przypadku nauczania przedszkolnego, w omawianym okresie do placówek uczęszczało 103 dzieci, spośród których blisko połowę stanowili wychowankowie przedszkola w Zajezerzu (46). Na przestrzeni lat dostrzegalny jest stopniowy spadek liczby uczniów szkół podstawowych, kształtujący się na poziomie 18,9%, natomiast liczba dzieci w przedszkolach uległa znacznemu wzrostowi – w 2022 roku odnotowano wzrost o 53,7% względem roku bazowego.

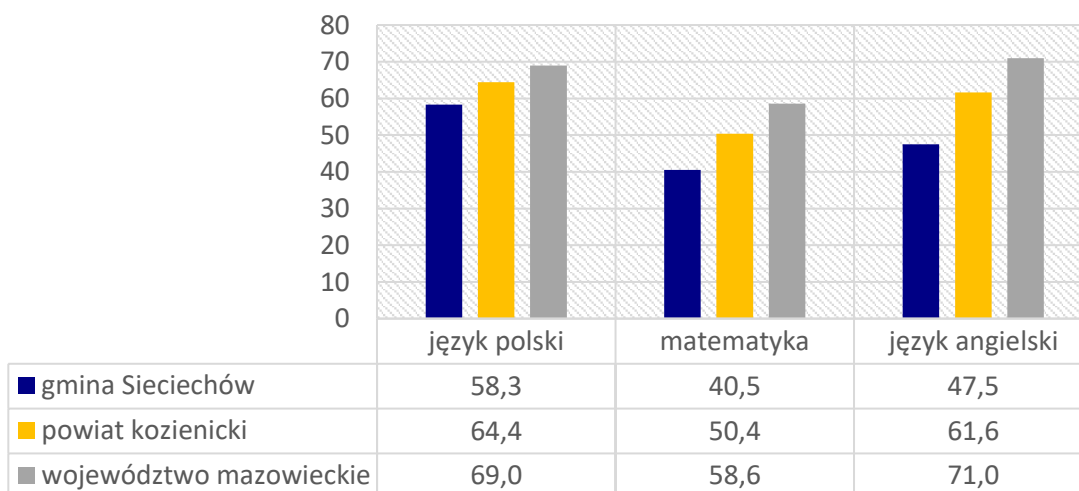
Wykres 5. Liczba uczniów szkół podstawowych oraz przedszkoli w gminie Sieciechów w latach 2020-2022

Źródło: Raport o stanie gminy Sieciechów za lata 2020, 2021 i 2022

Na poniższym wykresie przedstawione zostały wyniki egzaminu ósmoklasisty uczniów z gminy Sieciechów w porównaniu do średniej dla powiatu kozienickiego oraz województwa mazowieckiego. Z zebranych danych wynika, że młodzi mieszkańcy Gminy uzyskali najniższe wyniki w każdym z trzech przedmiotów niż wszyscy uczniowie z terenu powiatu i województwa. Najgorszy rezultat określony dla gminy Sieciechów widoczny jest w przypadku matematyki, uzyskując średni wynik na poziomie 40,5%, zaś najlepiej uczniowie poradzili sobie z językiem polskim, w przypadku którego wartość wynosiła 58,3%. Szczegółowe dane przedstawiono na wykresie poniżej.

Wykres 6. Wyniki egzaminu ósmoklasisty w 2023 roku uczniów z gminy Sieciechów, powiatu kozienickiego i województwa mazowieckiego

Źródło: <https://mapa.wyniki.edu.pl/>

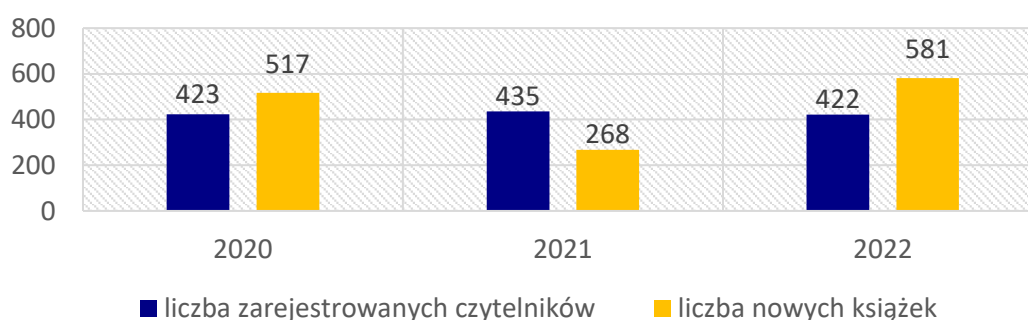
Gmina Sieciechów systematycznie prowadzi działania w zakresie doposażania placówek oświatowych w niezbędne materiały edukacyjne, pomoce dydaktyczne oraz sprzęt sportowy, a także modernizacji obiektów, podnosząc tym samym jakość kształcenia i zapewniając odpowiednie warunki edukacyjne.

Kultura, sport i rekreacja

Główną instytucją działającą w zakresie kultury na terenie Gminy jest **Gminna Biblioteka Publiczna**, będąca samorządową jednostką kultury i pełniąca zadania dotyczące rozwoju i zaspokajaniu potrzeb czytelniczych, informacyjnych i kulturalno-oświatowych mieszkańców. W jej ramach funkcjonuje również filia w Zajezierzu. Biblioteka realizuje podstawowe działania statutowe w zakresie gromadzenia, opracowywania i udostępniania zbiorów oraz w zakresie promocji książki, biblioteki i czytelnictwa wśród lokalnej społeczności. Zasoby GBP są stale uzupełniane ze *środków Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 2.0 na lata 2021-2025 oraz Kraszewski. Komputery dla bibliotek z Instytutu Książek*. Ponadto, instytucja czynnie współpracuje ze szkołami w zakresie zapotrzebowania na lektury szkolne dla uczniów.

Na przestrzeni lat dostrzegalne są wahania zarówno liczby zarejestrowanych czytelników, jak i liczby nowych książek zakupionych do GBP. Największą liczbę czytelników odnotowano w roku 2021 (435), zaś najmniejszą w 2022 roku (422). Biorąc pod uwagę nowe pozycje, które zasiliły GBP w poszczególnych latach dostrzec można, iż najmniej zakupiono ich w 2021 roku – 268, co stanowi wartość średnio dwukrotnie niższą niż w przypadku roku 2020 oraz 2022. Szczegółowe dane przedstawia poniższy wykres.

Wykres 7. Dane dotyczące działalności GBP w gminie Sieciechów w latach 2020-2022

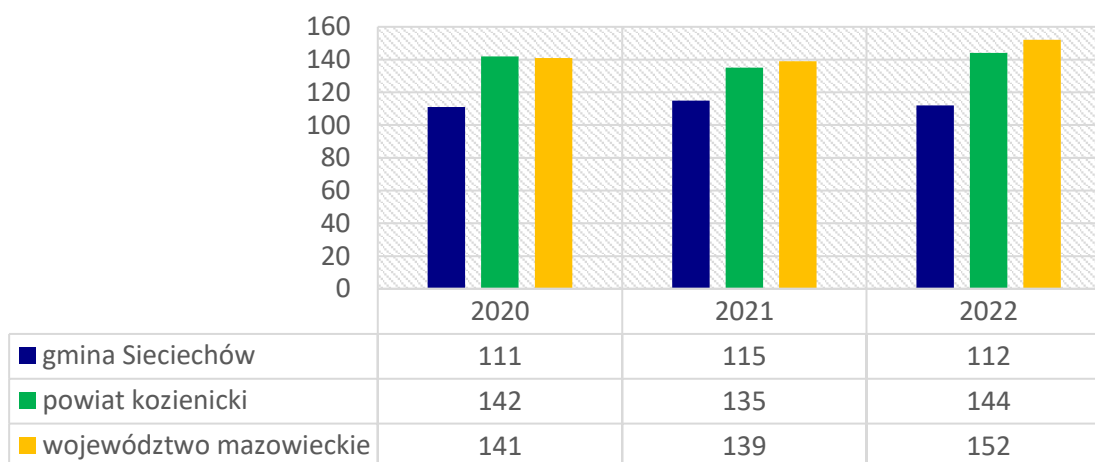

Źródło: Raport o stanie gminy Sieciechów za 2020, 2021 i 2022 rok

Biblioteka organizuje również lekcje biblioteczne i zajęcia kreatywne dla najmłodszych mieszkańców Gminy, a poprzez podejmowanie tego typu inicjatyw promuje czytelnictwo wśród dzieci i młodzieży. GBP w analizowanym okresie uczestniczyła również w ogólnopolskim projekcie „Mała Książka – Wielki Człowiek”.

Poniższy wykres prezentuje dostępne dane w zakresie liczby czytelników bibliotek publicznych na 1 000 ludności w gminie Sieciechów, powiecie kozienickim oraz województwie mazowieckim w latach 2020-2022. Na podstawie danych statystycznych widać, że liczba czytelników w Gminie na przestrzeni analizowanych lat ulegała nieznacznym wahaniom, a największą wartość wskaźnika odnotowano w roku 2021 (115). Należy podkreślić, iż na przestrzeni analizowanych lat liczba czytelników bibliotek publicznych w Gminie w przeliczeniu na 1 000 ludności zawsze przyjmowała niższe wartości zarówno względem powiatu kozienickiego, jak i województwa mazowieckiego. Szczegółowe dane przedstawiono na poniższym wykresie.

Wykres 8. Czytelnicy bibliotek publicznych na 1 000 ludności w gminie Sieciechów, powiecie kozienickim oraz województwie mazowieckim w latach 2020-2022

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl>

GBP odpowiedzialna jest również za organizację wydarzeń na terenie Gminy, które mają na celu zapewnienie odpowiedniej oferty spędzania czasu wolnego, promowanie walorów Gminy, a także wzmocnienie tożsamości lokalnej społecznej oraz integrację wszystkich grup społecznych. W 2022 roku na terenie Gminy zorganizowano takie wydarzenia, jak m.in.:

- święto 28 Pułku Artylerii Lekkiej w Zajezierzu z udziałem kompanii reprezentacyjnej oraz orkiestry wojskowej (corocznie trzecia niedziela września),

- rocznica pacyfikacji wsi Kępice z udziałem kompanii reprezentacyjnej oraz orkiestry wojskowej (corocznie ostatnia niedziela października),
- festyn z okazji Dnia Dziecka (czerwiec),
- festyn gminny pn. Dni Sieciechowa (lipiec),
- Wigilia Gminna (grudzień).

Istotnym zasobem w zakresie kultury na terenie Gminy jest Izba Historyczno-Regionalna, dzięki której odwiedzający mogą zapoznać się z bogatą historią ziemi sieciechowskiej od czasów prehistorii po czasy najnowsze. Przedstawia działalność miejscowej ludności podczas II wojny światowej, a obecne w Izbie narzędzia i przedmioty umożliwiają poznanie ówczesnych zwyczajów i metod prac na obszarach wiejskich.

W obszarze sportu, na terenie Gminy funkcjonuje jeden klub sportowy – Wiejski Klub Sportowy „WKS Zajezerze”.

Na terenie Gminy działalność prowadzą **3 Koła Gospodyń Wiejskich**, integrujących lokalną społeczność i propagujących lokalne tradycje i zwyczaje:

- Koło Gospodyń Wiejskich w Sieciechowie,
- Koło Gospodyń Wiejskich w Słowikach Starych,
- Koło Gospodyń Wiejskich w Głuscu.

Gmina Sieciechów objęta jest również działalnością Lokalnej Grupy Działania „Puszcza Kozienicka”, będącej dobrowolnym, samorządnym i trwałym zrzeszeniem osób fizycznych i prawnych, której głównym celem jest zapewnienie rozwoju obszarów wiejskich. Pełnione przez LGD zadania uwzględniają wzmocnienie aktywności społecznej, rozwój infrastruktury turystycznej, ochronę środowiska, podnosząc tym samym atrakcyjność obszaru oraz poziom przedsiębiorczości. Stowarzyszenie ściśle współpracuje z Kołami Gospodyń Wiejskich z terenu gminy Sieciechów poprzez organizowanie warsztatów, konkursów, czy też wizyt studyjnych, których głównym celem jest promowanie zasobów dziedzictwa kulturowego przy zaangażowaniu mieszkańców.

Gmina Sieciechów odznacza się znacznym potencjałem do rozwoju turystyki wiejskiej, oferując szeroki wachlarz atrakcji, usług oraz form aktywnego wypoczynku, na co wpływ ma m.in. jej typowo rolniczy charakter, a także dalekie położenie względem ośrodków miejskich. Na jej terenie w 2022 roku funkcjonowało 5 gospodarstw agroturystycznych.

Opieka zdrowotna

Z danych GUS wynika, iż w gminie Sieciechów w 2022 roku w ramach podstawowej opieki zdrowotnej udzielono łącznie 15 020 porad. Oznacza to, że na 1 mieszkańca Gminy udzielono wówczas 4,0 porad. Jest to wartość zbliżona do liczby porad w przeliczeniu na 1 mieszkańca powiatu kozińskiego, która wynosiła w omawianym roku 4,6.

Tabela 4. Dane statystyczne dotyczące publicznej opieki zdrowotnej w gminie Sieciechów w porównaniu do powiatu kozińskiego w 2022 roku

wyszczególnienie	powiat	gmina
przychodnie	31	4
liczba porad w ramach POZ	262 316	15 020
porady podstawowej opieki zdrowotnej udzielone na 1 mieszkańca	4,6	4,0

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/>

Bezpieczeństwo publiczne

Bezpieczeństwo publiczne jest to ogół warunków i instytucji chroniących życie, zdrowie, mienie obywateli oraz majątek ogólnonarodowy, ustrój i suwerenność państwa przed zjawiskami groźnymi dla ładu prawnego. Bezpieczeństwo publiczne umożliwia sprawne funkcjonowanie społeczeństwa.

W gminie Sieciechów o bezpieczeństwo i porządek dbają funkcjonariusze z **Komisariatu Policji w Gniewoszowie**. Poza pełnieniem obowiązków z zakresu swojej podstawowej służby, podejmują oni również działalność profilaktyczną na terenie Gminy. Ochronę przeciwpożarową w Gminie zapewnia **5 jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych**, zlokalizowanych w miejscowościach: Głusiec, Łoje, Sieciechów, Wola Klasztorna oraz Zajezierze. W podstawowy zakres działalności OSP wchodzi ochrona przeciwpożarowa i usuwanie skutków klęsk żywiołowych, jednakże członkowie jednostek OSP zabezpieczają także imprezy sportowe oraz kulturalne organizowane na terenie Gminy. Biorą również aktywny udział w życiu społeczno-kulturowym, m.in. poprzez uczestniczenie w obchodach świąt narodowych, współorganizowanie wydarzeń i uroczystości gminnych.

Uwarunkowania w zakresie ekonomii społecznej

Na przestrzeni dekad zmieniały się sposoby zarządzania w biznesie i administracji, a co za tym idzie – funkcja jednostki w wewnętrznym systemie. W wyniku koncentracji na wynikach, coraz mniejszą rolę w strukturach organizacyjnych pełnił człowiek, a w efekcie zwiększyła się skala wykluczenia społecznego. Narastanie nierówności społecznych wpłynęło na konieczność intensyfikacji oddolnych działań podejmowanych przez środowiska dotknięte nimi, na kanwie czego zainicjowany został ruch spółdzielczy, umożliwiający całym grupom społecznym zaspokojenie podstawowych potrzeb, a u jego podstaw leżała podmiotowość jednostki oraz wartość pracy indywidualnej. Ówczesne przesłanki umożliwiły wykreowanie się ekonomii społecznej znanej obecnie, czyli ekonomii skoncentrowanej na jednostce i oddziaływaniu społecznym, zarządzanej w sposób autonomiczny i partycypacyjny oraz wykazującej nadrzędność świadczenia usług dla członków, pracowników lub wspólnoty ponad bezwzględnym zyskiem¹¹.

Ekonomia społeczna prowadzona jest przez szereg podmiotów, wśród których znajdują się organizacje pozarządowe wskazane w art. 3 ust. 2 ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie, tj. stowarzyszenia, fundacje i prowadzone przez nie jednostki reintegracyjne, a także w art. 3 ust. 3, w tym spółdzielnie socjalne, spółki non profit, stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego, itp. Obecnie rozwijający się sektor ekonomii społecznej wpisuje się zarówno w politykę gospodarczą, poprzez wzmocnienie przedsiębiorczości mieszkańców gmin i powiatów oraz konkurencyjności lokalnych podmiotów, jak i politykę społeczną, gdyż odpowiednie wykorzystanie potencjału PES umożliwia aktywizację zawodową, rozwój turystyki, kultury czy mieszkalnictwa, a także reintegrację osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Wśród podmiotów ekonomii społecznej wyszczególnia się podmioty ekonomii solidarnej, których celem działania jest w szczególności aktywizacja zawodowa i integracja społeczna, w tym reintegracja zawodowa i społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz rehabilitacja społeczna i zawodowa osób z niepełnosprawnościami.

¹¹ Krajowy Program Rozwoju Ekonomii Społecznej do 2030 roku. Ekonomia Solidarności Społecznej, str. 10

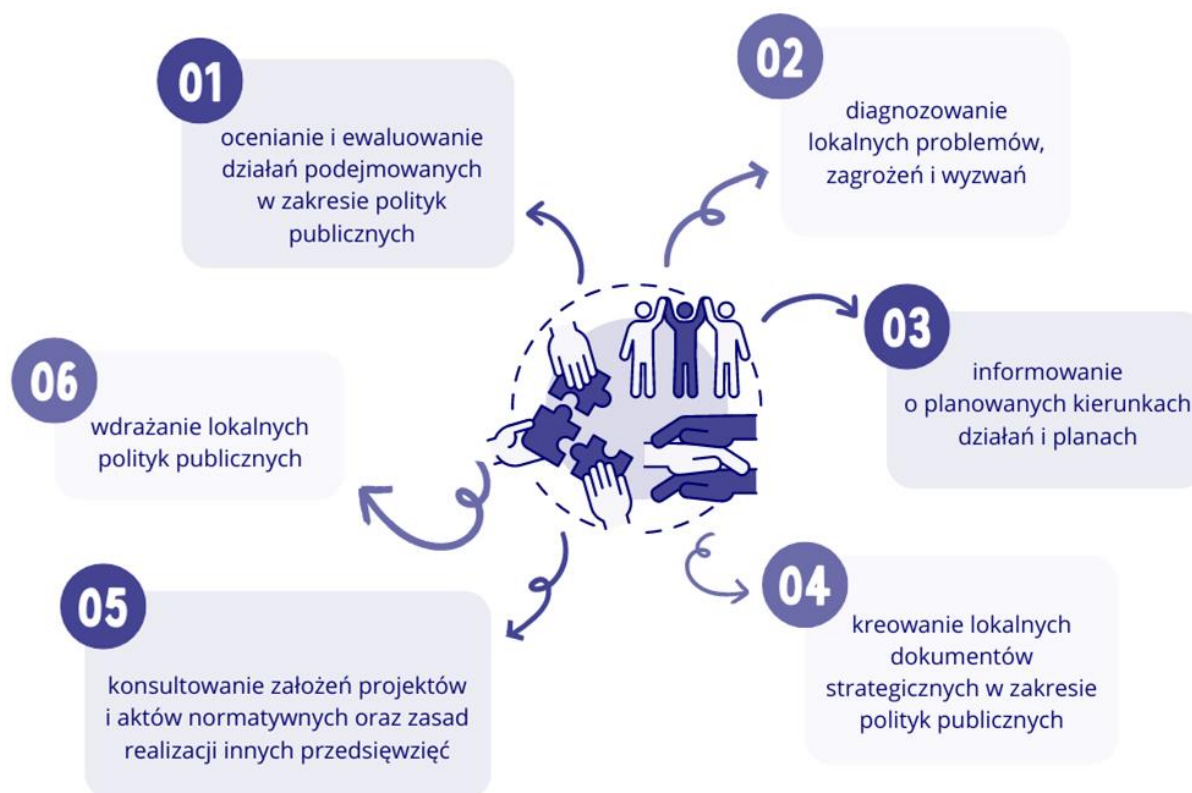
Rysunek 3. Klasyfikacja podmiotów ekonomii społecznej

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Krajowego Programu Rozwoju Ekonomii Społecznej do 2030 roku. *Ekonomia Solidarności Społecznej*

Podmioty ekonomii społecznej prowadzą szeroką działalność na rzecz lokalnej społeczności i grup zagrożonych lub doświadczających wykluczenia społecznego. Doświadczenie wynikające z podejmowanych działań umacnia przyzwolenie tych podmiotów do powzięcia części odpowiedzialności za kierunek i kształt lokalnej polityki społecznej. W dotychczasowych praktykach wiodącą formą współpracy międzyinstytucjonalnej w tym obszarze było zlecanie zadań publicznych oraz usług społecznych odpowiednim fundacjom i stowarzyszeniom, niemniej wraz z rozwojem sektora ES zasadne jest włączenie wszystkich jego podmiotów do tworzenia lokalnych rozwiązań, w tym w zakresie rozpoznawania problemów społecznych, opracowywania dokumentów strategicznych, wdrażania działań i ich oceny.

Rysunek 4. Obszary współpracy międzyinstytucjonalnej

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Model współpracy administracji publicznej i organizacji pozarządowych, ISP, 2019

W świetle ustawy o ekonomii społecznej rozszerzona została sfera zadań publicznych możliwych do realizacji przez organizacje pozarządowe, która dała im możliwość działalności na rzecz podmiotów ekonomii społecznej i przedsiębiorstw społecznych, z kolei ustawa o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych uregulowała kwestie obszarów usług możliwych do realizacji przez PES w ramach otwartych konkursów ofert, małych grantów oraz w oparciu o prawo zamówień publicznych. Korelacja ustawy o ekonomii społecznej, ustawy o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych oraz o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie kreuje obraz szerokiego spektrum działalności i inicjatyw możliwych do podjęcia przez PES w ramach realizacji zadań publicznych i usług społecznych, wśród których znajduje się 14 obszarów usług oraz 43 sfery zadań. Zdefiniowane poniżej usługi społeczne są ściśle związane z katalogiem zadań w ramach pożytku publicznego.

Tabela 5. Zakres usług społecznych i przypisane do nich zadania publiczne

lp.	katalog usług społecznych z zakresu:	zadania publiczne w obszarze:
1.	Polityki prorodzinnej	<ul style="list-style-type: none"> • działalności na rzecz rodziny, macierzyństwa, rodzicielstwa, upowszechniania i ochrony praw dziecka
2.	Wspierania rodziny	<ul style="list-style-type: none"> • wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej • działalności na rzecz dzieci i młodzieży, w tym wypoczynku dzieci i młodzieży
3.	Systemu pieczy zastępczej	<ul style="list-style-type: none"> • wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej
4.	Pomocy społecznej	<ul style="list-style-type: none"> • pomocy społecznej, w tym pomocy rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywania szans tych rodzin i osób
5.	Promocji i ochrony zdrowia	<ul style="list-style-type: none"> • ochrony i promocji zdrowia, w tym działalności leczniczej
6.	Wspierania osób niepełnosprawnych	<ul style="list-style-type: none"> • działalności na rzecz osób niepełnosprawnych
7.	Edukacji publicznej	<ul style="list-style-type: none"> • nauki, szkolnictwa wyższego, edukacji, oświaty i wychowania
8.	Przeciwdziałania bezrobociu	<ul style="list-style-type: none"> • promocji zatrudnienia i aktywizacji zawodowej osób pozostających bez pracy i zagrożonych zwolnieniem z pracy
9.	Kultury	<ul style="list-style-type: none"> • kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego
10.	Kultury fizycznej i turystyki	<ul style="list-style-type: none"> • wspierania i upowszechniania kultury fizycznej, turystyki i krajoznawstwa
11.	Pobudzania aktywności obywatelskiej	<ul style="list-style-type: none"> • działalności wspomagającej rozwój wspólnot i społeczności lokalnych • upowszechniania i ochrony wolności i praw człowieka oraz swobód obywatelskich, a także działań wspomagających rozwój demokracji • udzielania nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego • upowszechniania i ochrony praw konsumentów
12.	Mieszkalnictwa	<ul style="list-style-type: none"> • tworzenia warunków do zaspokajania potrzeb mieszkaniowych wspólnoty samorządowej
13.	Ochrony środowiska	<ul style="list-style-type: none"> • ekologii i ochrony zwierząt oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego
14.	Reintegracji zawodowej i społecznej	<ul style="list-style-type: none"> • działalności na rzecz integracji i reintegracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym • działalności wspomagającej rozwój gospodarczy, w tym rozwój przedsiębiorczości • rewitalizacji • działalności na rzecz organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 • działalności na rzecz podmiotów ekonomii społecznej i przedsiębiorstw społecznych

Źródło: Opracowanie własne

Wśród zadań publicznych wskazanych do realizacji przez organizacje pozarządowe znajdują się dodatkowo działania w obszarze wzmocnienia integralności społeczności lokalnej, zapewnienia bezpieczeństwa, wsparcia grup wykluczonych i mniejszościowych oraz przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym.

Ważnym aspektem rozróżniającym usługi społeczne od zadań publicznych realizowanych przez PES jest sposób, w jaki dany podmiot otrzymuje je do realizacji. W przypadku zadań publicznych rozróżnia się ich 5, w tym:

- otwarty konkurs ofert,
- „małe granty” (tryb pozakonkursowy),
- zlecenie realizacji zadania publicznego z pominięciem otwartego konkursu ofert przez organ administracji publicznej w razie wystąpienia klęski żywiołowej, katastrofy naturalnej lub awarii technicznej,
- zlecenie realizacji zadania publicznego z pominięciem otwartego konkursu ofert przez Prezesa Rady Ministrów ze względu na ważny interes społeczny lub publiczny,
- zlecenie realizacji zadania publicznego z pominięciem otwartego konkursu na podstawie samodzielnie złożonej oferty.

Realizacja usług społecznych następuje poprzez zlecenie zadań w formie:

- zlecenia usług,
- zlecenia instytucji,
- bonu na aktywność (regranting),
- kooperacyjnego rozwiązania problemów.

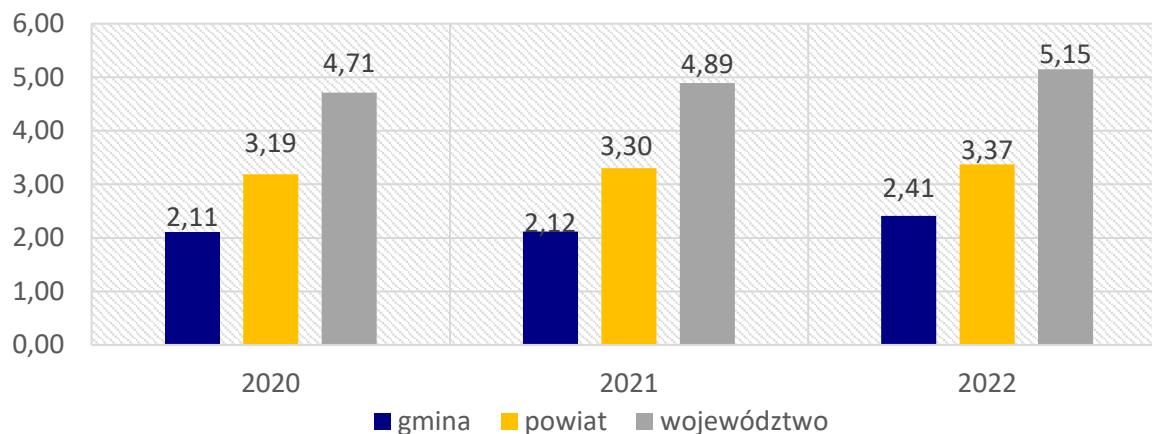
Na terenie gminy Sieciechów w 2022 roku zarejestrowanych było **196 podmiotów gospodarki narodowej**, w tym 8 stowarzyszeń i organizacji społecznych oraz 1 fundacja. Na przestrzeni lat 2020-2022 liczba stowarzyszeń wzrosła o 1, natomiast w przypadku fundacji, utrzymywała się ona na stały poziomie. Szczegółowe dane przedstawiono w kolejnej tabeli.

Tabela 6. Ogólna liczba podmiotów gospodarki narodowej, fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych w gminie Sieciechów na przestrzeni lat 2020-2022

wyszczególnienie	2020	2021	2022
liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej, w tym:	183	192	196
fundacje	1	1	1
stowarzyszenia i organizacje społeczne	7	7	8

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/>

Wskaźnik fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych na 1 000 mieszkańców w gminie Sieciechów w 2022 roku wyniósł 2,41 i tym samym był najwyższy na przestrzeni omawianych lat. W odniesieniu do danych powiatowych i wojewódzkich, powyższy wskaźnik w Gminie w analizowanym okresie przyjmował niższe wartości zarówno względem powiatu kozienickiego, jak i województwa mazowieckiego. Szczegółowe dane przedstawiono na poniższym wykresie.

Wykres 9. Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne na 1 000 mieszkańców w gminie Sieciechów, powiecie kozienickim i województwie mazowieckim na przestrzeni lat 2020-2022

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/>

W kontekście prawidłowości i efektywności prowadzenia działań w Gminie, niezwykle istotnym potencjałem jest kadra Urzędu Gminy oraz jednostek organizacyjnych (GOPS, placówki oświatowe itp.). System realizacji zadań publicznych determinuje całokształt działań rozwojowych, w szczególności planowania i realizowania inwestycji, w tym finansowanych ze środków zewnętrznych, wdrażania nowych metod zarządczych oraz obsługi klientów (mieszkańców, przedsiębiorców, inwestorów, turystów itp.).

Na terenie gminy Sieciechów działają następujące Instytucje Pożytku Publicznego, będące jednostkami OSP:

- Ochotnicza Straż Pożarna Głusiec,
- Ochotnicza Straż Pożarna Łoje,
- Ochotnicza Straż Pożarna Sieciechów,
- Ochotnicza Straż Pożarna Wola Klasztorna,
- Ochotnicza Straż Pożarna Zajezerze.

Na terenie Gminy nie funkcjonują żadne przedsiębiorstwa społeczne.

Gminny system pomocy społecznej

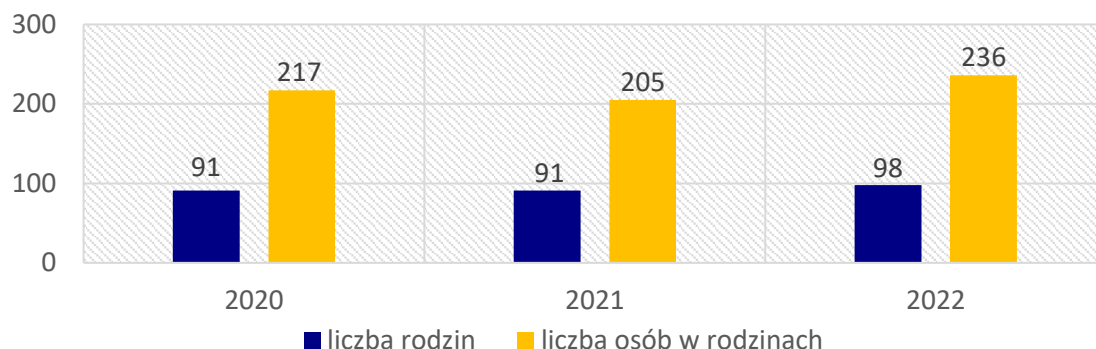
Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości¹².

Główną jednostką wykonującą zadania z zakresu pomocy społecznej na terenie Gminy jest **Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sieciechowie**. Zadania Ośrodka wynikają wprost z ustawy o pomocy społecznej. GOPS realizuje zadania własne Gminy, zadania zlecone Gminie przez administrację rządową z zakresu pomocy społecznej, zadania wynikające z rozeznaczonych potrzeb Gminy bądź z rządowych programów pomocowych na podstawie i w granicach obowiązujących aktów prawnych. Ośrodek realizując zadania zlecone z zakresu administracji rządowej kieruje się ustaleniami przekazanymi przez wojewodę. Wykonując zadania własne Gminy w zakresie pomocy społecznej kieruje się natomiast ustaleniami Wójta oraz uchwałami Rady Gminy.

W 2022 roku pomocą społeczną objętych było 98 rodzin – to o 7,7% więcej niż w 2020 roku. Względem roku bazowego, zwiększyła się również liczba osób w rodzinach, które korzystały z pomocy społecznej – w ostatnim roku poddanym analizie było to 236 osób, co stanowi wartość wyższą o 8,8% w porównaniu do 2020 roku.

¹² Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 901 z późn. zm.).

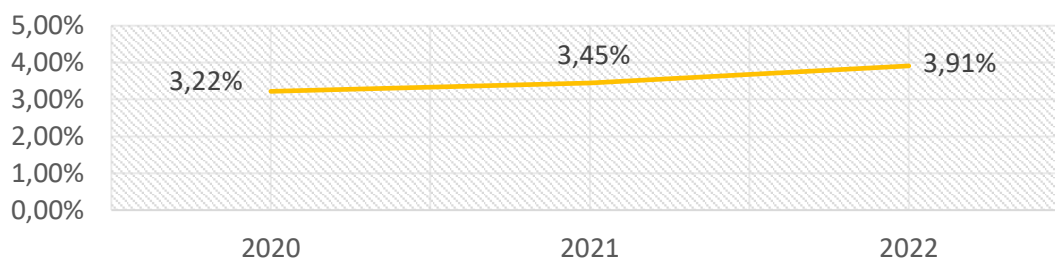
Wykres 10. Liczba rodzin i osób w rodzinach korzystających z materialnej pomocy społecznej w gminie Sieciechów w latach 2020-2022

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2022 rok

Liczba osób pobierających świadczenia pomocy społecznej na 1 000 mieszkańców określana jest jako wskaźnik deprivacji lokalnej. Na przestrzeni lat 2020-2022 wartość tego wskaźnika w gminie Sieciechów systematycznie rosła. Szczegółowe dane przedstawiono na poniższym wykresie.

Wykres 11. Wskaźnik deprivacji lokalnej na przestrzeni lat 2020-2022

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2022 rok

Poniższa tabela przedstawia liczbę osób korzystających z pomocy społecznej w podziale na ekonomiczne grupy wieku i płęć. Z danych tych wynika, iż w 2022 roku korzystających z tego typu pomocy było 55 osób w wieku przedprodukcyjnym, 63 osoby w wieku produkcyjnym oraz 28 osób w wieku poprodukcyjnym. Pod względem płęci widoczna jest niewielka dysproporcja – korzystających z pomocy społecznej kobiet było więcej niż mężczyzn (liczba kobiet – 79, liczba mężczyzn – 67). Analizując dynamikę zmian na przestrzeni lat 2020-2022, dostrzec można wahania liczby osób w wieku przedprodukcyjnym i poprodukcyjnym, natomiast w przypadku liczby mieszkańców w wieku produkcyjnym, dostrzegalny jest stopniowy wzrost. Należy podkreślić, iż ogólna liczba osób korzystających z pomocy społecznej w analizowanym okresie wykazywała tendencję wzrostową. Szczegółowe dane przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 7. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej w podziale na wiek i płeć według liczby wypłaconych świadczeń w latach 2020-2022

wiek	2020		2021		2022	
	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
0-17	52	25	49	25	55	30
produkcyjny	50	13	56	23	63	29
poprodukcyjny	28	19	33	23	28	20
ogółem	130	57	138	71	146	79

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2020, 2021 i 2022 rok

W 2022 roku świadczenia pieniężne zostały udzielone 80 mieszkańcom gminy Sieciechów, natomiast świadczenie niepieniężne 69 osobom. Na przestrzeni omawianych lat widoczny jest stopniowy wzrost liczby osób pobierających świadczenia pieniężne, a także wahania w zakresie wydanych świadczeń niepieniężnych, utrzymujących się jednak względnie na zbliżonym poziomie. Dane statystyczne przedstawia poniższa tabela.

Tabela 8. Liczba osób, którym udzielono pomocy w formie świadczeń pieniężnych i niepieniężnych w latach 2020-2022

wyszczególnienie	2020	2021	2022
świadczenie pieniężne	61	70	80
świadczenie niepieniężne	68	66	69

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2022 rok

Osoby długotrwale korzystające z pomocy społecznej to te, które w ciągu ostatnich 3 lat (36 miesięcy) były zarejestrowane w systemie świadczeń pomocy społecznej przez co najmniej 18 miesięcy. Na przestrzeni ostatnich trzech lat, ogólna liczba osób długotrwale pobierających świadczenie ulegała wahaniom – w 2020 roku wynosiła 30, w 2021 roku – 26, natomiast w 2022 roku – 39. Biorąc pod uwagę podział na płeć, w ostatnim roku poddanym analizie różnice są minimalne – liczba kobiet długotrwale pobierających świadczenie wynosiła 20, natomiast mężczyzn – 19. Szczegółowe dane przedstawiono w kolejnej tabeli.

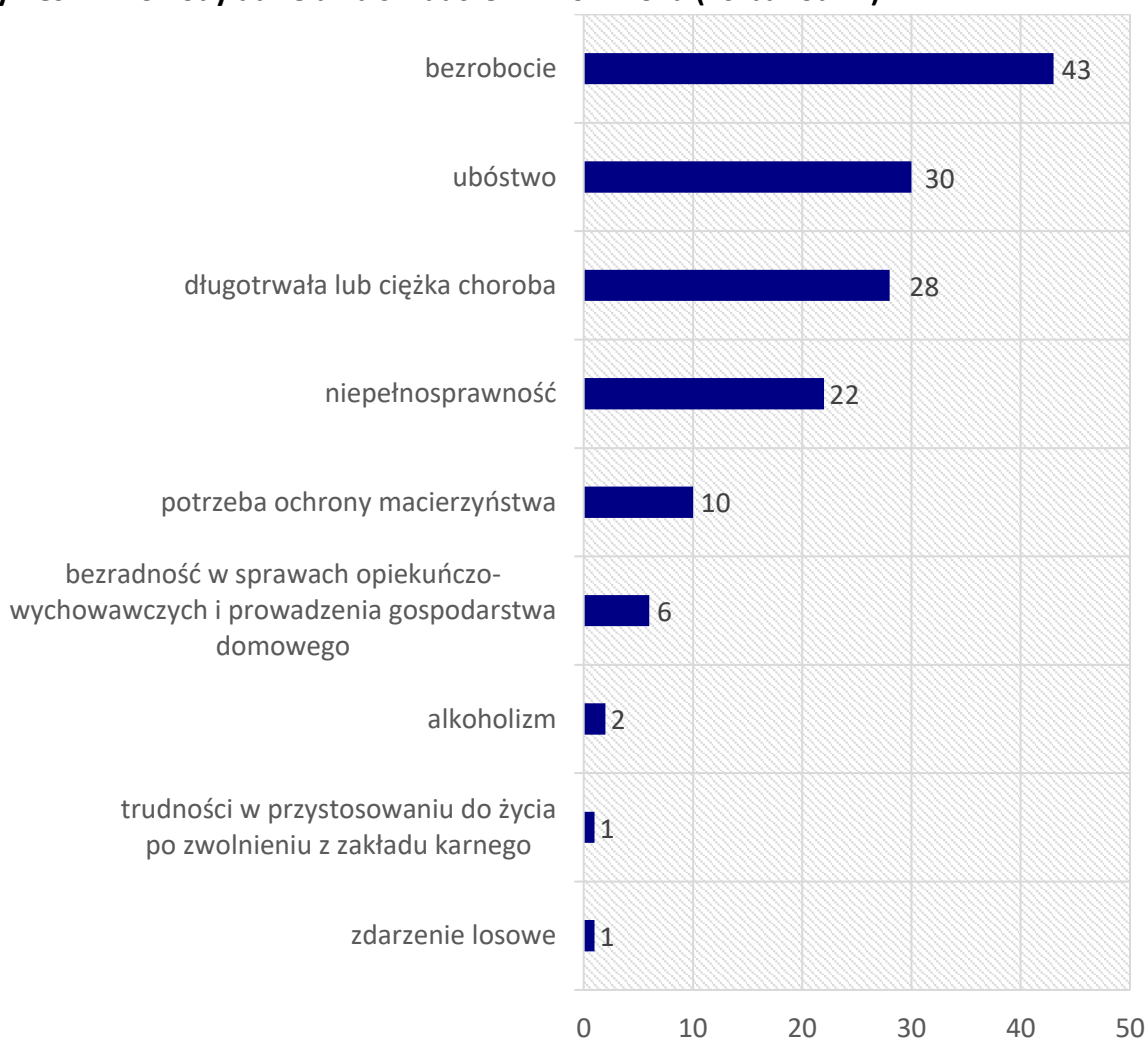
Tabela 9. Liczba osób długotrwale pobierających świadczenie w podziale na płeć w latach 2020-2022

płeć	2020	2021	2022
kobiety	15	10	20
mężczyźni	15	16	19
ogółem	30	26	39

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2021 i 2022 rok

W 2022 roku najczęstszym powodem przyznawania pomocy społecznej w gminie Sieciechów było bezrobocie – z tego powodu pomoc otrzymały 43 rodziny. Na drugim miejscu pod względem liczby rodzin, którym udzielono pomocy społecznej znajdowało się ubóstwo (30 rodzin), natomiast na trzecim – długotrwała lub ciężka choroba (28 rodzin). Szczegółowe dane na temat powodów udzielania świadczeń w 2022 roku przedstawia wykres poniżej.

Wykres 12. Powody udzielania świadczeń w 2022 roku (liczba rodzin)

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2022 rok

Zasoby instytucjonalne w zakresie rozwiązywania problemów społecznych

Poniżej przedstawione zostały zasoby instytucjonalne w zakresie rozwiązywania problemów społecznych funkcjonujące na terenie gminy Sieciechów. Należą do nich:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sieciechowie,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Zespół Interdyscyplinarny,
- Urząd Gminy Sieciechów,
- Gminna Biblioteka Publiczna w Sieciechowie wraz z filią w Zajezierzu,
- Komisariat Policji w Gniewoszowie,
- placówki ochrony zdrowia,
- organizacje pozarządowe, kościoły oraz inne podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (NGO),
- placówki oświatowe.

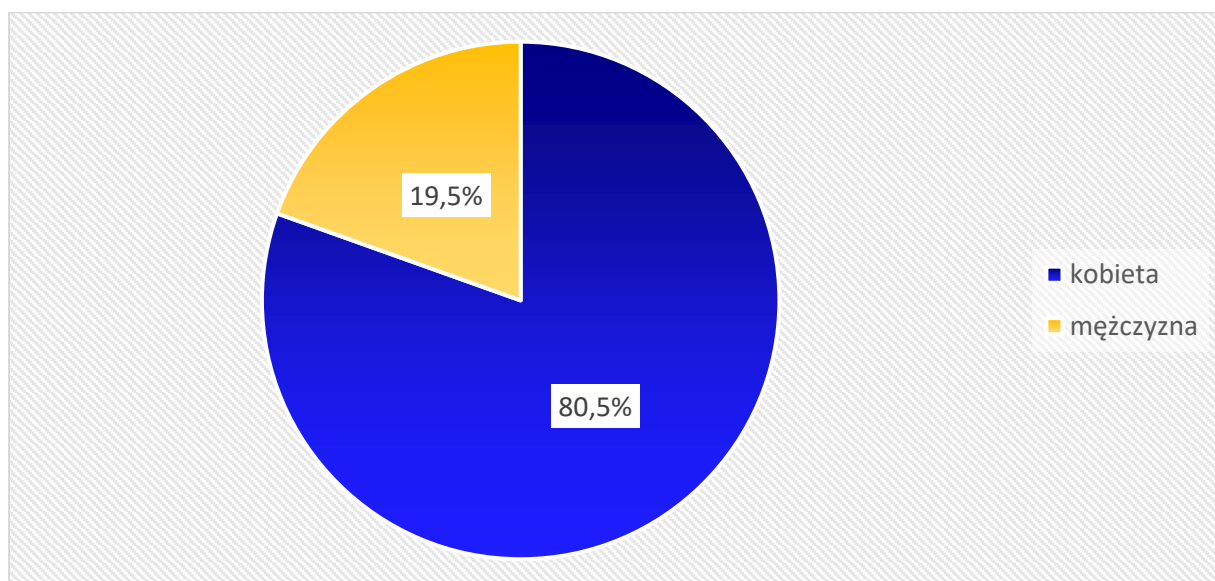
Analiza wyników badań przeprowadzonych wśród dorosłych mieszkańców Gminy

W niniejszym rozdziale przedstawiony został problem uzależnień z perspektywy dorosłych mieszkańców gminy Sieciechów, a także skala zjawiska przemocy. Dodatkowo zbadano takie kwestie jak rynek pracy, ubóstwo, wykluczenie społeczne, niepełnosprawność, zdrowie psychiczne oraz sytuacja osób starszych.

Struktura badanej próby

W badaniu diagnozującym problemy społeczne na terenie gminy Sieciechów wzięło udział 87 mieszkańców mających powyżej 18 lat. Poniżej przedstawiona została struktura badanej próby ze względu na płeć. Można zauważyć, że pod względem liczby wypełnionych ankiet, w badaniu przewagę miały kobiety – stanowiły one 80,5% ogółu, zaś mężczyźni – 19,5%.

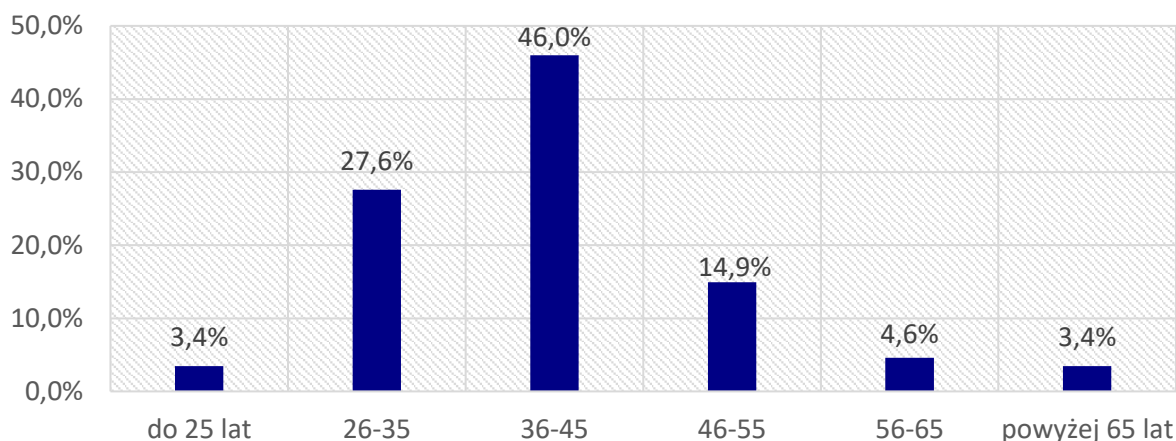
Wykres 13. Płeć: N¹³=87

Analiza struktury badanej grupy pokazuje, iż respondenci są zróżnicowani pod względem wieku. Najliczniejszą grupę stanowią ankietowani mający 36-45 lat (46,0%). Wśród osób biorących udział w badaniu byli również mieszkańcy mający 26-35 lat (27,6%), 46-55 lat (14,9%), 56-65 lat (4,6%), natomiast osoby powyżej 65 lat oraz poniżej 25 roku życia stanowiły po 3,4% respondentów.

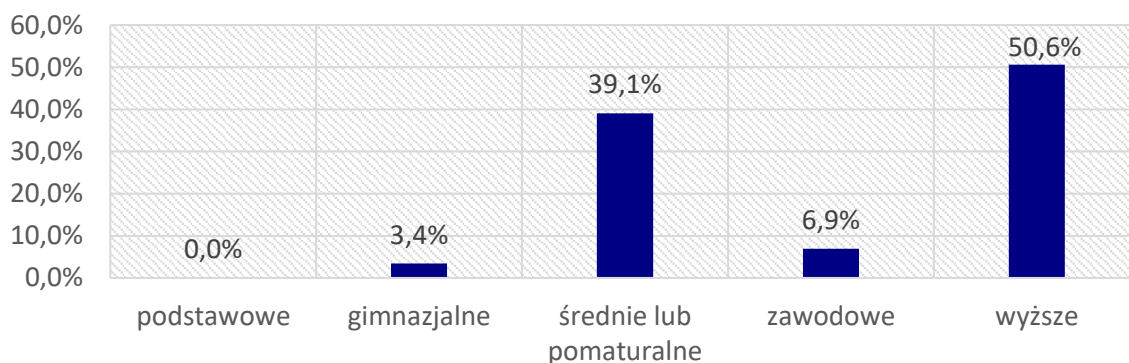
¹³ N oznacza wielkość próby badawczej, tzn. liczbę respondentów odpowiadających na pytanie.

Wykres 14. Wiek: N=87

Na poniższym wykresie zaprezentowane zostało wykształcenie respondentów. Największy udział w badaniu mieli dorośli mieszkańcy legitymujący się wykształceniem wyższym (50,6%) oraz średnim lub pomaturalnym (39,1%). 6,9% kwestionariuszy ankiet wypełnili respondenci z wykształceniem zawodowym, a 3,4% uczestników badania zakończyło edukację na poziomie gimnazjalnym.

Wykres 15. Wykształcenie: N=87

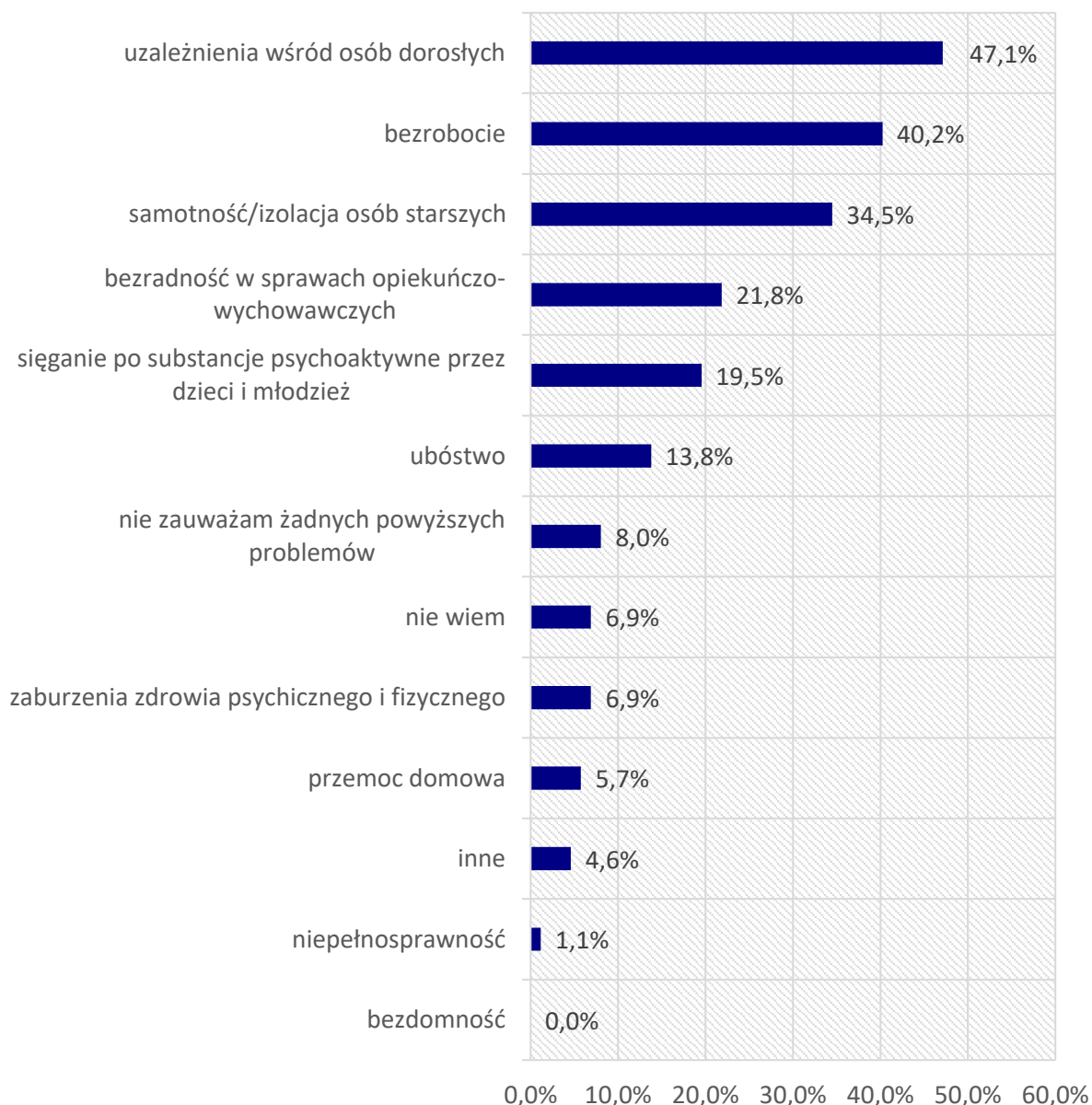

Problemy społeczne

Respondenci zostali poproszeni o wskazanie głównych problemów w sferze społecznej na obszarze gminy Sieciechów. Za najważniejsze problemy uznano: uzależnienia wśród osób dorosłych (47,1%), bezrobocie (40,2%) oraz samotność/izolacja osób starszych (34,5%). 21,8% ankietowanych wskazało na bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, 19,5% na sięganie po substancje psychoaktywne przez dzieci i młodzież, a 13,8% na ubóstwo. Najmniej odpowiedzi padło na zaburzenia zdrowia psychicznego i fizycznego (6,9%), przemoc domową (5,7%) oraz niepełnosprawność (1,1%).

Wśród respondentów 6,9% nie posiada wiedzy w tym zakresie, a 8,0% nie zauważa żadnych problemów wymienionych w kafeterii odpowiedzi. Wśród innych odpowiedzi badani mieszkańcy zwracali uwagę m.in. na występujące na terenie Gminy problemy komunikacyjne, niedostosowanie infrastruktury do potrzeb dla matek z małymi dziećmi oraz osób z niepełnosprawnościami, brak miejsc spotkań dla dzieci i młodzieży, a także brak ścieżek rowerowych (4,6%).

Wykres 16. Jakiego Pana/i zdaniem problemy społeczne najczęściej dotyczą mieszkańców Gminy? N=87

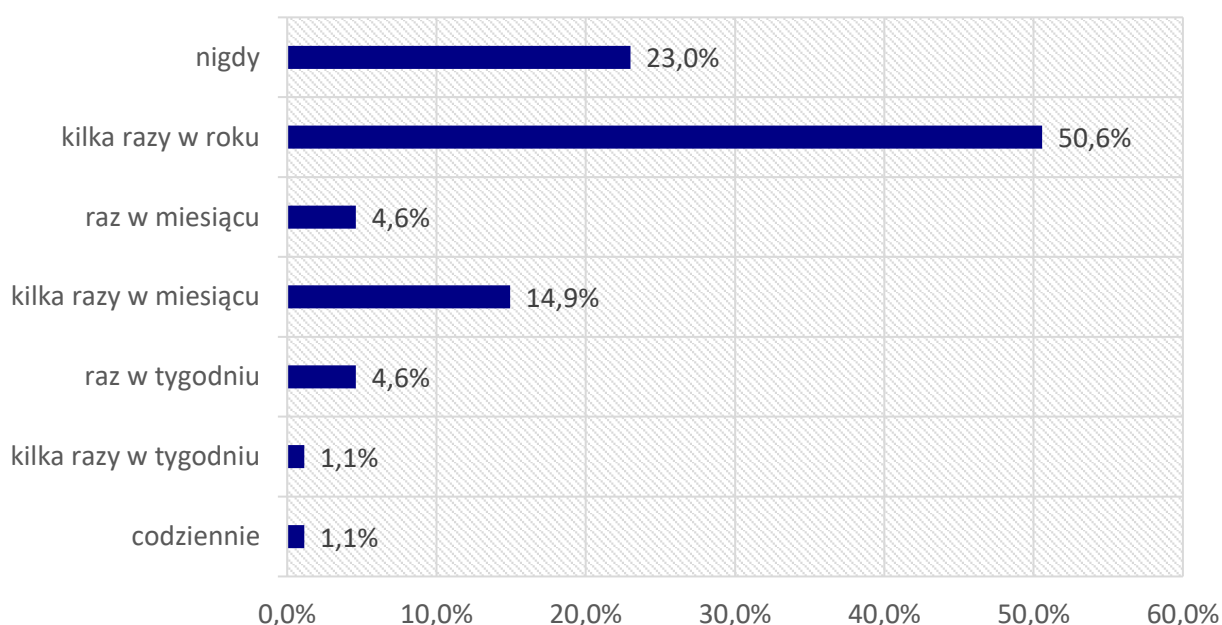

*Pytanie wielokrotnego wyboru – odpowiedzi nie sumują się do 100%

Problem alkoholowy

W niniejszym bloku tematycznym dorosłych mieszkańców Gminy poproszono o określenie z jaką częstotliwością spożywają alkohol. Całkowitą abstynencją zadeklarowało 23,0% ankietowanych, natomiast 50,6% badanych sięga po alkohol okazjonalnie, czyli kilka razy w roku. 4,6% respondentów wskazało, że takie sytuacje mają miejsce raz w miesiącu, 14,9% – kilka razy w miesiącu, 4,6% osób pije alkohol raz w tygodniu, z kolei po 1,1% ankietowanych zadeklarował spożywanie alkoholu kilka razy w tygodniu lub codziennie.

Wykres 17. Jak często spożywa Pan/i alkohol? N=87

Kolejne pytanie dotyczyło sytuacji, w której respondenci stracili kontrolę nad ilością spożywanego alkoholu. Odpowiedzi mieszkańców są następujące: większość z nich podała, że w ciągu ostatnich 12 miesięcy nie zdarzyło im się upić (59 osób, tj. 88,1%). 3 respondentów wskazało, że taka sytuacja wystąpiła jednokrotnie (4,5%), w przypadku 4 osób taka sytuacja miała miejsce od 2 do 5 razy (6,0%), natomiast 1 badany zadeklarował, iż w podanym okresie stracił kontrolę nad ilością spożywanego alkoholu powyżej 10 razy (1,5%).

Tabela 10. Ile razy w ciągu ostatnich 12 miesięcy zdarzyło się Panu/i stracić kontrolę nad ilością spożywanego alkoholu (tzn. upić się)? N=67

Odpowiedź	%	Liczba odp.
1 raz	4,5%	3
2-5 razy	6,0%	4
6-10 razy	0,0%	0
powyżej 10 razy	1,5%	1
ani razu	88,1%	59

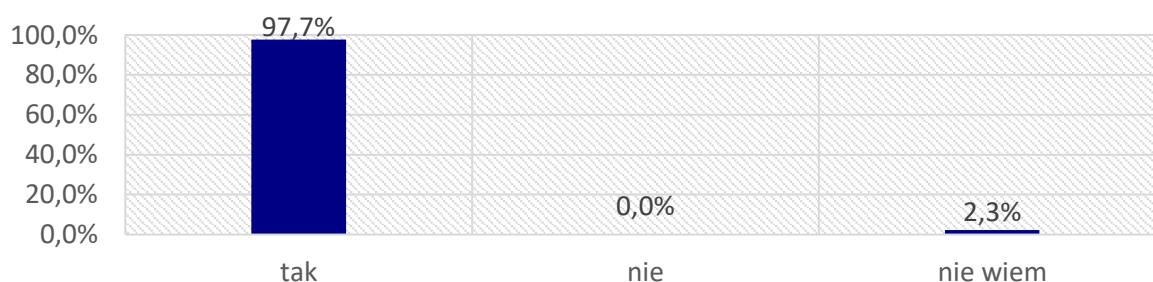
Ważnym elementem badania jest również określenie skali prowadzenia pojazdów pod wpływem alkoholu na terenie Gminy. Wśród badanych 7 osób podało, iż nie posiada prawa jazdy (10,4%), natomiast 60 respondentów zaprzeczyło, jakoby w ciągu ostatnich 30 dni prowadziło pojazd po spożyciu alkoholu (89,6%).

Tabela 11. Czy w ciągu ostatnich 30 dni zdarzyło się Panu/i kierować pojazdem mechanicznym po spożyciu alkoholu? N=67

Odpowiedź	%	Liczba odp.
nie zdarzyła mi się taka sytuacja	89,6%	60
raz mi się to zdarzyło	0,0%	0
zdarzało mi się to sporadycznie	0,0%	0
zdarzało mi się to często	0,0%	0
nie posiadam prawa jazdy	10,4%	7

W ostatnim pytaniu dotyczącym tego obszaru, ankietowani zostali poproszeni o wyrażenie swojego zdania w zakresie wpływu spożywania alkoholu przez kobiety w ciąży na rozwój dziecka. Jak wynika z udzielonych odpowiedzi, zdecydowana większość dorosłych mieszkańców Gminy jest świadoma szkodliwości napojów alkoholowych (97,7%), z kolei 2,3% respondentów nie posiada wiedzy w tym zakresie.

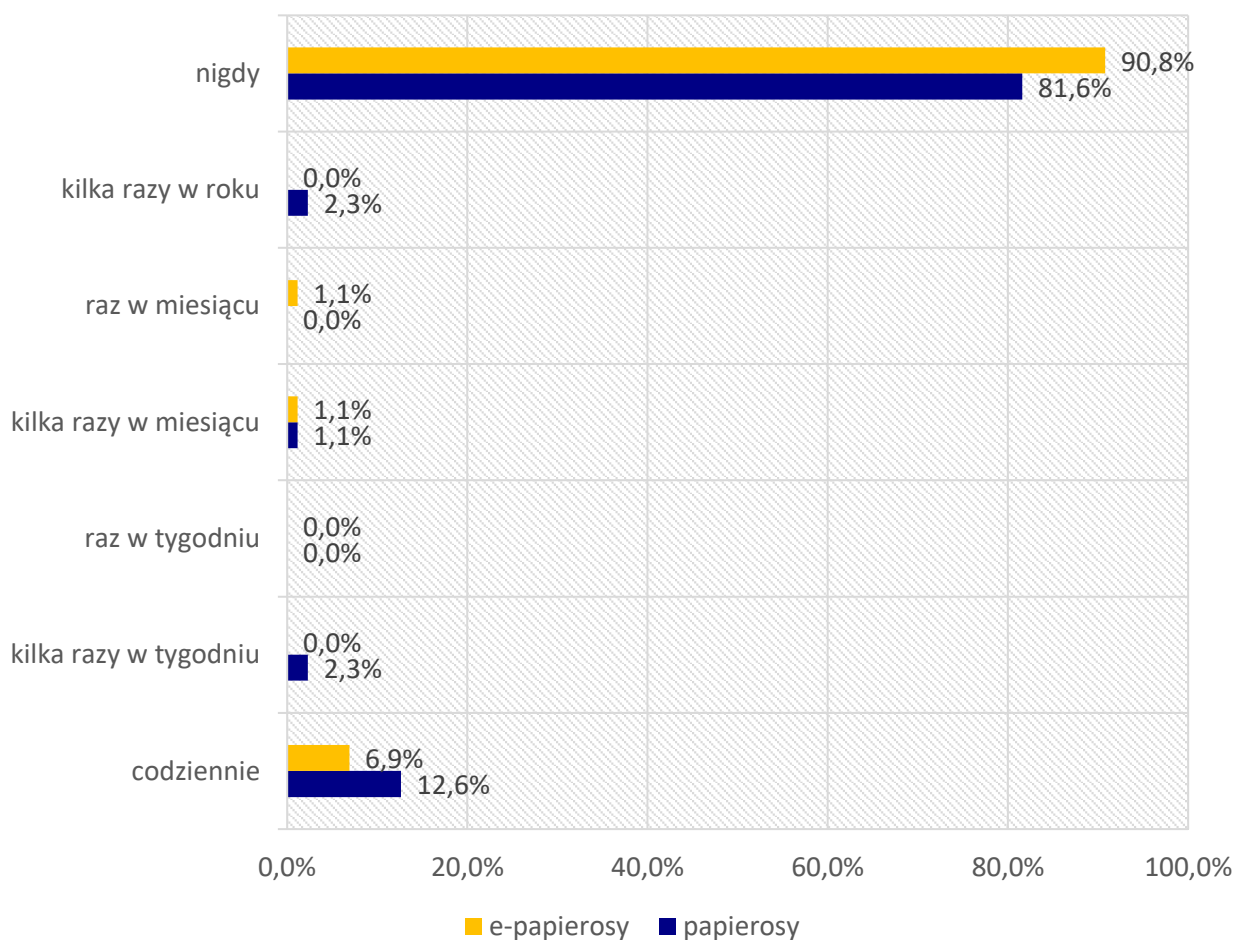
Wykres 18. Czy według Pana/i picie alkoholu w ciąży ma negatywny wpływ na rozwój dziecka? N=87

Problem nikotynowy

Kolejny analizowany obszar miał na celu określenie skali sięgania po wyroby nikotynowe przez dorosłych mieszkańców gminy Sieciechów. Odpowiedzi badanych były następujące: papierosy tradycyjne pali 18,3% respondentów, spośród których 2,3% pali okazjonalnie, czyli kilka razy w roku, 1,1% robi to kilka razy w miesiącu, a 1,2% – kilka razy w tygodniu. Na codzienne palenie wskazał średnio co dziesiąty ankietowany (12,6%). Po elektroniczne papierosy sięga 9,1% respondentów, spośród których 6,9% robi to codziennie, a po 1,1% badanych – kilka razy w miesiącu oraz raz w miesiącu.

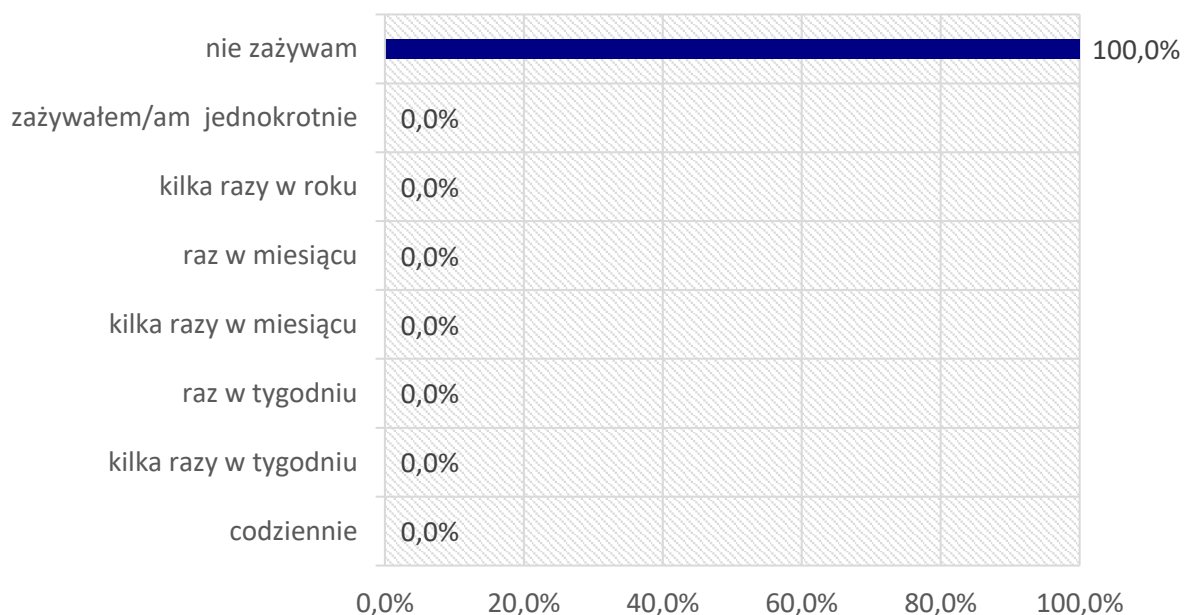
Wykres 19. Jak często pali Pan/i papierosy i e-papierosy? N=87

Problem narkotykowy

Kolejna część badania miała na celu określenie skali powszechności środków psychoaktywnych wśród dorosłych mieszkańców gminy Sieciechów. Jak wynika z analizy materiału badawczego, żaden z mieszkańców Gminy nie zażywał środków psychoaktywnych.

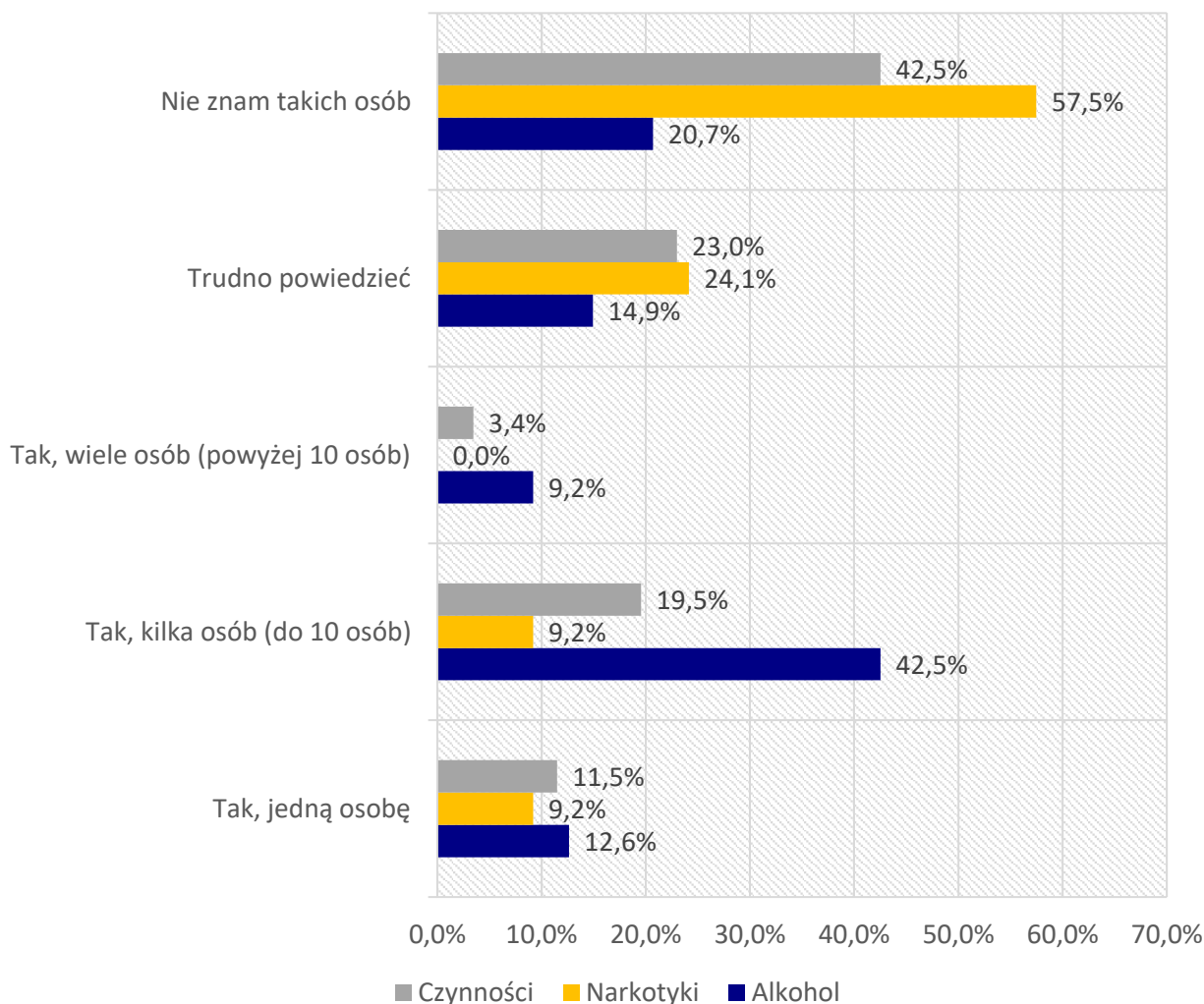
Wykres 20. Jak często zażywa Pan/i środki psychoaktywne (narkotyki, dopalacze, leki w celu odurzenia)? N=87

Badani mieszkańcy Gminy zostali w dalszej kolejności zapytani o skalę nadużywania alkoholu, narkotyków oraz nadmiernego podejmowania się czynności, przez osoby w ich otoczeniu. Jak wynika z odpowiedzi respondentów:

- 34,4% badanych zna w swoim otoczeniu osoby podejmujące się nadmiernie różnego rodzaju czynności, w tym 11,5% – jedną taką osobę, 19,5% – kilka takich osób, a 3,4% – wiele takich osób,
- 18,4% ankietowanych zna w swoim otoczeniu osoby nadużywające narkotyków, w tym 9,2% zna jedną taką osobę, a kolejne 9,2% – kilka osób,
- 64,3% zna w swoim otoczeniu osoby nadużywające alkoholu, w tym 12,6% – jedną osobę, 42,5% – kilka takich osób, a 9,2% – wiele takich osób.

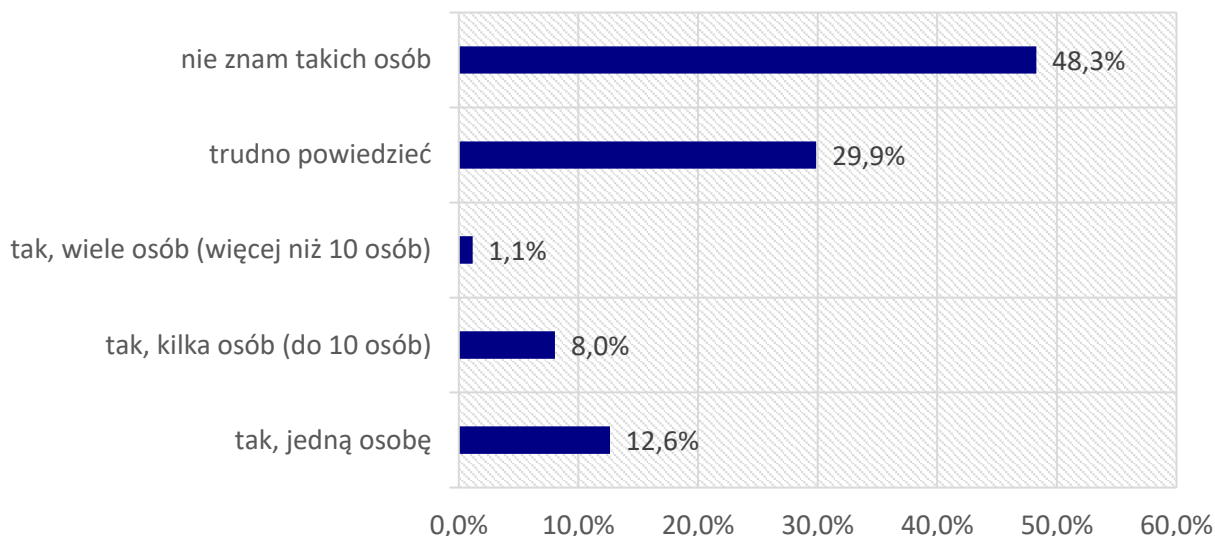
Wykres 21. Czy zna Pan/i kogoś w swoim otoczeniu, kto nadużywa alkoholu, narkotyków lub w sposób zdecydowanie nadmierny podejmuje się pewnych czynności (np. zakupy, korzystanie z Internetu i/lub urządzeń elektronicznych, uprawianie sportu, praca, oglądanie treści pornograficznych itp.)? N=87

Problem przemocy

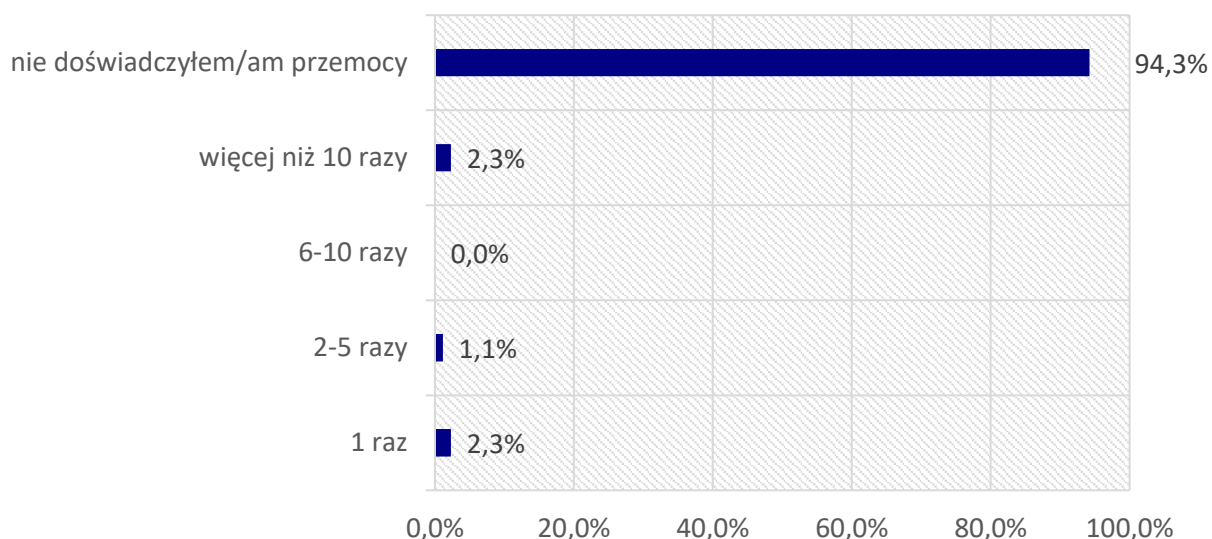
W kolejnej części raportu oszacowana została skala występowania problemu przemocy wśród dorosłych mieszkańców gminy Sieciechów. Respondenci zostali poproszeni o stwierdzenie, czy w swoim otoczeniu znają osoby, które doświadczają przemocy domowej. Jak wynika z udzielonych odpowiedzi, znajomość takich osób potwierdziło 21,7% ankieterów, spośród których 12,6% stwierdziło, iż zna jedną taką osobę, 8,0% badanych podało, że zna kilka osób dotkniętych przemocą domową (do 10 osób), a 1,1% – wiele takich osób (więcej niż 10 osób). Jednocześnie 29,9% respondentów nie jest pewnych, czy zna taką osobę, a jednoznacznie zaprzeczyło temu 48,3% badanych.

Wykres 22. Czy zna Pan/i kogoś w swoim otoczeniu, kto doświadcza przemocy w swoim domu? N=87

Skala problemu przemocy na terenie Gminy została oszacowana również dzięki deklaracjom respondentów w zakresie doświadczania przez nich samego tego problemu. Analiza uzyskanych odpowiedzi wskazuje, że w okresie 12 miesięcy poprzedzających badanie przemocy doznało 5,7% dorosłych mieszkańców, spośród których po 2,3% doświadczyło jej 1 raz lub więcej niż 10 razy, natomiast w przypadku 1,1% badanych miało to miejsce 2-5 razy.

Wykres 23. Jak często, w okresie 12 miesięcy zdarzyło się Panu/i doświadczyć przemocy? N=87

Mieszkańcy, którzy przyznali, że doznali przemocy, zostali następnie poproszeni o określenie jej rodzaju. Z deklaracji ankietowanych wynika, że wszyscy ankietowani wskazali na przemoc psychiczną (5 osób, tj. 100,0%). Po 3 respondentów doznało przemocy ekonomicznej oraz zaniedbania (po 60,0%), natomiast po 2 badanych – przemocy ekonomicznej oraz seksualnej (po 40,0%).

Tabela 12. Jakiego rodzaju przemocy Pan/i doznał/a w ciągu ostatnich 12 miesięcy? N=5

Odpowiedź	%	Liczba odp.
przemoc psychiczna	100,0%	5
przemoc fizyczna	60,0%	3
zaniedbanie	60,0%	3
przemoc ekonomiczna	40,0%	2
przemoc seksualna	40,0%	2
nie wiem	0,0%	0

**Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

W dalszej części respondentów poproszono o wskazanie osób, które stosowały wobec nich przemoc. Analiza materiału badawczego pozwala stwierdzić, że 4 osoby doznały przemocy ze strony męża/żony (80,0%), 2 ankietowanych wskazało na partnera/partnerkę (40,0%), natomiast pojedyncza odpowiedź padła na innych członków rodziny (20,0%).

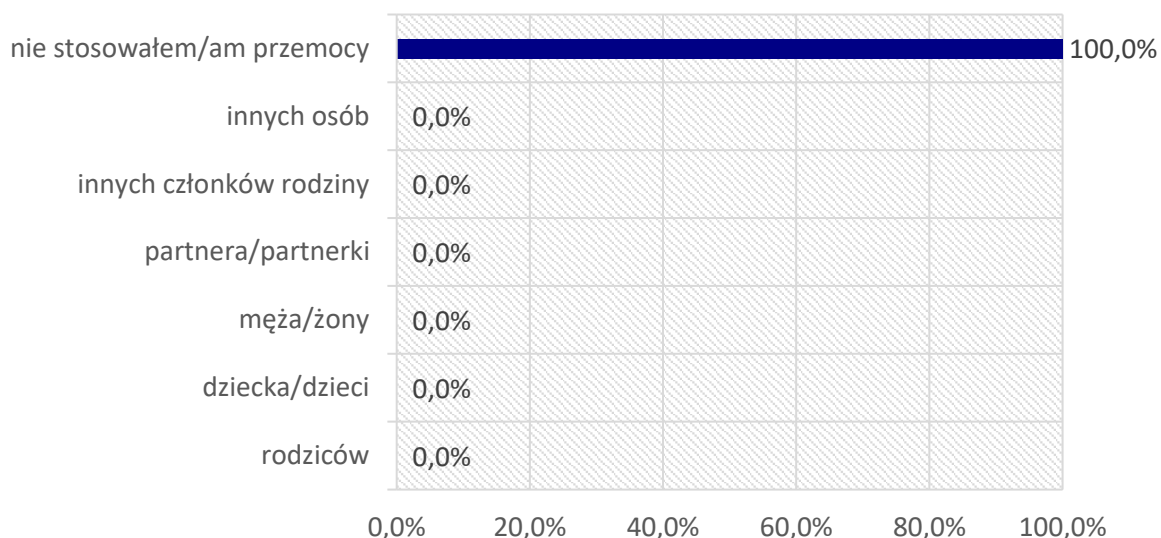
Tabela 13. Kto stosował wobec Pana/i przemoc? N=5

Odpowiedź	%	Liczba odp.
mąż/żona	80,0%	4
partner/partnerka	40,0%	2
inni członkowie rodziny	20,0%	1
rodzice	0,0%	0
inne osoby	0,0%	0

**Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

W ramach badania podjęto również próbę określenia skali oraz częstotliwości stosowania przemocy przez ankietowanych. Jak wynika z analizy materiału badawczego, żaden z mieszkańców Gminy nie stosował przemocy w ciągu ostatnich 12 miesięcy (100,0%).

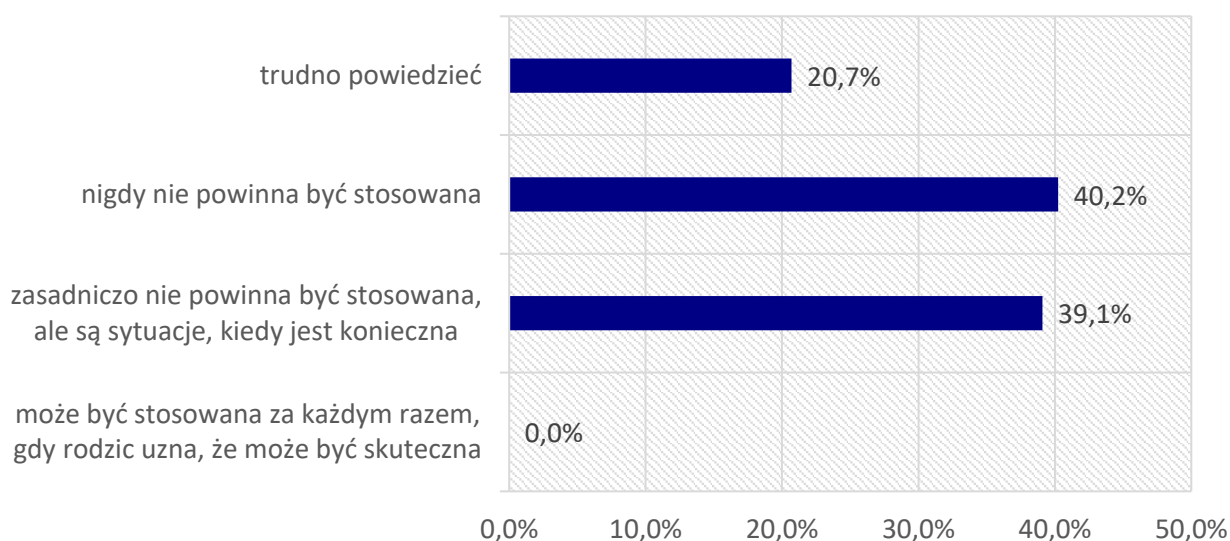
Wykres 24. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy doszło do sytuacji, gdzie zastosował/a Pan/i przemoc domową wobec: N=87

*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

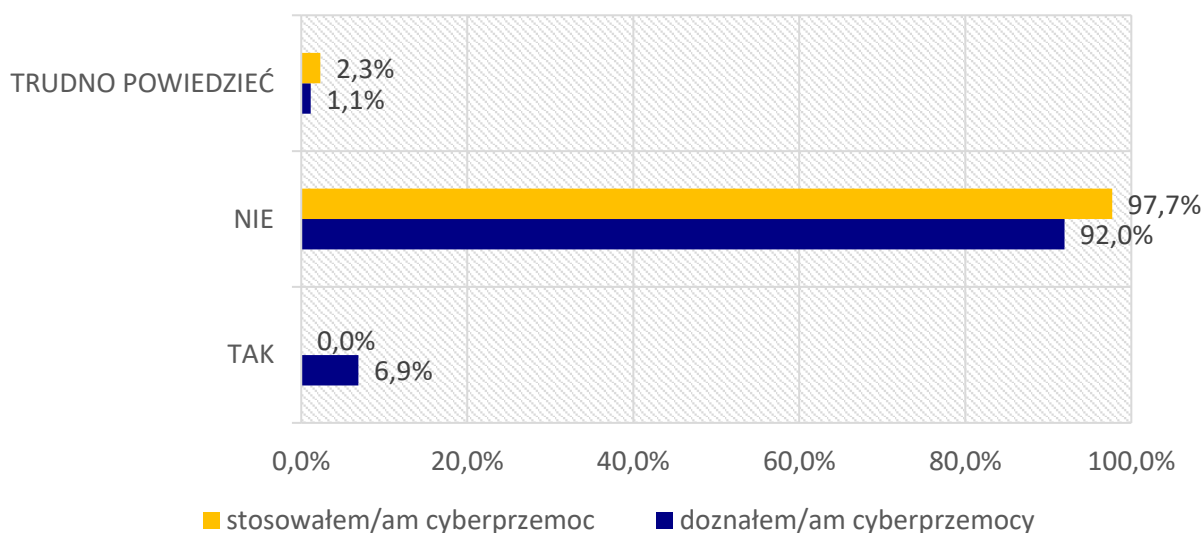
Istotnym aspektem badania dotyczącego problemów społecznych w gminie Sieciechów była również opinia mieszkańców na temat stosowania kar fizycznych w stosunku do dzieci jako metody wychowawczej. W świetle ich odpowiedzi można stwierdzić, iż 40,2% badanych nie toleruje przemocy jako metody wychowawczej, a 39,1% ankietowanych uważa, że nie powinna być ona stosowana, jednakże są sytuacje, w których jest konieczna, natomiast co piąty ankietowany stwierdził, że trudno jest mu określić swoje stanowisko w tej sprawie (20,7%).

Wykres 25. Czy Pana/i zdaniem stosowanie kar fizycznych (np. klaps) jest metodą wychowawczą, która: N=87

Kolejne pytanie z zakresu problemu przemocy ujęte w kwestionariuszu ankiety dotyczyło zjawiska cyberprzemocy i miało na celu oszacowanie skali jej występowania wśród dorosłych mieszkańców Gminy. Ankietowani zostali poproszeni o wskazanie, czy zdarzyło im się kiedykolwiek doświadczyć oraz stosować cyberprzemoc. Z deklaracji badanych wynika, że takiego problemu doświadczyło 6,9% badanych, z kolei 1,1% miało trudności z odpowiedzią na to pytanie. Żaden z respondentów nie zadeklarował, że w ciągu ostatnich 12 miesięcy stosował przemoc w Internecie, z kolei 2,3% miało trudność w udzieleniu jednoznacznej odpowiedzi.

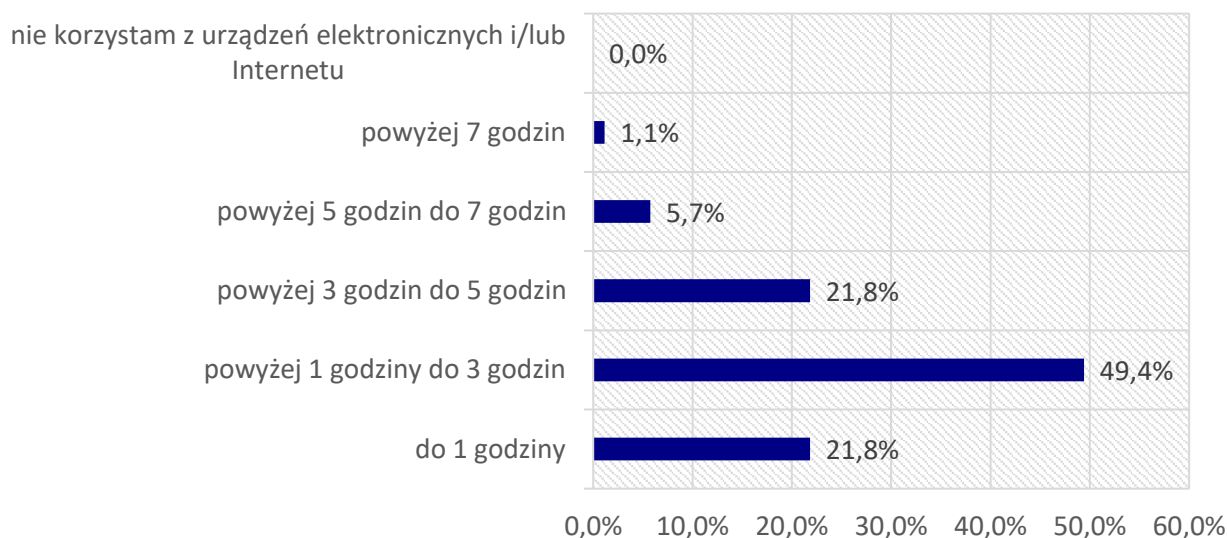
Wykres 26. Czy w przeciągu ostatnich 12 miesięcy doznał/a oraz stosował/a Pan/i cyberprzemoc (np. wyzywanie, podszywanie się, ośmieszanie/poniżanie, grożenie/straszenie, szantażowanie, wyłudzenie pieniędzy, rozsyłanie ośmieszających zdjęć/filmów)? N=87

Korzystanie z urządzeń elektronicznych

W następnym obszarze tematycznym zapytano mieszkańców o korzystanie z urządzeń elektronicznych i Internetu. Ankietowani zostali poproszeni o wskazanie, jaką ilość czasu poświęcają na to w ciągu dnia. Jak wynika z deklaracji, wszyscy badani korzystają z tego typu urządzeń i Internetu (100,0%), przy czym 21,8% uczestników badania robi to do 1 godziny dziennie, a 49,4% wskazało na przedział od 1 do 3 godzin. Korzystanie z urządzeń pomiędzy 3 a 5 godzinami dziennie zadeklarowało 21,8% respondentów, 5,7% badanych poświęca na to znaczną ilość czasu, tj. powyżej 5 godzin do 7 godzin, a 1,1% – powyżej 7 godzin.

Wykres 27. Ile godzin poświęca Pan/i na korzystanie z urządzeń elektronicznych i Internetu (np. komputer, tablet, telefon komórkowy, konsola do gier) w ciągu dnia, w którym ich Pan/i używa (nie wliczając w to godzin pracy)? N=87

Odpowiadając na kolejne pytanie mieszkańcy, którzy korzystają z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu określili, czy zdarza się im poświęcać na to dłużej niż wstępnie zakładali. Jak wynika z zebranego materiału badawczego, 36 respondentów odpowiedziało twierdząco na to pytanie (41,4%), natomiast 23 mieszkańców wskazało, że w ich przypadku takie sytuacje się nie zdarzają (26,4%). 12 ankietowanych stwierdziło, że nie przewiduje określonego czasu (13,8%), a 16 osób biorących udział w badaniu miało trudność w udzieleniu jednoznacznej odpowiedzi (18,4%).

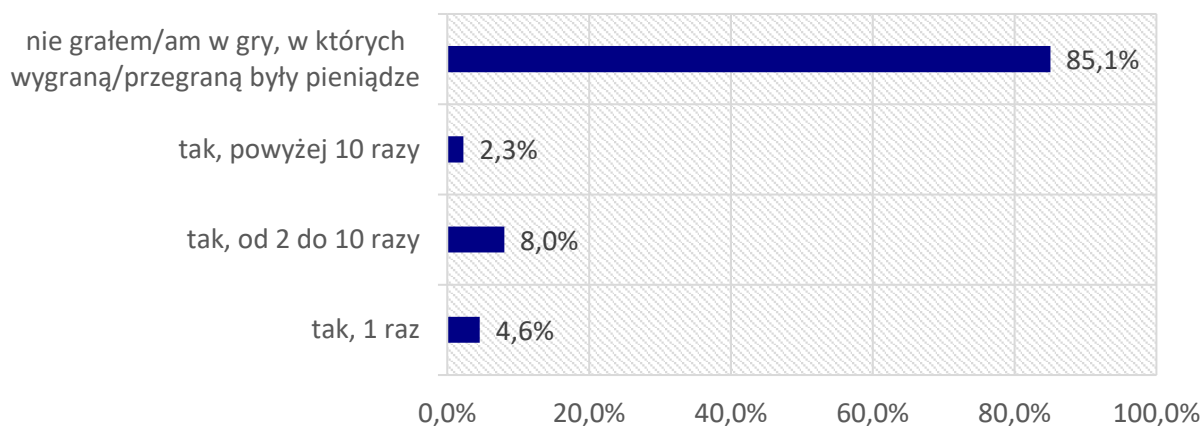
Tabela 14. Czy zdarza się Panu/i korzystać z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu dłużej niż wstępnie Pan/i zakładał/a? N=87

Odpowiedź	%	Liczba odp.
tak	41,4%	36
nie	26,4%	23
trudno powiedzieć	18,4%	16
nie przewiduję określonego czasu	13,8%	12

Uczestnictwo w grach hazardowych

W dalszej części badania określona została skala podejmowania zachowań hazardowych przez pełnoletnich mieszkańców. Ankietowani udzielili odpowiedzi na pytanie, czy w okresie ostatnich 12 miesięcy poprzedzających badanie grali w gry, w których wygraną/przegraną były pieniądze. Jak wskazuje zebrany materiał badawczy, styczność z nimi miało 14,9% respondentów, wśród których 4,6% grało w takie gry 1 raz, 8,0% – od 2 do 10 razy, z kolei 2,3% osób przyznało się do grania w tego typu gry więcej niż 10 razy.

Wykres 28. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy grał/a Pan/i w gry, w których wygraną/przegraną były pieniądze (np. zdraпки, lotto, gra na automatach, zakłady bukmacherskie itp.)? N=87

Kolejne pytanie dotyczyło motywacji, które kierowały mieszkańcami korzystającymi z gier hazardowych, a mianowicie odnosiło się do tego, czy badani kiedykolwiek grali w tego typu gry z powodu trudności finansowych lub w celu poprawy swojej sytuacji ekonomicznej. 5 ankietowanych potwierdziło zaistnienie takiej sytuacji w swoim życiu (38,5%), natomiast 8 osób temu zaprzeczyło (61,5%).

Tabela 15. Czy kiedykolwiek grał/a Pan/i w gry, w których wygraną/przegraną były pieniądze, aby rozwiązać finansowe trudności lub poprawić swoją sytuację ekonomiczną? N=13

Odpowiedź	%	Liczba odp.
tak	38,5%	5
nie	61,5%	8
trudno powiedzieć	0,0%	0

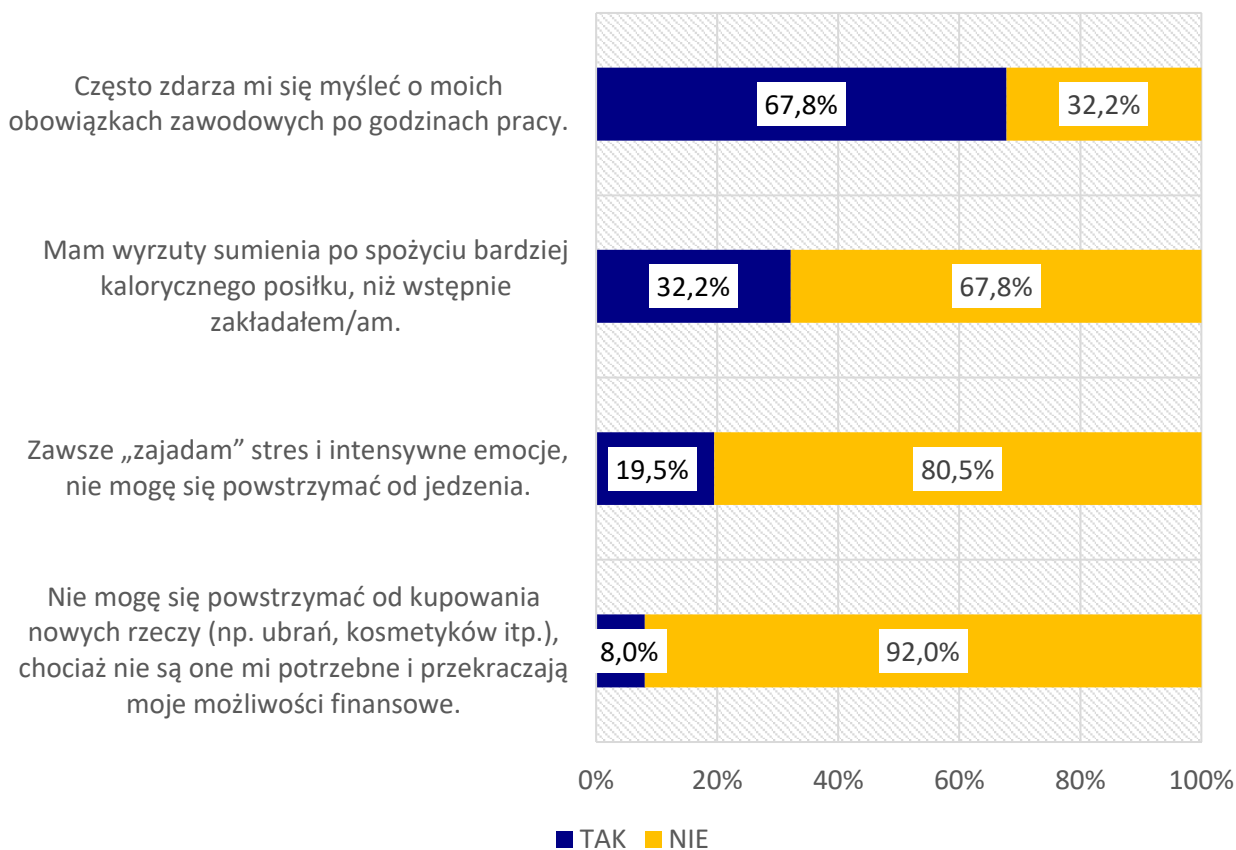
Inne uzależnienia behawioralne

W dalszej części badania przeprowadzonego wśród dorosłych mieszkańców gminy Sieciechów respondenci udzielili również istotnych informacji na temat ich decyzji zakupowych, wykonywania obowiązków zawodowych oraz zakresu aktywności fizycznej i zaburzeń odżywiania. Zakupoholizm, pracoholizm, a także nadmierna aktywność fizyczna są przykładami uzależnień behawioralnych, które w okresie ostatnich lat zwiększyły swoją skalę, w szczególności wśród rozwiniętych i sprawnie funkcjonujących społeczeństw, dlatego pytania ujęte w kwestionariuszu ankiety skierowanej do respondentów dotyczyły również występowania tego problemu wśród lokalnej społeczności.

Jak wynika z analizy materiału badawczego, część ankietowanych przejawia zachowania świadczące o możliwości występowania wśród nich zaburzeń w zakresie pracoholizmu oraz odżywiania. Doświadczenia respondentów w tych obszarach przedstawiają się następująco:

- 67,8% badanych często myśli o obowiązkach zawodowych poza godzinami pracy,
- 32,2% ankietowanych ma wyrzuty sumienia po spożyciu bardziej kalorycznego posiłku,
- 19,5% osób biorących udział w badaniu zajada stres i intensywne emocje,
- 8,0% mieszkańców przyznało, że zdarza im się kupować przedmioty, których nie potrzebują i na które nie posiadają odpowiednich środków finansowych.

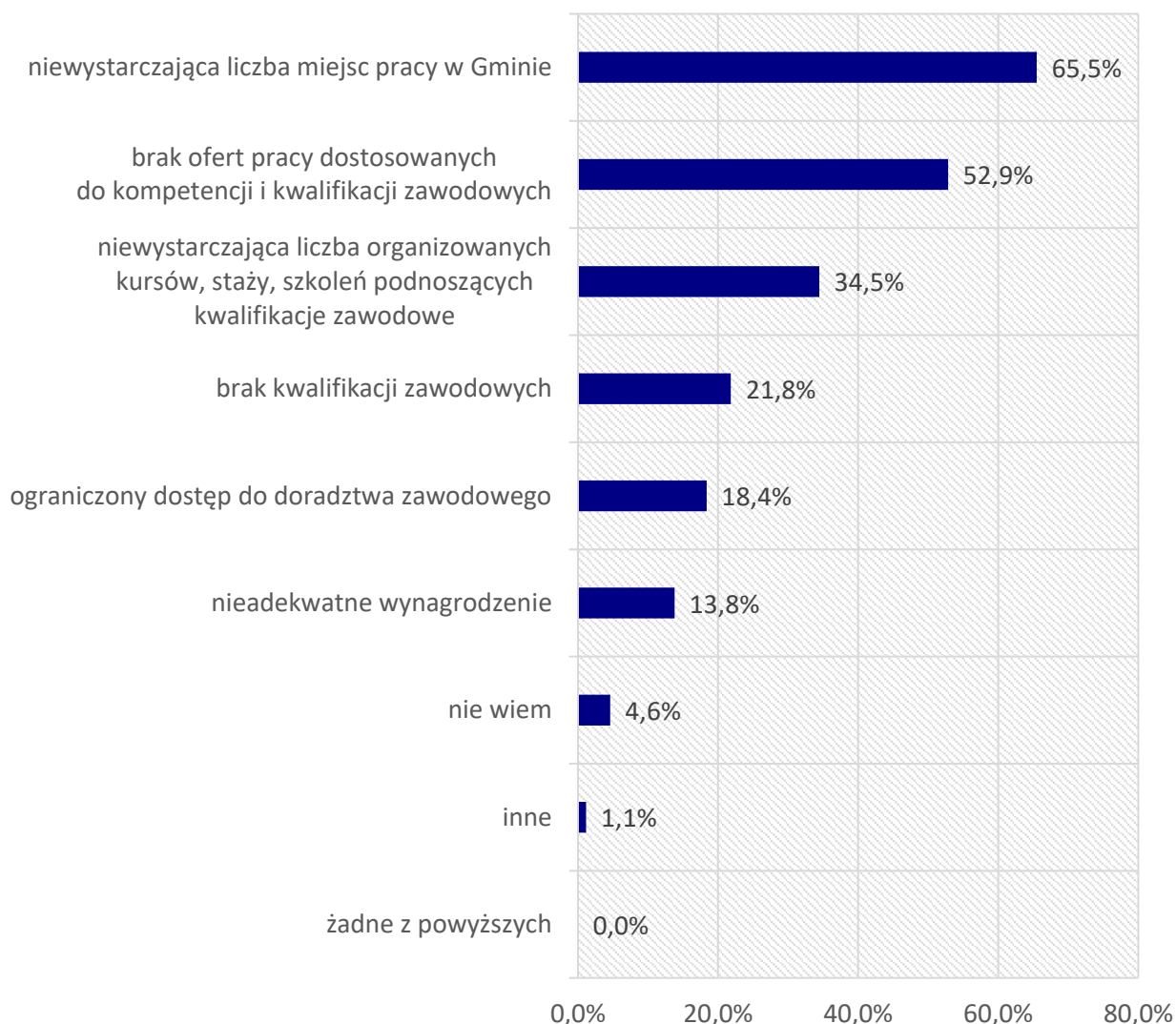
Wykres 29. Proszę o ustosunkowanie się do poniższych stwierdzeń: N=87

Rynek pracy

W poniższym bloku tematycznym została poruszona kwestia zatrudnienia wśród mieszkańców gminy Sieciechów. W pierwszym pytaniu badani mieli określić, z jakimi trudnościami mogą się borykać osoby bezrobotne, poszukujące zatrudnienia na terenie Gminy. Blisko połowa mieszkańców uważa, że problem w tym zakresie stanowi niewystarczająca liczba miejsc pracy w Gminie (65,5%). Następnie ankietowani wskazywali na brak ofert pracy dostosowanych do kompetencji i kwalifikacji zawodowych (52,9%) oraz niewystarczającą liczbę organizowanych kursów, staży, szkoleń podnoszących kwalifikacje zawodowe (34,5%). Średnio co piąty respondent uważa, że takim problemem jest brak kwalifikacji zawodowych (21,8%), 18,4% wskazało na ograniczony dostęp do poradnictwa zawodowego, a w opinii 13,8% badanych jest to nieadekwatne wynagrodzenie. Wśród innych odpowiedzi zwracano uwagę na brak motywacji do podjęcia aktywności zawodowej (1,1%), a 4,6% ankietowanych nie posiada wiedzy w tym zakresie.

Wykres 30. Jakie trudności najczęściej napotykają osoby bezrobotne szukające pracy na terenie Gminy? N=87

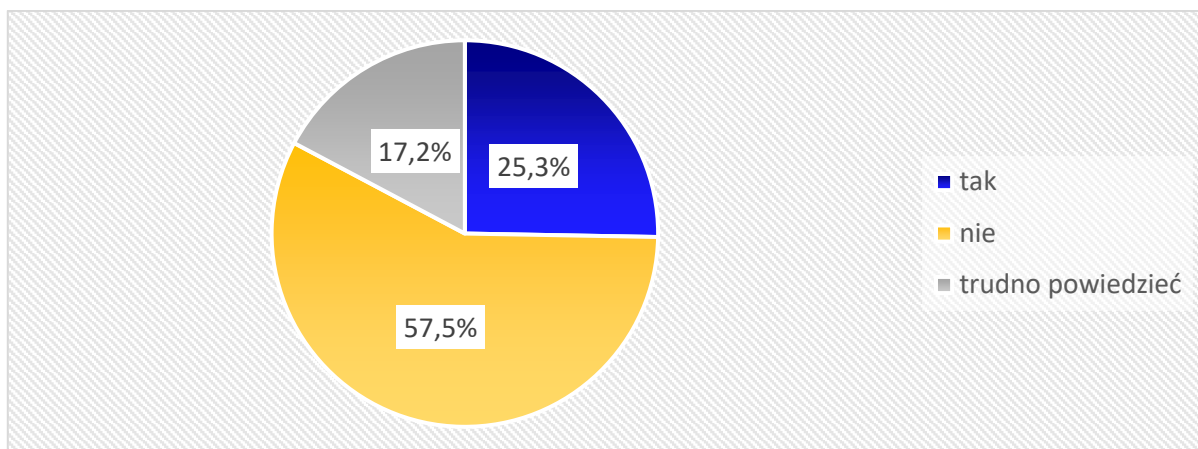

**Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

Ubóstwo i wykluczenie społeczne

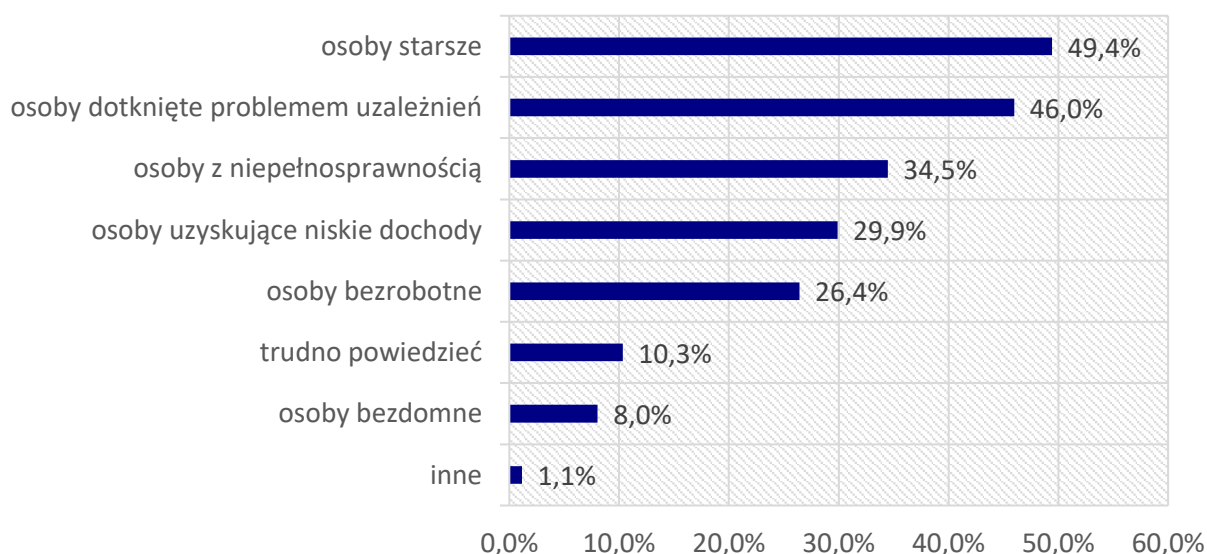
Następne pytanie dotyczyło tego, czy nasi respondenci doświadczyli w ciągu ostatnich 12 miesięcy przed badaniem trudności w zakresie zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych ze względu na niewystarczające zasoby finansowe. 57,5% ankietowanych odpowiedziało przecząco na to pytanie, 25,3% badanych przyznało, że doznało w okresie ostatniego roku takich problemów, z kolei 17,2% respondentów miało trudności w udzieleniu jednoznacznej odpowiedzi na to pytanie.

Wykres 31. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy miał/a Pan/i trudności w zakresie zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych ze względu na niewystarczające zasoby finansowe? N=87

W kolejnym pytaniu, mieszkańcy mieli wskazać, jakie ich zdaniem grupy społeczne są najbardziej narażone na wykluczenie społeczne na terenie Gminy. Na pierwszym miejscu znalazły się osoby starsze (49,4%). Następnie respondenci wskazywali osoby dotknięte problemem uzależnień (46,0%), osoby z niepełnosprawnością (34,5%) oraz osoby uzyskujące niskie dochody (29,9%). Najmniejsza część odpowiedzi padła na osoby bezrobotne (26,4%) oraz bezdomne (8,0%). Co dziesiąty ankietowany miał trudności z ustosunkowaniem się do tego pytania (10,3%), natomiast 1,1% respondentów wskazało na inne odpowiedzi, wśród których wskazano dzieci i młodzież.

Wykres 32. Jakie grupy osób są Pana/i zdaniem najbardziej narażone na wykluczenie społeczne na terenie Gminy? N=87

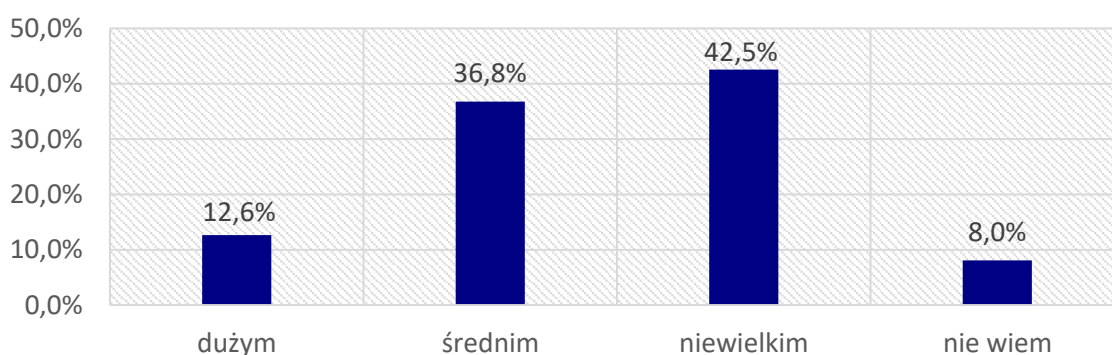

*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Sytuacja osób starszych i osób z niepełnosprawnościami

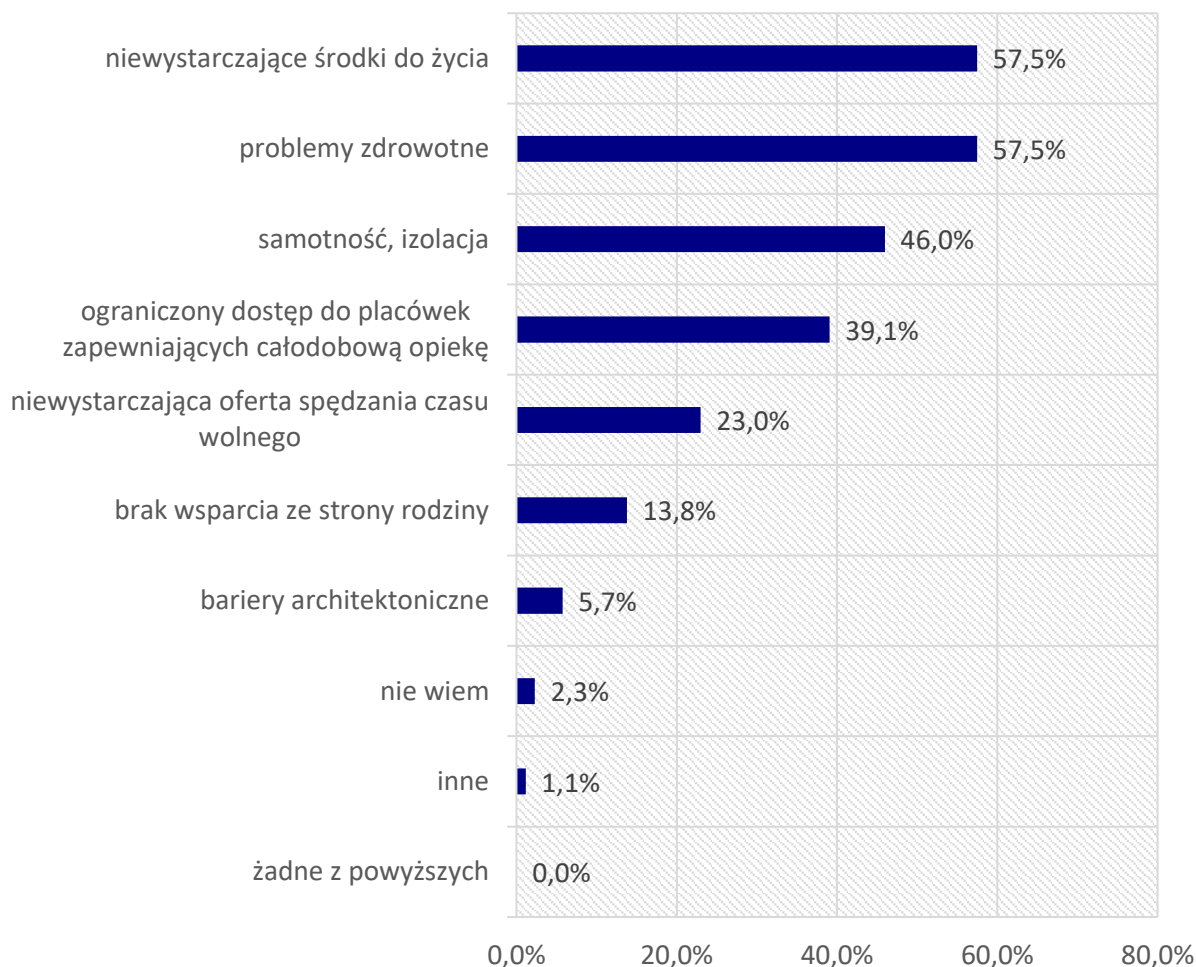
Mieszkańcy zostali poproszeni o ocenę stopnia dostosowania infrastruktury technicznej Gminy do osób o ograniczonej mobilności. 42,5% respondentów uważa, że jest ona dostosowana w niewielkim stopniu, a 36,8% – w średnim. 12,6% respondentów twierdzi, że w Gminie jest wiele miejsc przystosowanych do osób z niepełnosprawnością, a 8,0% badanych nie potrafiło odpowiedzieć na to pytanie.

Wykres 33. W jakim stopniu infrastruktura techniczna w Pana/i Gminie (instytucje publiczne, szkoły, ulice, przychodnie itp.) dostosowana jest do osób z niepełnosprawnościami tak, aby umożliwić im samodzielne funkcjonowanie? N=87

Zdaniem ponad połowy badanych mieszkańców, najważniejszymi problemami osób starszych na terenie Gminy są niewystarczające środki do życia oraz problemy zdrowotne (po 57,5%), a także samotność/izolacja (46,0%). 39,1% ankietowanych wskazało na ograniczony dostęp do placówek zapewniających całodobową opiekę, a 23,0% – niewystarczającą ofertę spędzania czasu wolnego. Najmniej odpowiedzi padło na brak wsparcia ze strony rodziny (13,8%) oraz bariery architektoniczne (5,7%). Brak wiedzy w tym zakresie zadeklarowało 2,3% respondentów, a 1,1% ankietowanych wskazało na inne odpowiedzi, wśród których zwrócono uwagę na *brak zajęć i spotkań integracyjnych dla osób starszych*.

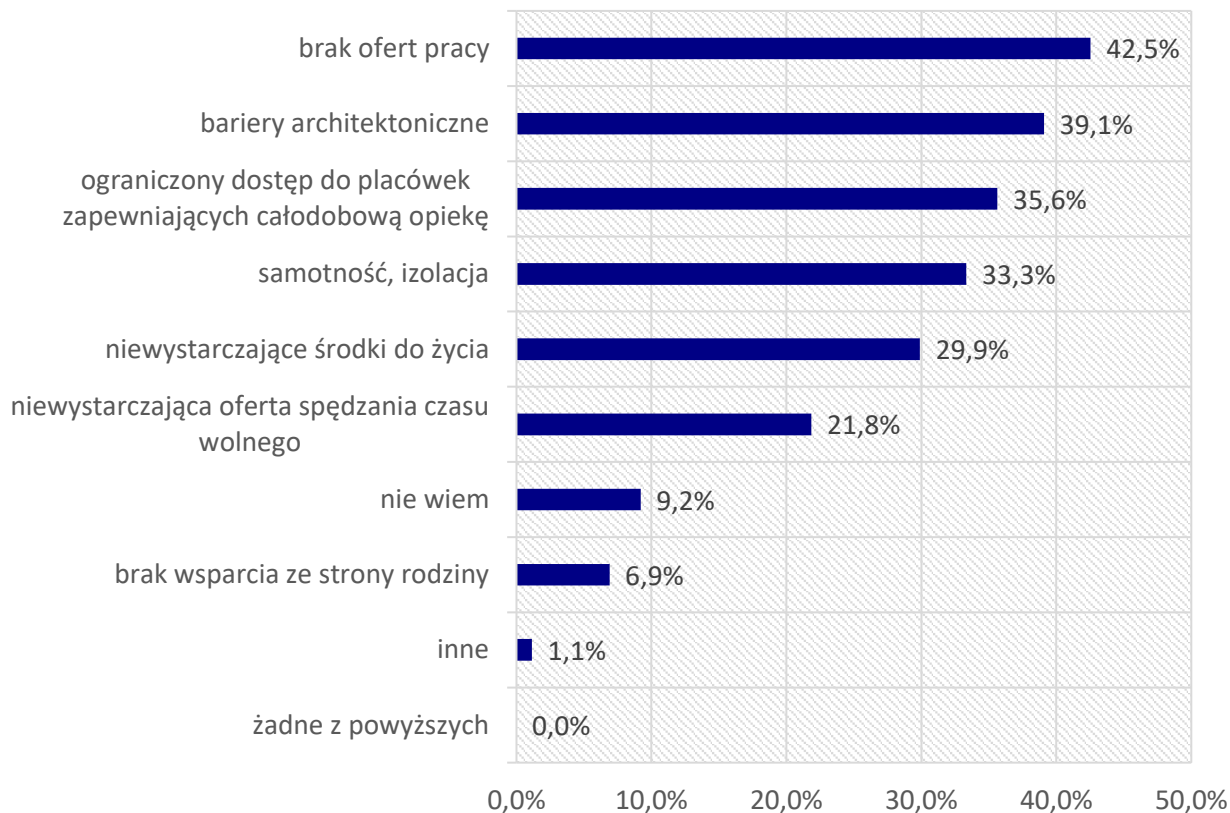
**Wykres 34. Jakie Pana/i zdaniem są najważniejsze problemy osób starszych w Gminie?
N=87**

*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

W badaniu ankietowym poproszono również o wskazanie najistotniejszych problemów dotyczących osób z niepełnosprawnościami. Zdaniem 42,5% respondentów jest to brak ofert pracy, 39,1% wskazało na bariery architektoniczne, a 35,6% – ograniczony dostęp do placówek zapewniających całodobową opiekę. Średnio co trzeci mieszkaniec uważa, że najważniejszym problemem osób z niepełnosprawnościami jest samotność/izolacja (33,3%), a w opinii 29,9% są to niewystarczające środki do życia. W dalszej kolejności ankietowani wymieniali niewystarczającą ofertę spędzania czasu wolnego (21,8%) oraz brak wsparcia ze strony rodziny (6,9%). 9,2% badanych nie posiada wiedzy w tym zakresie, a wśród innych odpowiedzi wskazano na *brak urządzeń pozwalających na wejście osobom niepełnosprawnym do budynków użyteczności publicznej* (1,1%).

Wykres 35. Jakie Pana/i zdaniem są najważniejsze problemy osób z niepełnosprawnościami w Gminie? N=87

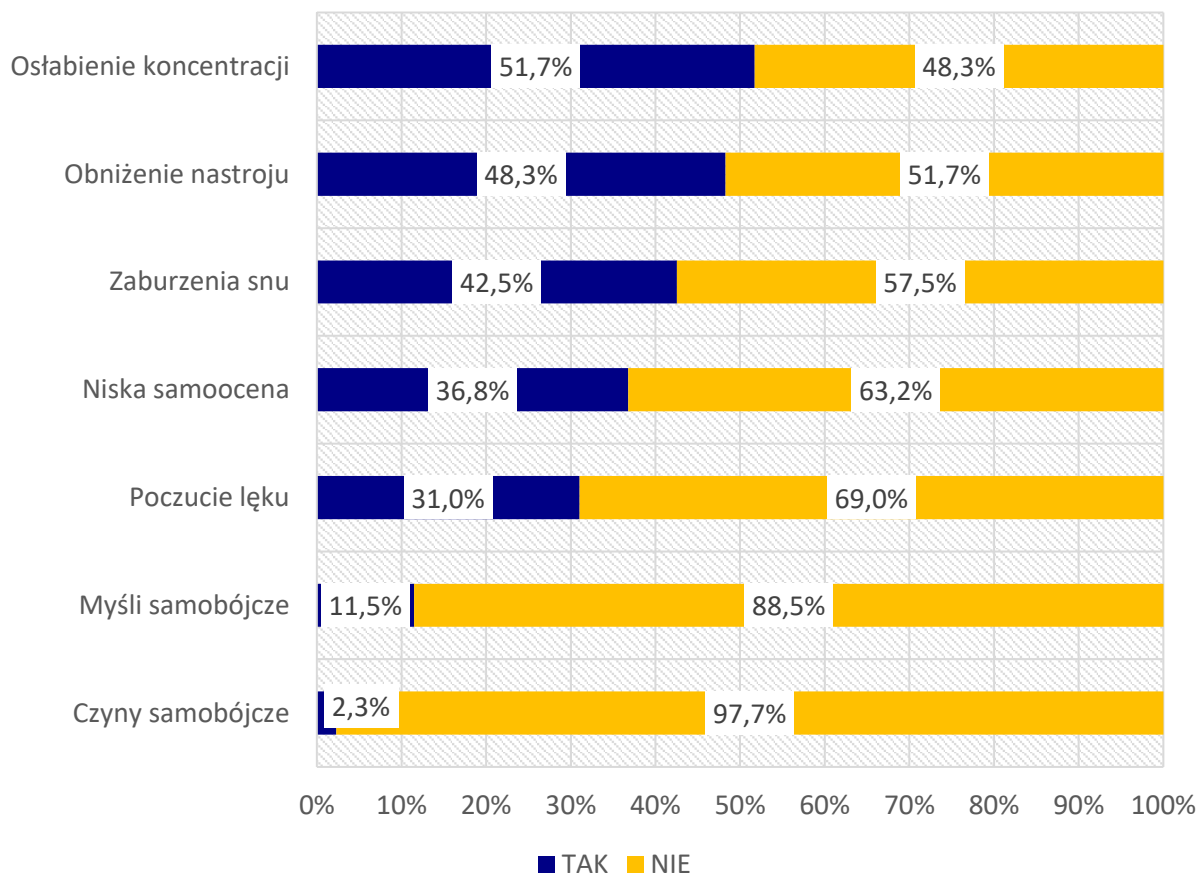
**Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

Zdrowie psychiczne

W pytaniu dotyczącym zdrowia psychicznego badani mieszkańcy gminy Sieciechów mieli określić, czy w czasie ostatnich 12 miesięcy utrzymywały się u nich przynajmniej przez 2 tygodnie wymienione stany. Z poniższego wykresu wynika, że:

- 51,7% osób doświadczyło osłabienia koncentracji,
- 48,3% ankietowanych miało obniżony nastrój,
- 42,5% doznało zaburzeń snu,
- 36,8% miało niską samoocenę,
- 31,0% respondentów odczuwało lęk,
- 11,5% miało myśli samobójcze,
- 2,3% podejmowało czyny samobójcze.

Wykres 36. Czy w czasie ostatnich 12 miesięcy utrzymywały się u Pana/i takie stany jak (przynajmniej przez 2 tygodnie): N=87

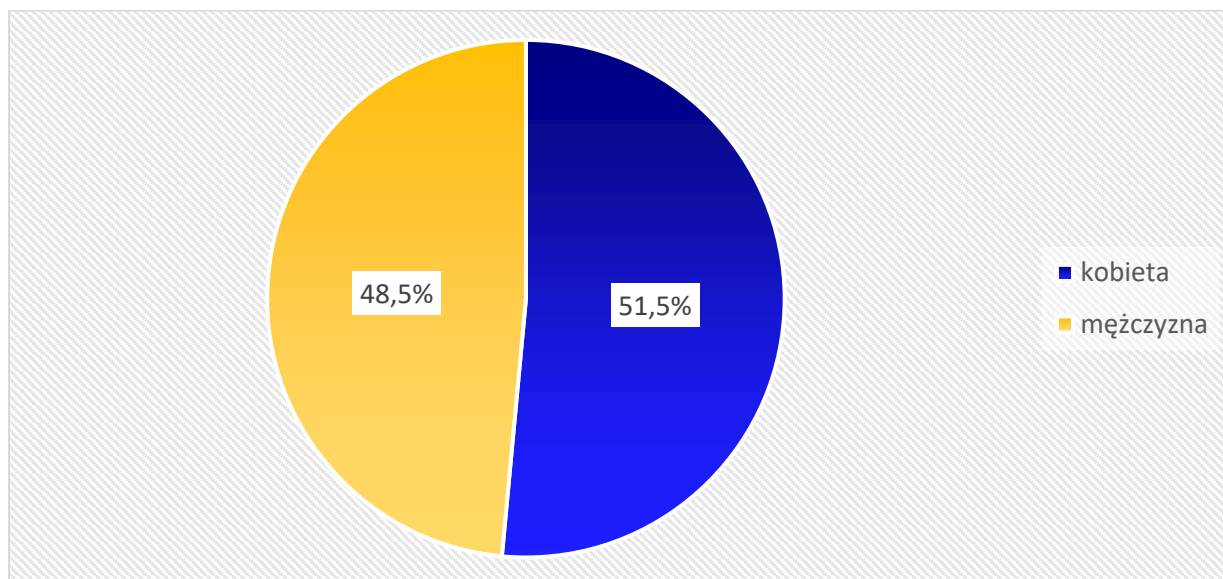
Analiza wyników badania przeprowadzonego wśród uczniów

W niniejszym rozdziale przedstawiony został problem uzależnień i przemocy z perspektywy dzieci i młodzieży. Pytania zawarte w kwestionariuszu ankiety, miały na celu oszacowanie występujących wśród uczniów problemów związanych ze spożywaniem alkoholu, zażywaniem narkotyków, sięganiem po papierosy i e-papierosy, przemocą domową, rówieśniczą, cyberprzemocą oraz uzależnieniami behawioralnymi, a także poznanie oceny młodych mieszkańców na temat swojego zdrowia psychicznego oraz zaburzeń odżywiania.

Struktura badanej próby

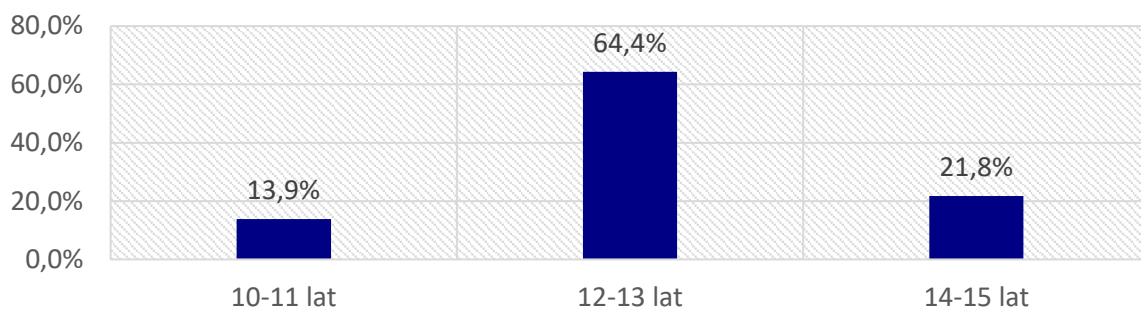
Uczniowie z gminy Sieciechów wypełnili 101 kwestionariuszy ankiet. Poniższy rysunek przedstawia strukturę badanej próby ze względu na płeć. Możemy zauważyć, że w badaniu diagnozującym problemy społeczne niewielką przewagę liczebną miały dziewczynki – stanowiły one 51,5% ogółu, chłopcy zaś wypełnili 48,5% kwestionariuszy.

Wykres 37. Płeć: N=101

Wśród uczniów biorących udział w badaniu, 64,4% kwestionariuszy ankiet wypełnili respondenci mający 12–13 lat, 21,8% stanowili uczniowie w wieku 14-15 lat, natomiast pozostali ankietowani mieścili się w przedziale wiekowym 10-11 lat (13,9%).

Wykres 38. Wiek: N=101

Poniższy wykres prezentuje strukturę badanej próby w podziale na przynależność do danej klasy. Po 32,7% uczniów biorących udział w badaniu uczęszcza do V i VII klasy, 26,7% stanowili uczniowie z klas VI, natomiast 7,9% ankiet wypełnili uczniowie z klas VIII.

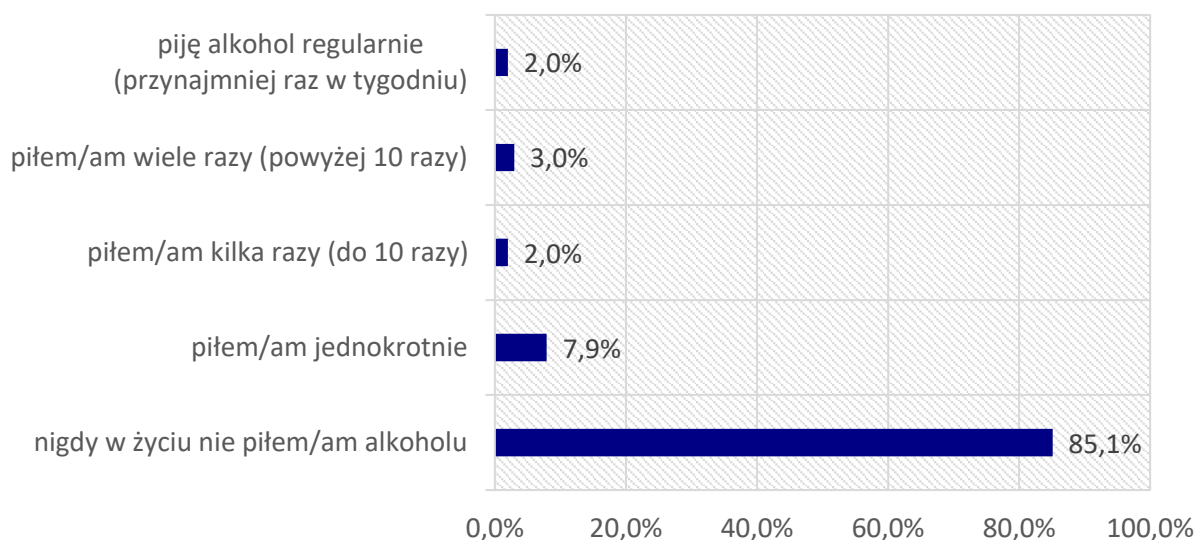
Wykres 39. Klasa: N=101

Problem alkoholowy

Jeden z analizowanych obszarów dotyczył spożywania alkoholu przez uczniów z gminy Sieciechów. Pierwsze z pytań zawartych w kwestionariuszu ankiet dotyczących tego obszaru tematycznego odnosiło się do częstotliwości spożywania go przez młodych mieszkańców Gminy. Zebrany materiał badawczy wskazuje, że kontakt z alkoholem miało 14,9% respondentów, wśród których 7,9% spożyło go jednokrotnie, 3,0% uczniów zadeklarowało picie alkoholu wiele razy (powyżej 10 razy), 2,0% badanych miało z nim styczność kilka razy (do 10 razy), a kolejne 2,0% wskazało na jego regularne spożywanie.

Wykres 40. Ile razy w życiu zdarzyło Ci się pić alkohol? N=101

Kolejne pytanie zadane uczniom miało na celu oszacowanie częstotliwości spożywania przez nich alkoholu w ciągu ostatnich 30 dni poprzedzających niniejsze badanie ankietowe. Jak wynika z udzielonych przez młodych mieszkańców Gminy odpowiedzi, kontakt z alkoholem w podanym okresie miało 2 uczniów będących po inicjacji alkoholowej (13,4%), wskazując na jego spożycie 3 – 4 razy oraz więcej niż 7 razy (po 6,7%).

Tabela 16. Ile razy piłeś/aś alkohol w ciągu ostatnich 30 dni? N=15

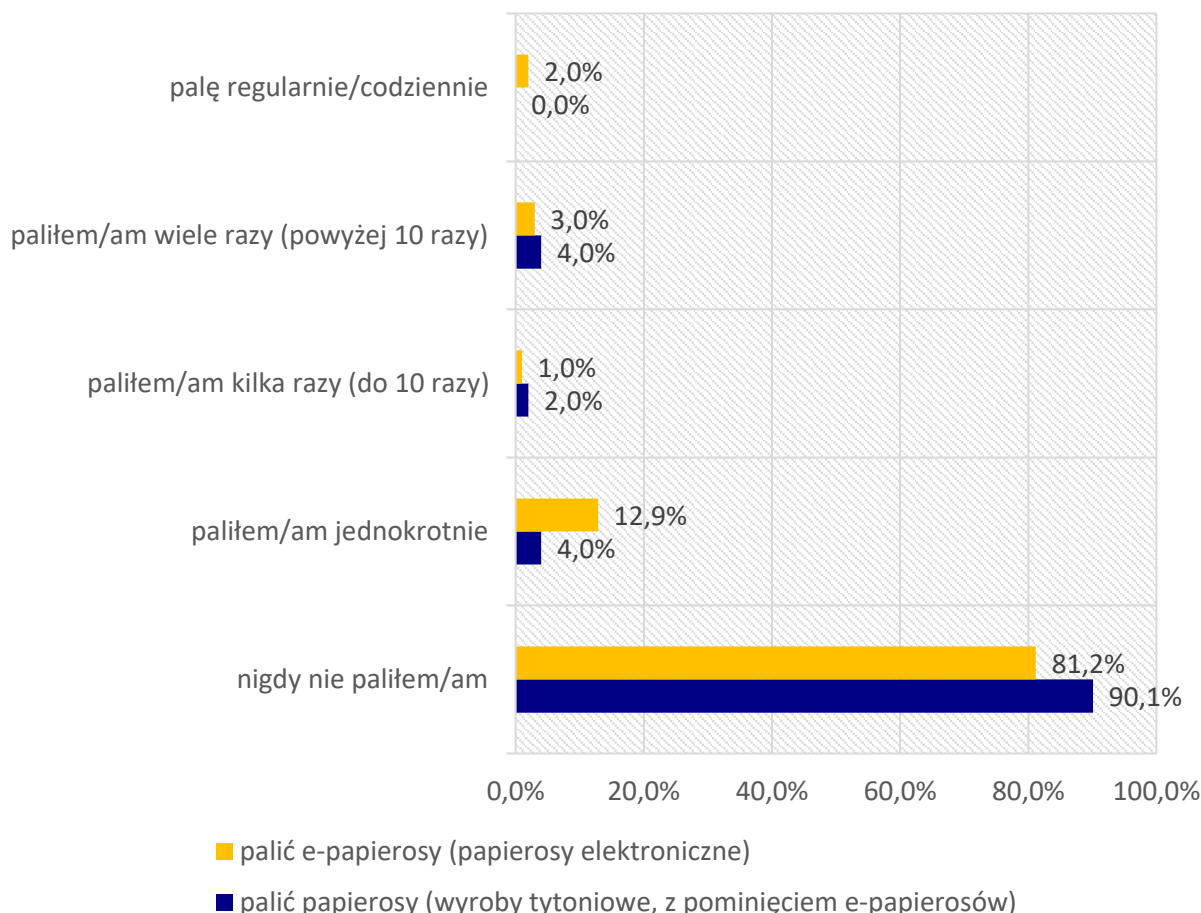
Odpowiedź	%	Liczba odp.
nie piłem/am alkoholu w ciągu ostatnich 30 dni	86,7%	13
1 – 2 razy	0,0%	0
3 – 4 razy	6,7%	1
5 – 7 razy	0,0%	0
więcej niż 7 razy	6,7%	1

Problem nikotynowy

W badaniu przeprowadzonym wśród uczniów z gminy Sieciechów podjęto się także określenia skali i częstotliwości sięgania przez nich po wyroby nikotynowe. Z deklaracji młodych respondentów wynika, że kontakt z tradycyjnymi wyrobami tytoniowymi miał co dziesiąty ankietowany (10,0%), wśród których po 4,0% sięgnęło po nie jednokrotnie oraz wiele razy (powyżej 10 razy), natomiast 2,0% – kilka razy (do 10 razy). W przypadku papierosów elektronicznych, kontakt z nimi miało 18,9% respondentów, z czego 12,9% paliło

je jednokrotnie, 1,0% – kilka razy (do 10 razy), 3,0% uczniów wskazało na sięganie po nie wielokrotnie (powyżej 10 razy), natomiast 2,0% ankietowanych zadeklarowało regularne/codziennie palenie papierosów elektronicznych.

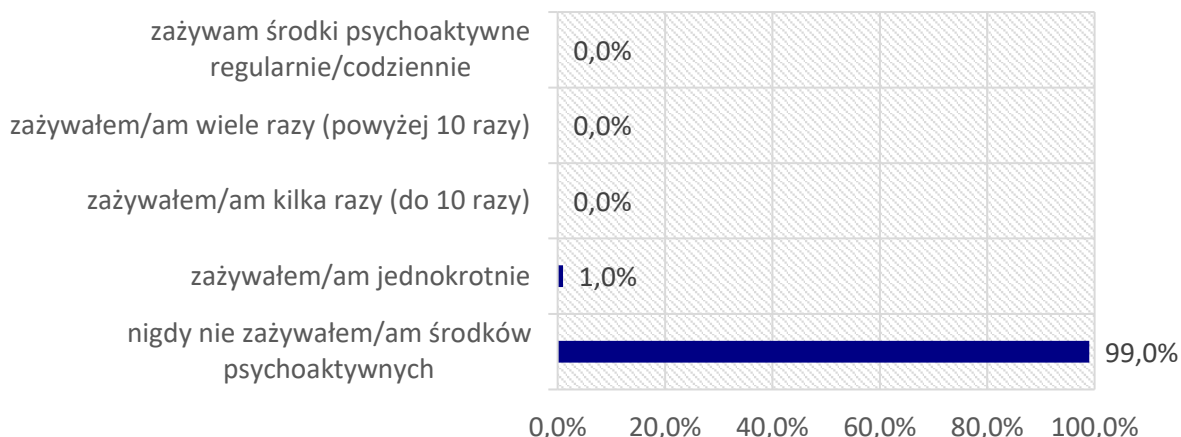
Wykres 41. Ile razy zdarzyło Ci się: N=101

Problem narkotykowy

Kolejny z analizowanych obszarów dotyczył powszechności zażywania narkotyków, dopalaczy oraz innych środków psychoaktywnych przez uczniów zamieszkujących Gminę. W celu określenia skali występowania tego problemu respondentów zapytano o to, ile razy w życiu zdarzyło im się sięgnąć po tego typu substancje. Jak wynika z udzielonych odpowiedzi, do zażywania środków psychoaktywnych przyznał się jedynie 1,0% ankietowanych, tj. jedna osoba. W kolejnym pytaniu skierowanym do osób, które zadeklarowały styczność z tego typu substancjami, uczeń zadeklarował, iż w ciągu ostatnich 30 dni nie zażywał substancji psychoaktywnych.

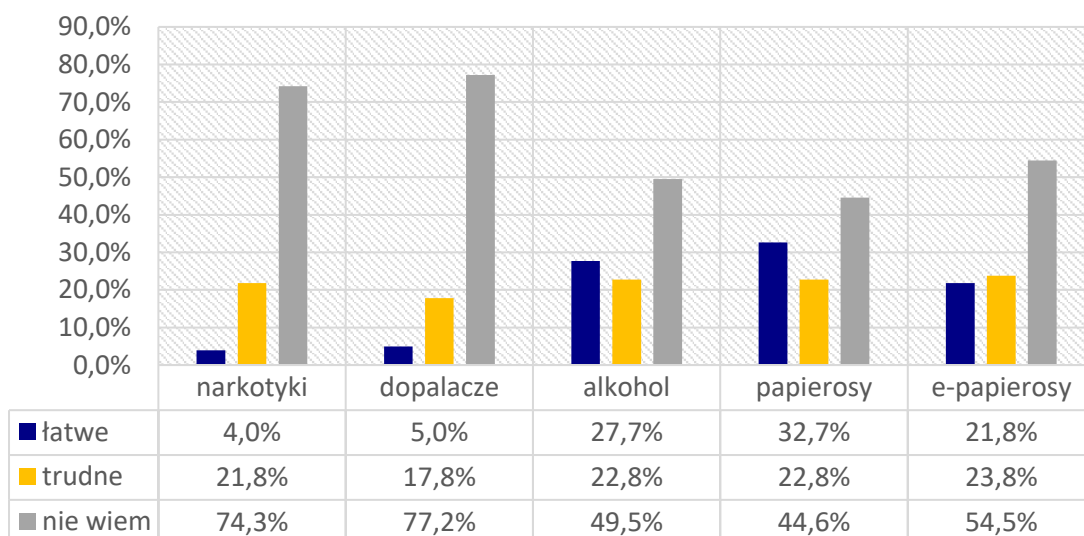
Wykres 42. Ile razy w życiu zdarzyło Ci się zażywać środki psychoaktywne (narkotyki, dopalacze, leki w celu odurzenia)? N=101

W następnej części badania uczniowie zostali poproszeni o ocenę dostępności narkotyków, dopalaczy, alkoholu, papierosów i e-papierosów w swojej miejscowości. Jak wynika z udzielonych odpowiedzi, większość uczniów nie posiada wiedzy na temat dostępności szkodliwych i nielegalnych substancji na terenie Gminy. Zebrany materiał badawczy wykazał, że:

- narkotyki są łatwe do zdobycia dla 4,0% ankietowanych, a trudne dla 21,8%,
- dopalacze są łatwe do zdobycia dla 5,0% uczniów, a trudne dla 17,8%,
- alkohol jest łatwy do zdobycia dla 27,7% badanych, a trudny dla 22,8%,
- papierosy są łatwe do zdobycia dla 32,7% respondentów, trudne dla 22,8%,
- e-papierosy są łatwe do zdobycia dla 21,8% młodych mieszkańców, a trudne dla 23,8%.

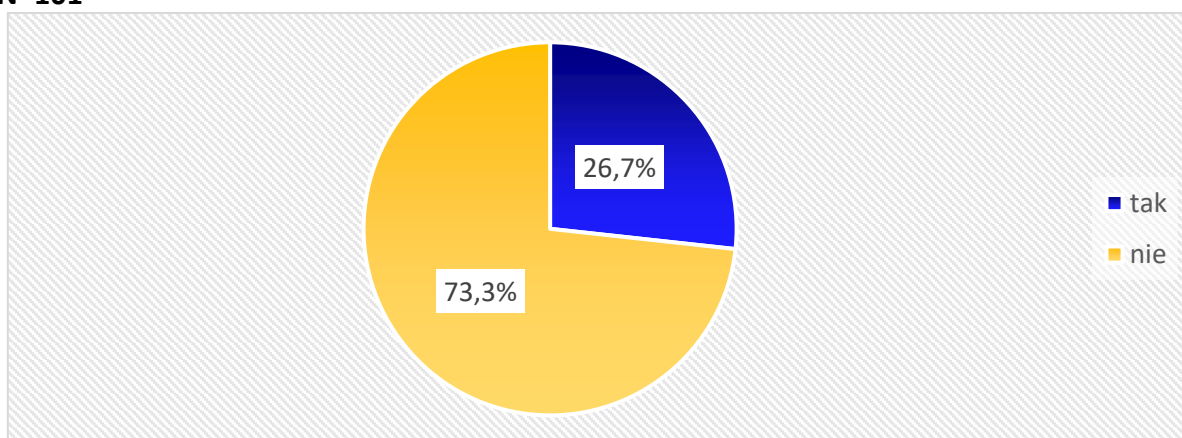
Wykres 43. Gdybyś chciał/a zdobyć narkotyki, dopalacze, alkohol, papierosy, e-papierosy w swojej miejscowości byłoby to: N=101

Problem przemocy

W kolejnej części raportu z badania ankietowego oszacowana została skala problemu przemocy wśród uczniów zamieszkujących gminę Sieciechów. Analizie poddane zostały kwestie związane zarówno z przemocą domową, jak i rówieśniczą oraz przemocą w Internecie, czyli cyberprzemocą. Odpowiedzi respondentów na pierwsze pytanie wskazują, że w ciągu ostatnich 12 miesięcy poprzedzających badanie, 26,7% młodych mieszkańców Gminy doświadczyło przemocy.

Wykres 44. Czy w przeciągu ostatnich 12 miesięcy zdarzyło Ci się doświadczyć przemocy? N=101

Podczas badania diagnozującego problem przemocy określono również, jakie osoby stosowały przemoc wobec uczniów dotkniętych tym problemem. Z deklaracji młodych respondentów wynika, że najczęściej doświadczali oni przemocy ze strony uczniów ze swojej szkoły (12 osób, tj. 48,0%), kolegów/koleżanek spoza szkoły (8 osób, tj. 32,0%) oraz rodzeństwa (7 osób, tj. 28,0%). Ankieterzy przyznali również, że przemoc wobec nich stosowały inne, bliżej nieokreślone osoby (4 osoby, tj. 16,0%) oraz rodzice (2 osoby, tj. 8,0%). 2 badanych pominęło to pytanie.

Tabela 17. Tabela 18. Kto stosował wobec Ciebie przemoc? N=25

Odpowiedź	%	Liczba odp.
uczniowie z mojej szkoły	48,0%	12
koledzy/koleżanki spoza szkoły	32,0%	8
rodzeństwo	28,0%	7
inne osoby	16,0%	4
rodzice	8,0%	2

*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

W celu zidentyfikowania charakteru doświadczanej przez uczniów przemocy zostali oni poproszeni o wskazanie formy doznanych zachowań przemocowych. Najpowszechniejsza w Gminie jest przemoc psychiczna, na którą wskazało 14 osób (60,9%) oraz fizyczna (10 osób, tj. 43,5%), niemniej jednak 3 ankietowanych doznało przemocy seksualnej (13,0%), a 2 uczniów przyznało się do doświadczenia zaniedbania (8,7%). 4 badanych nie odpowiedziało na to pytanie.

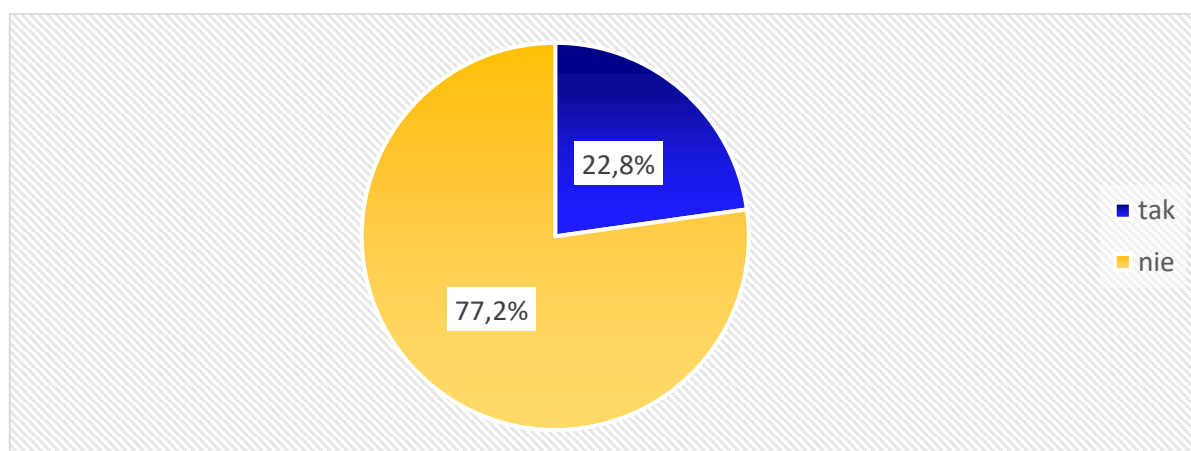
Tabela 18. Jakiego rodzaju przemocy doznałeś/aś? N=23

Odpowiedź	%	Liczba odp.
ktoś mnie przezywał, groził mi, upokarzał, straszył, wyśmiewał itp.	60,9%	14
ktoś mnie bił, kopał, szarpał, dusił, popychał, spoliczkował itp.	43,5%	10
ktoś mnie dotykał w miejsca, w które sobie tego nie życzyłem/am, ktoś mówił o moim ciele w sposób który mnie zawstydział itp.	13,0%	3
nie miałem/am zapewnionej opieki, kiedy byłem/am chory/a, wsparcia i pomocy od rodziców/opiekunów, kiedy miałem/am problemy, dostawałem/am zbyt mało jedzenia, dlatego przez dłuższy czas byłem/am głodny/a itp.	8,7%	2

**Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

W następnej kolejności uczniowie zostali zapytani również o to, czy im samym zdarzyło się w ciągu ostatnich 12 miesięcy zastosować przemoc wobec innych osób. Do takiego zachowania przyznało się 22,8% uczniów, czyli o 3,9% mniej niż w przypadku doświadczania przemocy.

Wykres 45. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy doszło do sytuacji, w której zastosowałeś/aś przemoc wobec drugiej osoby? N=101

Badani uczniowie w dalszej kolejności zostali poproszeni o określenie rodzaju przemocy, jaką zastosowali. Z odpowiedzi respondentów wynika, że przemoc psychiczną zastosowało 12 uczniów (66,7%), do stosowania przemocy fizycznej przyznało się 9 badanych (50,0%), natomiast przemoc seksualnej dopuściło się 2 respondentów (11,1%). 5 ankietowanych nie udzieliło odpowiedzi na to pytanie.

Tabela 19. Jakiego rodzaju przemoc zastosowałeś/aś? N=18

Odpowiedź	%	Liczba odp.
przezywałem/am kogoś, groziłem/am komuś, upokarzałem/am kogoś, straszyłem/am, wyśmiewałem/am itp.	66,7%	12
biłem/am kogoś, kopałem/am, szarpałem/aśm dusiłem/am, popychałem/am, spoliczkowałem/am itp.	50,0%	9
dotykałem/am kogoś w miejsca, w które ta osoba tego sobie nie życzyła, mówiłem/am o czyimś ciele w sposób który go zawstydział itp.	11,1%	2

**Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

W dalszej kolejności analizie poddane zostały odpowiedzi uczniów na pytanie o to, wobec kogo zdarzyło im się stosować przemoc. Większość ankietowanych przyznała się do przemocy skierowanej wobec rodzeństwa – wskazało na to 10 osób, tj. 45,5%. Odpowiedzi 8 respondentów padły na uczniów ze szkoły (36,4%), natomiast po 5 badanych wskazało na kolegów/koleżanki spoza szkoły oraz inne, bliżej nieokreślone osoby (po 22,7%). 1 ankietowany nie udzielił odpowiedzi na to pytanie.

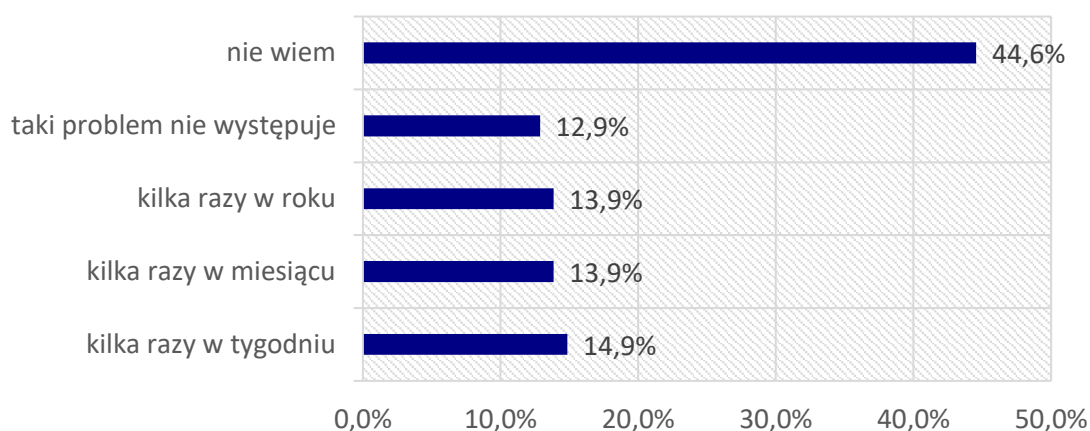
Tabela 20. Wobec kogo zdarzyło Ci się stosować przemoc? N=22

Odpowiedź	%	Liczba odp.
rodzeństwa	45,5%	10
uczniów z mojej szkoły	36,4%	8
kolegów/koleżanek spoza szkoły	22,7%	5
innych osób	22,7%	5

**Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

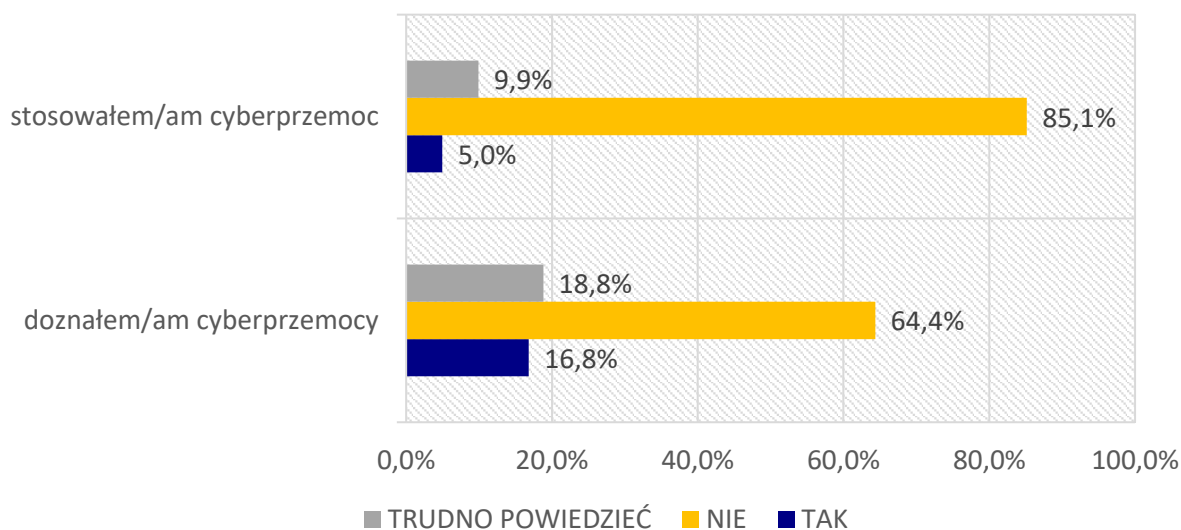
W kolejnym pytaniu poproszono uczniów o określenie, czy w ich szkole dochodzi do sytuacji przemocowych między uczniami oraz o określenie częstotliwości występowania tego problemu. 44,6% respondentów nie potrafiło jednoznacznie odnieść się do badanej kwestii, a zdaniem 12,9% osób takie zjawisko nie występuje w szkole, do której uczęszczają. Obecność przemocy w swojej szkole potwierdziło 42,7% badanych, spośród których po 13,9% stwierdziło, że ma to miejsce kilka razy w roku lub kilka razy w miesiącu, natomiast w opinii 14,9% dzieje się to kilka razy w tygodniu.

Wykres 46. Jak często obserwujesz w swojej szkole problem przemocy między uczniami? N=101

Ostatnie pytanie w zakresie problemu przemocy w Internecie dotyczyło skali doznawania oraz stosowania cyberprzemocy w stosunku do innych użytkowników Internetu. Jak wynika z odpowiedzi udzielonych przez młodych respondentów, tego problemu doświadczył odsetek 16,8% z nich, natomiast przemoc w Internecie zastosował odsetek 5,0% ankietowanych. Część badanych miała również problem z określeniem, czy kiedykolwiek miała styczność z tym zjawiskiem, gdyż na odpowiedź „trudno powiedzieć” padło 9,9% odpowiedzi w przypadku stosowania cyberprzemocy i 18,8% w zakresie doświadczenia jej.

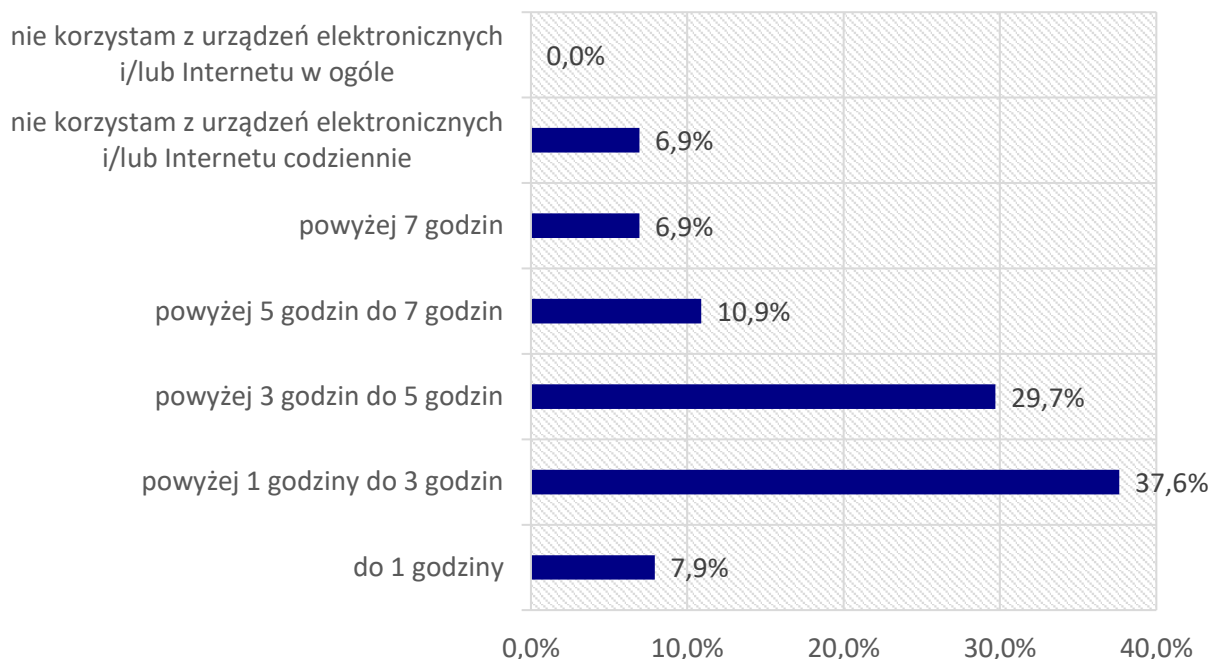
Wykres 47. Czy w przeciągu ostatnich 12 miesięcy doznawałeś/aś oraz stosowałeś/aś cyberprzemoc (np. wyzywanie, podszywanie się, ośmieszanie/poniżanie, grożenie/straszenie, szantażowanie, wyłudzenie pieniędzy, rozsyłanie ośmieszających zdjęć/filmów)? N=101

Korzystanie z urządzeń elektronicznych

Kolejny obszar tematyczny badania miał na celu zweryfikowanie, jak często uczniowie z gminy Sieciechów korzystają z urządzeń elektronicznych. Zebrany materiał badawczy wykazał, że wszyscy ankietowani korzystają z tego typu urządzeń i/lub Internetu. Znaczna część z nich poświęca na korzystanie z urządzeń elektronicznych i Internetu duże ilości czasu w ciągu dnia, gdyż 10,9% odpowiedzi padło na przedział od 5 do 7 godzin dziennie, a 6,9% na powyżej 7 godzin. Dodatkowo, 29,7% uczniów zadeklarowało, iż korzysta z nich pomiędzy 3 a 5 godzinami w ciągu dnia. Na odpowiedź powyżej 1 do 3 godzin wskazało 37,6% badanych, a do 1 godziny – 7,9%. Ponadto, 6,9% uczniów nie korzysta z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu codziennie.

Wykres 48. Ile czasu w ciągu dnia poświęcasz na korzystanie z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu? N=101

W ostatnim pytaniu tego bloku tematycznego, uczniowie zostali zapytani o to, czy zdarzyło im się kłamać w celu ukrycia prawdziwej ilości czasu spędzanego na korzystaniu z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu, np. przed rodzicami. Takie zachowanie potwierdziło 39 badanych (39,0%), w tym 3 uczniów stwierdziło, że zdarza im się to bardzo często (3,0%), 2 ankietowanym – często (2,0%), 27 osobom – czasami (27,0%), natomiast 7 respondentów skłamało w tej sprawie jeden raz (7,0%). 1 osoba nie udzieliła odpowiedzi na to pytanie.

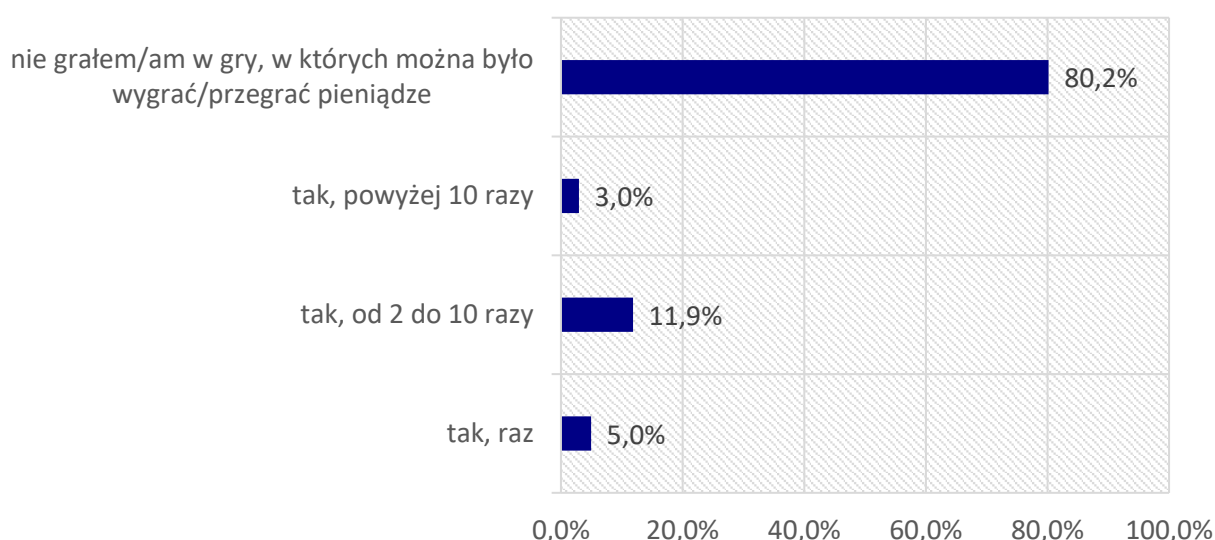
Tabela 21. Czy zdarza Ci się kłamać, aby ukryć prawdziwą ilość czasu spędzanego na korzystaniu z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu np. przed rodzicami? N=100

Odpowiedź	%	Liczba odp.
tak, bardzo często	3,0%	3
tak, często	2,0%	2
tak, czasami	27,0%	27
tak, jednokrotnie	7,0%	7
nie	61,0%	61

Uczestnictwo w grach hazardowych

W celu określenia skali i zasięgu problemu grania w gry na pieniądze przez uczniów, respondentom zadano pytanie o to, czy zdarzyło im się uprawiać hazard w ciągu ostatnich 12 miesięcy poprzedzających badanie. Zebrany materiał badawczy wykazał, że w omawianym okresie podejmowało się tego 19,9% badanych, wśród których 5,0% grało w nie 1 raz, 11,9% respondentów robiło to 2-10 razy, a 3,0% wskazało na więcej niż 10 razy.

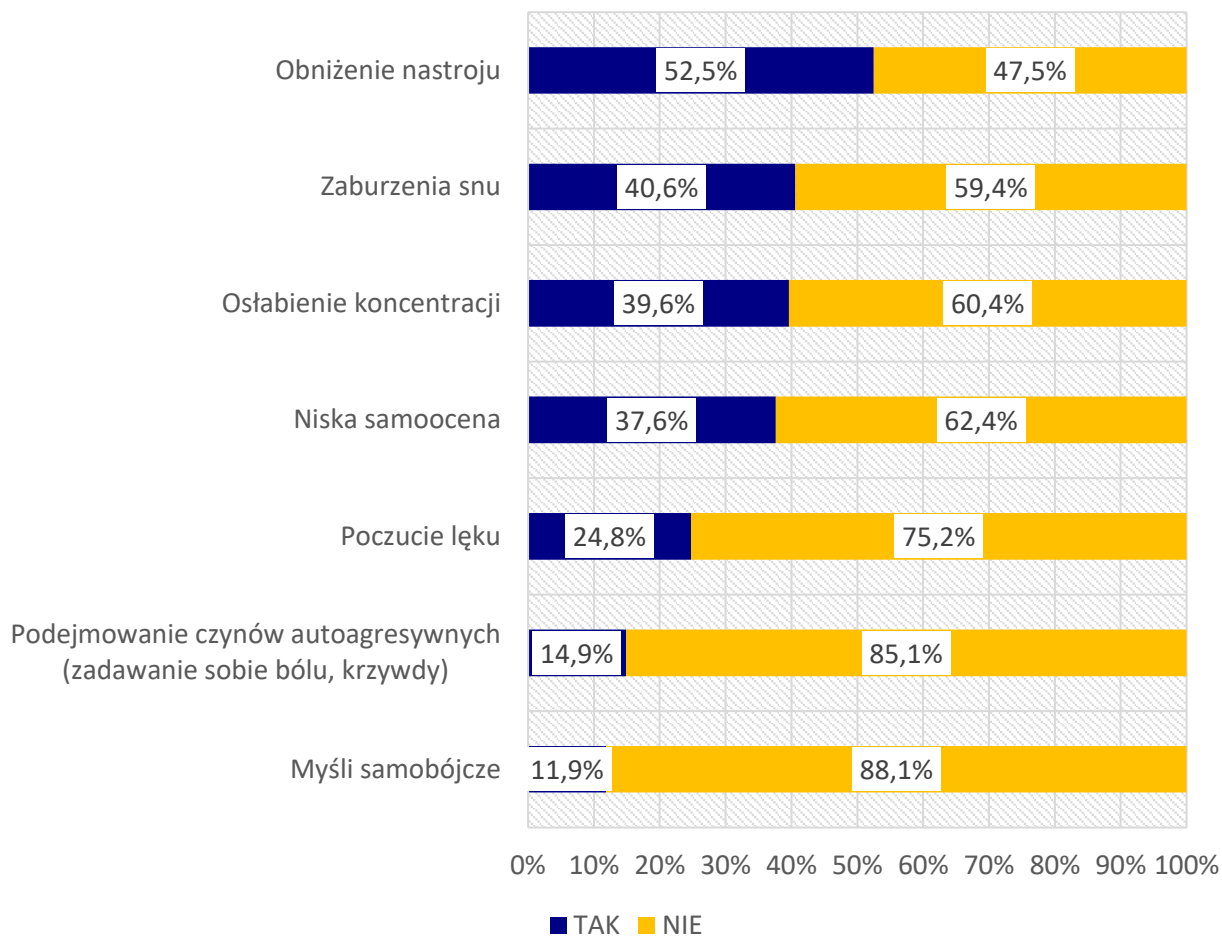
Wykres 49. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy grałeś/aś w gry, w których można było wygrać/przegrać pieniądze (np. zdrapki, lotto, gra na automatach, zakłady bukmacherskie itp.)? N=101

Zdrowie psychiczne

W przedostatniej części badania przeprowadzonego wśród młodych mieszkańców gminy Sieciechów, zostali oni poproszeni o subiektywną ocenę swojego stanu zdrowia psychicznego. Pytanie skierowane do uczniów miało na celu identyfikację problemów zdrowia psychicznego i negatywnych stanów, jakich doświadczyli w okresie 12 miesięcy poprzedzających badanie, które utrzymywały się u nich przynajmniej przez 2 tygodnie. Jak wynika z udzielonych odpowiedzi, 52,5% respondentów w tym okresie doznało obniżonego nastroju, 40,6% – zaburzeń snu, 39,6% – osłabienia koncentracji, a 37,6% odczuwało niską samoocenę. Ponadto 24,8% uczniów przyznało, iż w tym czasie odczuwało lęk. Niepokojący jest fakt, że wśród dzieci i młodzieży z terenu Gminy występują również czyny autoagresywne (14,9%) oraz myśli samobójcze (11,9%).

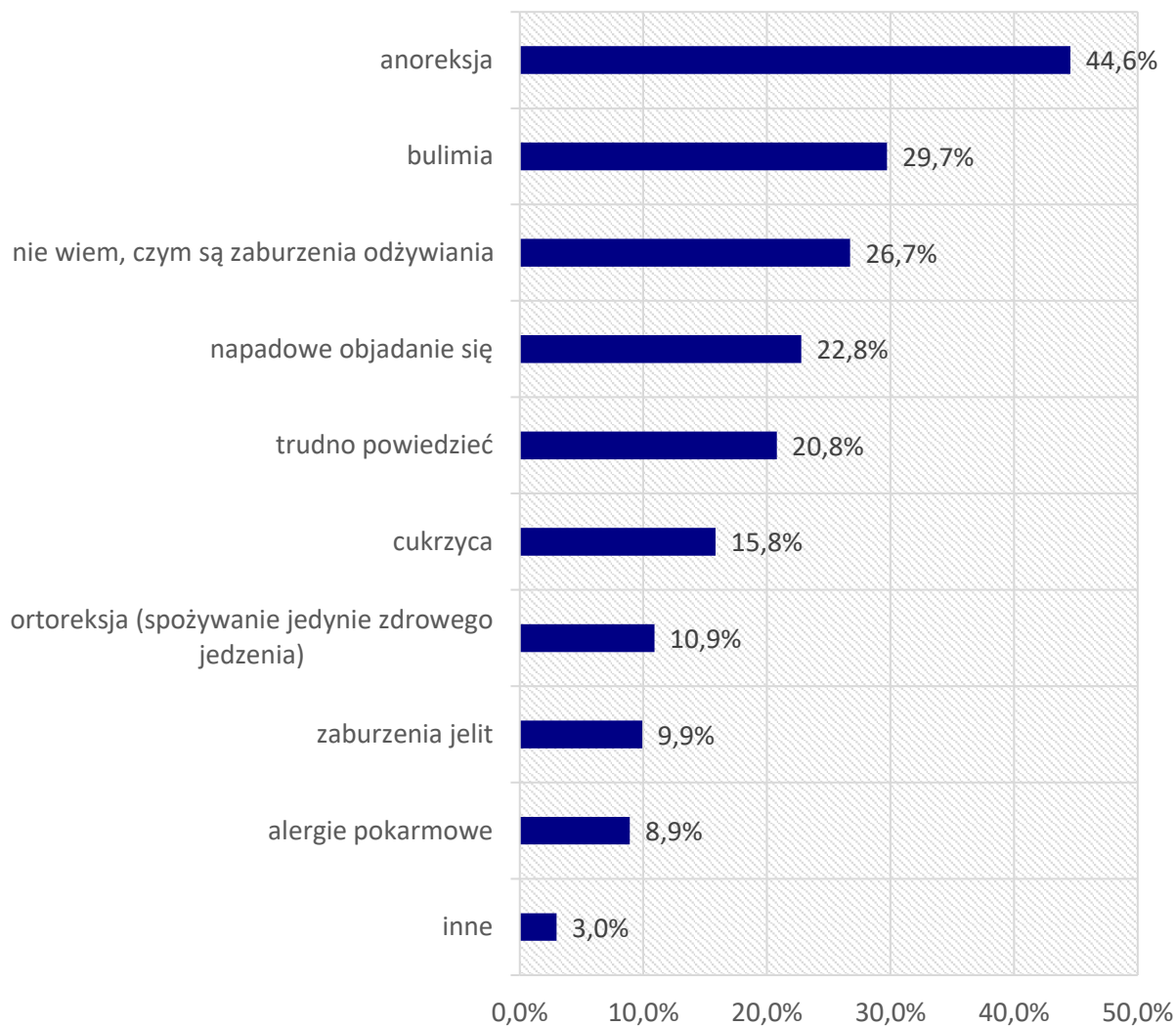
Wykres 50. Czy w czasie ostatnich 12 miesięcy utrzymywały się u Ciebie takie stany jak (przynajmniej przez 2 tygodnie): N=101

Zaburzenia odżywiania

Ostatnia część badania przeprowadzonego wśród uczniów z gminy Sieciechów dotyczyła zaburzeń odżywiania, z którymi zmagają się coraz więcej młodych osób. W pytaniu uczniowie mieli wskazać, które spośród wskazanych w kafeterii odpowiedzi ich zdaniem są zaburzeniami odżywiania. Najwięcej, bo 44,6% ankietowanych wskazało na anoreksję, średnio co trzeci badany uczeń zaznaczył bulimię (29,7%), 22,8% – napadowe objadanie się, a 10,9% – ortoreksję (spożywanie jedynie zdrowego jedzenia). Co piąty ankietowany miał trudności w odpowiedzi na zadane pytanie (20,8%), a 26,7% nie wie, czym są zaburzenia odżywiania. Należy zaznaczyć, iż część ankietowanych błędnie wskazała na cukrzycę (15,8%), zaburzenia jelit (9,9%) oraz alergie pokarmowe (8,9%), a 3,0% uczniów wskazało na odpowiedź „inne”, wymieniając m.in. *osłabienie*.

Wykres 51. Które z poniższych odpowiedzi Twoim zdaniem można zaliczyć do zaburzeń odżywiania? N=101

**Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

Sytuacja społeczna gminy Sieciechów

Na podstawie danych empirycznych przekazanych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sieciechowie, danych Głównego Urzędu Statystycznego, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i innych, do każdego z obszarów wymienionych we wprowadzeniu do Strategii przeprowadzono analizy diagnostyczne (diagnoza sytuacji społecznej), w skład których wchodzi charakterystyka i skala problemu oraz podejmowane działania interwencyjne.

Wspieranie rodziny i system pieczy zastępczej

Podstawowe informacje, skala problemu i działań interwencyjnych

Wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych to zespół planowych działań mających na celu przywrócenie rodzinie zdolności do ich wypełniania. Prowadzony jest on za jej zgodą i aktywnym udziałem, z uwzględnieniem zasobów własnych oraz źródeł wsparcia zewnętrznego. Wsparcie rodziny polega w szczególności na:

1. wzmocnieniu roli i funkcji rodziny,
2. rozwijaniu umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziny,
3. podniesieniu świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny,
4. pomocy w integracji rodziny,
5. przeciwdziałaniu marginalizacji i degradacji społecznej rodziny,
6. dążeniu do reintegracji rodziny,
7. pracy z rodziną,
8. pomocy w opiece i wychowaniu dziecka (w tym pomocy finansowej).

Główną jednostką organizacyjną zajmującą się szeroko rozumianym wspieraniem rodziny jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sieciechowie, który służy pomocą rodzinom z Gminy znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej, prowadzi działania zmierzające do zaspokojenia niezbędnych ich potrzeb i umożliwiające życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. W dalszej części dokumentu przedstawione zostały

dane dotyczące liczby rodzin korzystających z pomocy i wsparcia instytucji zajmujących się wspieraniem rodziny oraz podejmowane przez te instytucje działania.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sieciechowie realizuje zadania wynikające z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 roku (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 177), która kładzie nacisk na pracę z rodziną celem niedopuszczenia do odebrania dziecka. W związku z tym wprowadzona została **instytucja asystenta rodziny**, którego zadaniem jest poprawa całościowego funkcjonowania rodziny oraz udzielanie jej pomocy w wielu obszarach: socjalnym, psychologicznym, wychowawczym, czy też ekonomicznym.

W 2022 roku w GOPS w Sieciechowie funkcjonował 1 asystent rodziny, który obejmował wówczas wsparciem 2 rodziny z terenu Gminy. W 2021 roku GOPS planował objąć tego typu formą pomocy jedną rodzinę, z której dziecko zostało umieszczone w pieczy zastępczej, jednakże ze względu przebywania rodzica poza granicami Gminy, bez wskazania adresu zamieszkania, braku wyroku sądu zobowiązującego osobę do podjęcia współpracy z asystentem, a także jej oświadczenia co do braku zgody na pomoc asystenta rodziny, odstąpiono od czynności. W roku bazowym zatrudniono jednego asystenta rodziny, który współpracował z jedną rodziną, jednak z powodu rezygnacji osoby objętej omawianym rodzajem wsparcia, asystent zakończył współpracę¹⁴.

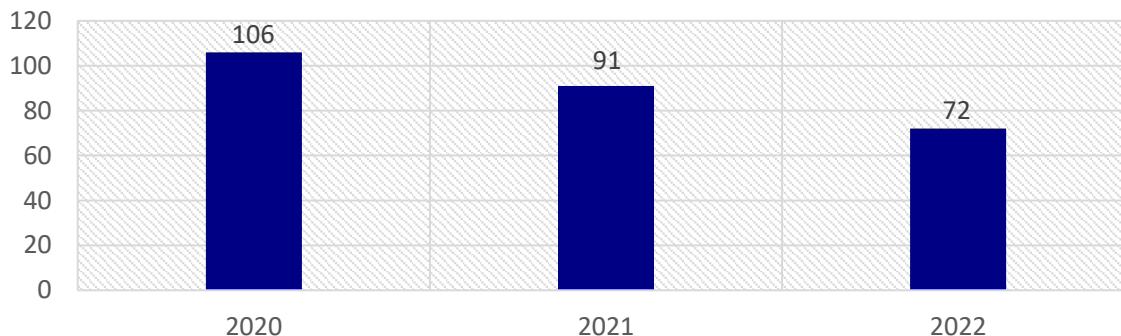
W roku 2022, jak i w dwóch latach poprzednich w gminie Sieciechów **nie było rodzin wspierających**, to znaczy takich, które mają za zadanie pomóc rodzinie w przewyższaniu trudnych sytuacji życiowych (zakres działania obejmuje udzielanie wskazówek dotyczących sprawowania opieki i wychowania dzieci, kształtowania i wypełniania podstawowych ról społecznych, organizacji czasu rodziny, pomocy w nauce racjonalnego gospodarowania budżetem rodzinnym oraz prowadzenia gospodarstwa domowego).

Na kolejnym wykresie zaprezentowana została średniomiesięczna liczba rodzin korzystających z zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami oraz korzystających z jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka na przestrzeni lat 2020-2022. Można zauważyć, że ze świadczeń tych w 2022 roku korzystały średnio 72 rodziny, czyli o 32,1% mniej niż w roku 2020. W latach 2020-2022 dostrzegalny jest zatem systematyczny spadek średniomiesięcznej liczby rodzin korzystających z tego typu świadczeń, co ma związek

¹⁴ Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny w roku 2020, 2021 i 2022, Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2022 rok.

ze spadkiem wskaźnika przyrostu naturalnego na przestrzeni ostatnich lat, ale również niezmienną się w ostatnich latach poziomem kryterium dochodowego.

Wykres 52. Średniomiesięczna liczba rodzin korzystających z zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami oraz korzystających z jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka na przestrzeni lat 2020-2022

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2022 rok

Dodatковым świadczeniem wspierającym rodzinę jest „świadczenie wychowawcze 500+”, które zostało wprowadzone 1 kwietnia 2016 roku, ustawą o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (obecnie 800+). Od stycznia 2022 roku nowe sprawy oraz obsługę zadania przejął Zakład Ubezpieczeń Społecznych (ZUS), jednakże dotychczas realizowały je Ośrodki Pomocy Społecznej. Świadczenie 500+ przysługiwało rodzicom bądź opiekunom dziecka do dnia ukończenia przez nie 18 roku życia w wysokości 500 zł miesięcznie. Celem świadczenia wychowawczego było częściowe pokrycie wydatków związanych z wychowywaniem dziecka, w tym z opieką nad nim i zaspokojeniem jego potrzeb życiowych. W 2022 roku wypłacono świadczenia na łączną kwotę 1,52 mln zł dla ponad 600 dzieci.

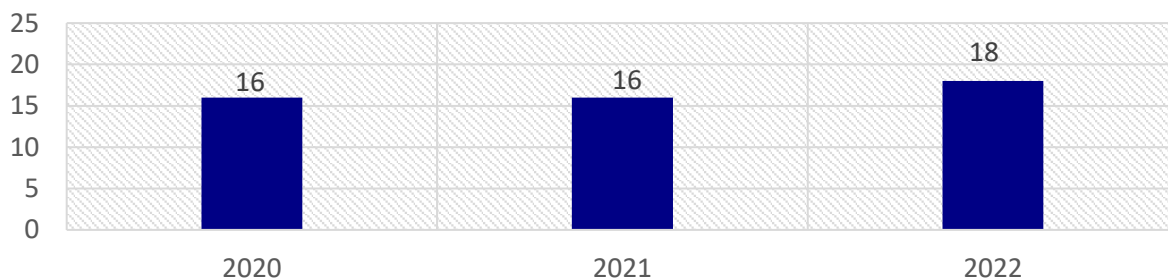
Wykres 53. Kwota wypłaconych świadczeń 500+ na przestrzeni lat 2020-2022 [mln zł]

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2022 rok, Sprawozdanie z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sieciechowie za 2022 rok

W przypadku, gdy jeden z rodziców uchyla się od płacenia alimentów na rzecz dzieci, obowiązek ten jest realizowany z funduszu alimentacyjnego. W latach 2020-2021 z omawianego świadczenia korzystało po 16 osób, natomiast w ostatnim roku poddanym analizie – 18.

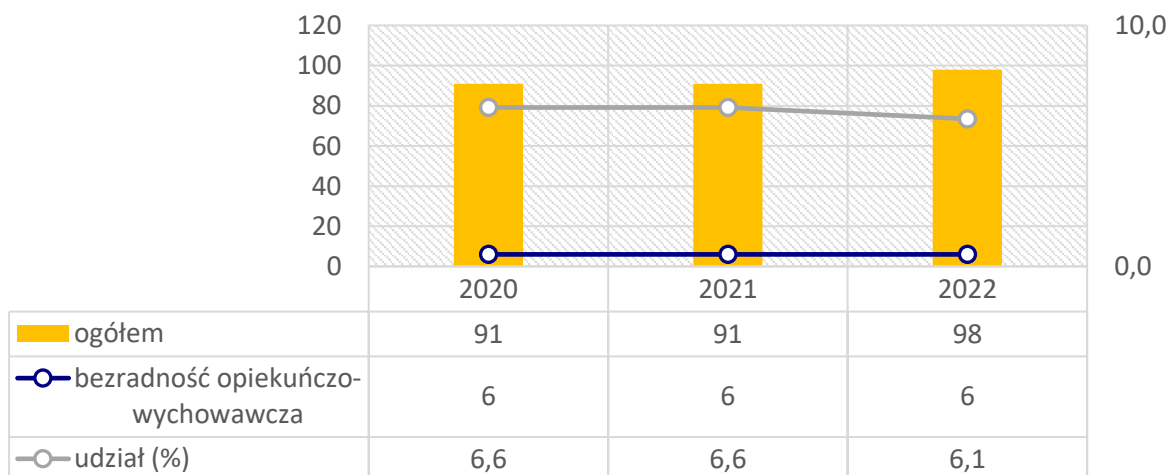
Wykres 54. Liczba osób korzystających ze świadczenia alimentacyjnego na przestrzeni lat 2020-2022

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2022 rok

W każdym roku poddanym analizie, na terenie gminy Sieciechów z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego z pomocy GOPS korzystało po 6 rodzin. W latach 2020-2021 udział rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu bezradności opiekuńczo-wychowawczej w ogólnej liczbie rodzin korzystających z pomocy społecznej kształtował się na poziomie 6,6%, natomiast w 2022 roku uległ on zmniejszeniu do 6,1%. Szczegółowe dane przedstawia poniższy wykres.

Wykres 55. Rodziny, którym została udzielona pomoc i wsparcie z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych w latach 2020-2022 oraz ich udział w ogóle korzystających z pomocy społecznej

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2020, 2021 i 2022 rok

W 2022 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sieciechowie poniósł wydatki związane z odpłatnością za pobyt 1 dziecka w rodzinie zastępczej na łączną kwotę 2 817 zł, co stanowi 10% kosztów utrzymania dziecka w pieczy zastępczej ponoszonej przez samorząd powiatu. Analogiczna sytuacja miała miejsce w roku 2021, gdzie kwota ta kształtowała się na poziomie 775 zł, natomiast w roku bazowym Gmina nie poniosła kosztów związanych z pieczą zastępczą.

Tabela 22. Kwota odpłatności za pobyt dzieci z terenu gminy Sieciechów w pieczy zastępczej w latach 2020-2022

wyszczególnienie	2020	2021	2022
kwota odpłatności (w złotych)	0	775	2 817

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2021 i 2022 rok

Jednym z elementów polityki prorodzinnej na terenie Gminy jest Karta Dużej Rodziny. Jej głównym celem jest promowanie modelu rodziny wielodzietnej, a także wzmocnienie szans rozwojowych dzieci wychowujących się w rodzinach wielodzietnych dzięki oferowanym ulgom oraz zniżkom przez podmioty publiczne i prywatne, które podpisały umowy z Ministerstwem Rodziny i Polityki Społecznej. Karta przysługuje rodzicom oraz małżonkom rodziców, którzy mają lub mieli na utrzymaniu łącznie nie mniej niż troje dzieci. W 2020 roku przyjęto 26 wniosków w sprawie przyznania Karty Dużej Rodziny, w 2021 roku – 21, natomiast w ostatnim roku poddanym analizie – 77. Wzrost liczby wniosków spowodowany jest z możliwością ubiegania się o zwiększenie limitu na tańszy prąd z 2 tys. kWh do 3 tys. kWh¹⁵.

Wsparcie osób z niepełnosprawnością

Podstawowe informacje, skala problemu i działań interwencyjnych

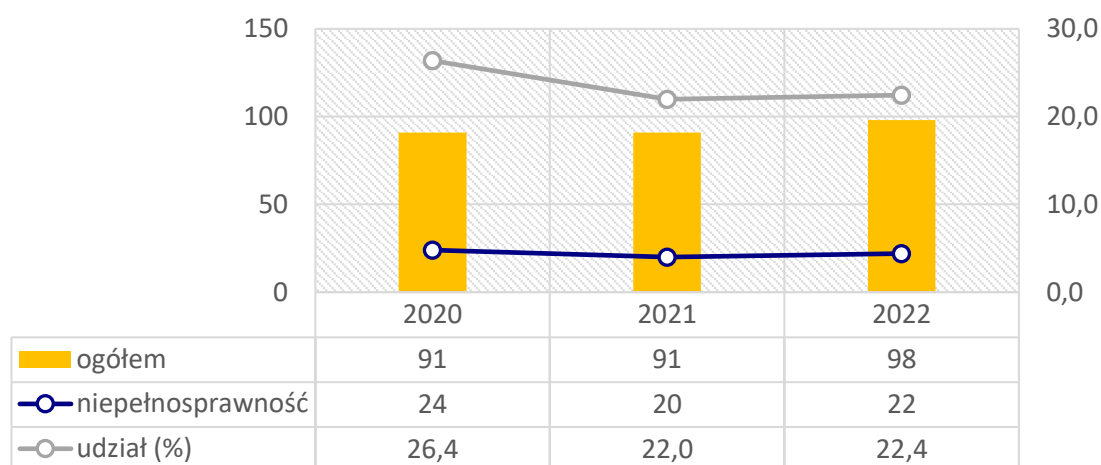
Dla potrzeb Strategii wykorzystano elementy definicji osoby z niepełnosprawnością z ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych i przyjęto, że: osoby niepełnosprawne to osoby, których stan fizyczny, psychiczny lub umysłowy trwale lub okresowo utrudnia, ogranicza bądź uniemożliwia wypełnienie ról społecznych, a w szczególności wykonywanie pracy zawodowej. Osoby

¹⁵ Sprawozdanie z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sieciechowie za 2022 rok

z niepełnosprawnością dzieli się według różnych kryteriów: rodzaju niepełnosprawności, okresu życia, w którym ona wystąpiła oraz stopnia niepełnosprawności. Warty podkreślenia jest fakt, że osoby z niepełnosprawnością tworzą bardzo niejednorodną grupę, w związku z czym działania na ich rzecz powinny być adresowane z uwzględnieniem specyfiki występujących schorzeń i dysfunkcji.

W 2022 roku ze wsparcia GOPS w Sieciechowie z powodu niepełnosprawności skorzystały 22 rodziny, co stanowi 22,4% wszystkich rodzin objętych wsparciem Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej. Z prezentowanych danych wynika, że na przestrzeni lat 2020-2022 liczba rodzin korzystających z pomocy z powodu niepełnosprawności ulegała wahaniom, podobnie jak ich udział w ogólnej liczbie rodzin będących beneficjentami GOPS. Szczegółowe dane przedstawiono na poniższym wykresie.

Wykres 56. Liczba rodzin, którym została udzielona pomoc i wsparcie z powodu niepełnosprawności w latach 2020-2022 oraz ich udział w ogóle korzystających z pomocy społecznej

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2020, 2021 i 2022 rok

Kolejna tabela przedstawia dane dotyczące przyznanych zasiłków pielęgnacyjnych dla niepełnosprawnego dziecka na przestrzeni lat 2020-2022. W omawianym okresie liczba przyznanych świadczeń oraz przeznaczana na nie kwota ulegała systematycznemu wzrostowi. W 2020 roku przyznano 158 świadczeń na łączną kwotę 34 071,00 zł, w 2021 roku liczba świadczeń wyniosła 166 na kwotę 35 829,00 zł, z kolei w 2022 roku kształtowała się na poziomie 249 świadczeń na kwotę 53 744,00 zł.

Tabela 23. Zasiłek pielęgnacyjny dla niepełnosprawnego dziecka na przestrzeni lat 2020-2022

wyszczególnienie	2020	2021	2022
liczba świadczeń	158	166	249
kwota świadczeń (zł)	34 071,00	35 829,00	53 744,00

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2022 rok

W latach 2020-2022 liczba przyznanych zasiłków pielęgnacyjnych dla osoby z niepełnosprawnością w wieku powyżej 16 roku życia o znacznym stopniu niepełnosprawności oraz przeznaczona na ten cel kwota ulegały wahaniom. W 2020 roku przyznano 276 świadczeń na kwotę 59 572,00 zł, w 2021 roku – 241 na kwotę 52 017,00 zł, natomiast w 2022 roku – 269 na kwotę 58 061,00 zł.

Tabela 24. Zasiłek pielęgnacyjny dla osoby niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia o znacznym stopniu niepełnosprawności na przestrzeni lat 2020-2022

wyszczególnienie	2020	2021	2022
liczba świadczeń	276	241	269
kwota świadczeń (zł)	59 572,00	52 017,00	58 061,00

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2022 rok

W 2022 roku przyznano 255 świadczeń dla osób z niepełnosprawnością powyżej 16 roku życia o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, która powstała przed 21 rokiem życia, a kwota świadczeń kształtowała się na poziomie 55 039,00 zł. Analogiczna sytuacja dostrzegalna była w 2021 roku, natomiast w roku bazowym przyznano 239 świadczeń na kwotę 51 586,00 zł.

Tabela 25. Zasiłek pielęgnacyjny dla osoby niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, która powstała przed 21 rokiem życia na przestrzeni lat 2020-2022

wyszczególnienie	2020	2021	2022
liczba świadczeń	239	255	255
kwota świadczeń (zł)	51 586,00	55 039,00	55 039,00

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2022 rok

Kolejna tabela zawiera dane dotyczące przyznawanego na przestrzeni ostatnich lat specjalnego zasiłku opiekuńczego (liczba i kwota świadczeń). Zasiłek ten przysługuje w celu sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: koniecznością stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz koniecznością stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

W latach 2020-2022 zaobserwować można stopniowy spadek zarówno liczby wypłaconych świadczeń z powyższego tytułu (z 12 do 3), jak i kwoty na nie przeznaczanej – szczegółowe dane w tym zakresie przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 26. Specjalny zasiłek opiekuńczy na przestrzeni lat 2020-2022

wyszczególnienie	2020	2021	2022
liczba świadczeń	12	12	3
kwota świadczeń (zł)	7 440,00	7 440,00	1 860,00

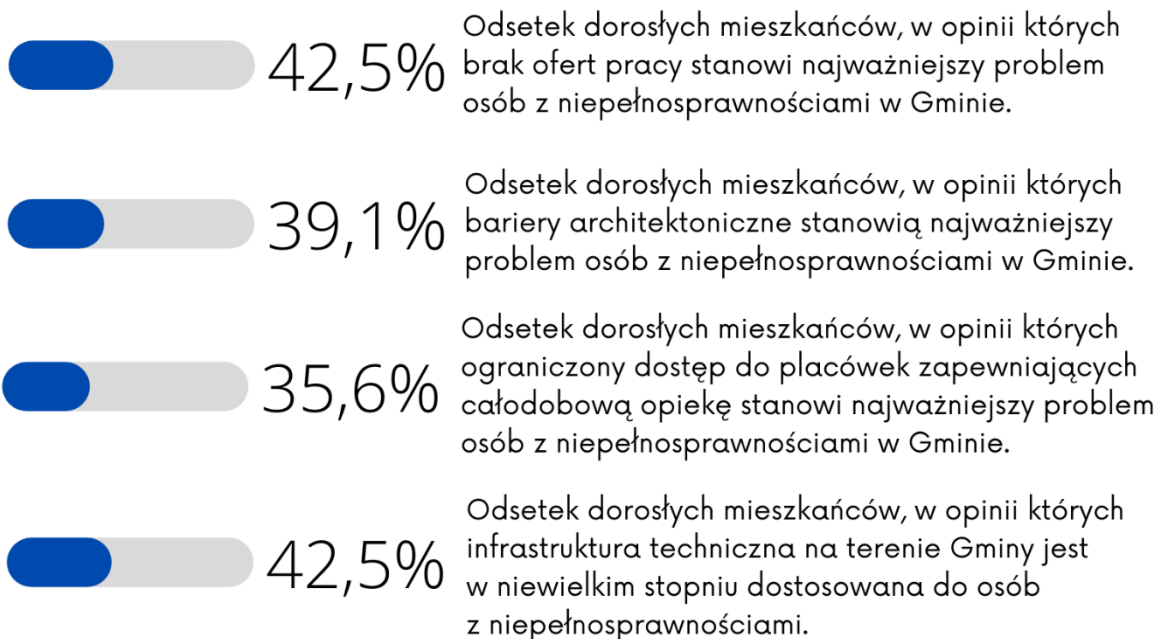
Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2022 rok

Zadaniem gmin, które jest realizowane przez ośrodki pomocy społecznej jest również świadczenie **usług opiekuńczych** osobom chorym, samotnym oraz osobom z niepełnosprawnościami. Zakres usług obejmuje pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną i pielęgnacyjną oraz w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem. Dla osób wymagających szczególnego wsparcia świadczone są **specjalistyczne usługi opiekuńcze**, które są dostosowane do potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności i są realizowane przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym. W latach 2020-2022 w gminie Sieciechów żaden mieszkaniec nie korzystał ze specjalistycznych usług opiekuńczych.

W 2022 roku Gmina przystąpiła do realizacji rządowego Programu „Asystent osoby niepełnosprawnej – edycja 2022”, którego głównym celem jest zapewnienie dostępności do usług asystencji osobistej, w tym przede wszystkim pomocy i wsparcia w wykonywaniu codziennych czynności i funkcjonowaniu w życiu społecznym osób z niepełnosprawnościami. Z tej formy usługi skorzystało 16 mieszkańców Gminy, w tym 4 dzieci, a zadanie było wykonywane przez 14 asystentów. Całość kosztów, tj. 236 813 zł została pokryta ze środków budżetu Państwa.

Wyniki badania przeprowadzonego w 2024 roku

DOROŚLI MIESZKAŃCY

* Odsetek mieszkańców został obliczony z całej próby badawczej, tj. N=87

Profilaktyka i rozwiązywanie problemów uzależnień

Podstawowe informacje, skala problemu i działań interwencyjnych

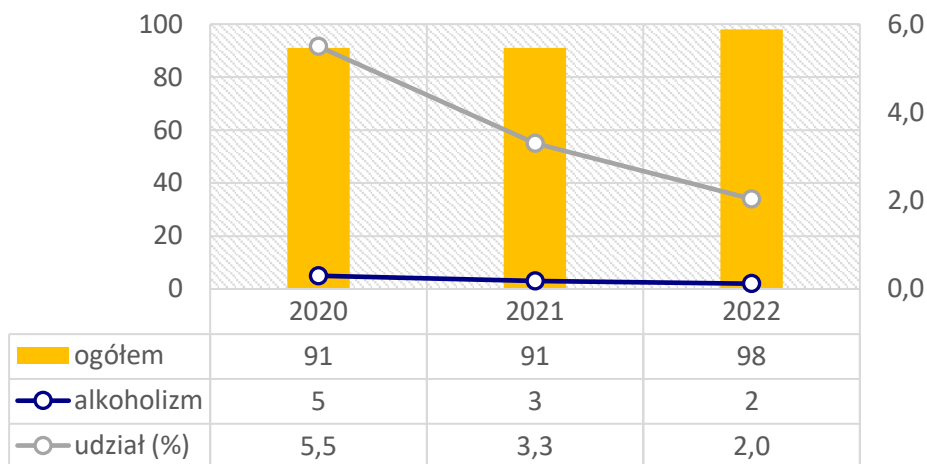
Alkoholizm jest problemem zdrowotnym i społecznym. Specjaliści z różnych profesji poszukują sposobu rozwiązywania tego problemu. Chcą poznać przyczyny powstawania alkoholizmu i działania, które mogłyby zapobiec rozprzestrzenianiu się tego zjawiska. Uzależnienie od alkoholu jest uznawane za chorobę spełniając trzy zasadnicze kryteria. Pierwsze kryterium dotyczy naruszonej równowagi między zdrowiem a patologią. Drugim kryterium jest swoista etiologia uzależnienia. Trzecim wskaźnikiem choroby są zmiany patologiczne, w których obecny jest czynnik fizyczny¹⁶.

Działaniami określonymi w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi zajmuje się Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Zadania przez nią podejmowane wynikają między innymi z gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii.

¹⁶ Kinney J., Leaton G., *Zrozumieć alkohol*, Warszawa 1996 r.

W latach 2020-2022 zauważalny jest spadek liczby rodzin korzystających z pomocy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sieciechowie z powodu uzależnienia od alkoholu, z 5 rodzin w 2020 roku do 2 rodzin w 2022 roku. Analogiczna tendencja widoczna jest w przypadku ich procentowego udziału w ogóle korzystających z pomocy społecznej, który w 2022 roku ukształtował się na poziomie 2,0%.

Wykres 57. Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2020, 2021 i 2022 rok

Ważną rolę w procesie przeciwdziałania uzależnieniom odgrywają działania podejmowane przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie, w ramach przysługujących jej uprawnień. Według stanu na koniec 2022 roku Komisja liczyła 4 członków.

Na przestrzeni analizowanych lat zauważalny był spadek liczby osób uzależnionych, z którymi GKRPA przeprowadziła rozmowy z 8 osób w 2020 roku do 1 mieszkańca Gminy w 2022 roku. Biorąc pod uwagę liczbę członków rodzin osób uzależnionych, z którymi przeprowadzono rozmowy, w 2020 roku była to jedna osoba, natomiast zarówno w roku 2021, jak i 2022, były to 2 osoby. Ponadto w latach 2020-2021 GKRPA wystąpiła do sądu z wnioskiem o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego wobec jednego mieszkańca Gminy, natomiast w ostatnim roku poddanym analizie nie podjęła tego typu czynności.

Tabela 27. Działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w gminie Sieciechów wobec osób uzależnionych w latach 2020-2022

wyszczególnienie	2020	2021	2022
liczba osób uzależnionych, z którymi przeprowadzono rozmowy	8	5	1
liczba członków rodzin osób uzależnionych, z którymi przeprowadzono rozmowy	1	2	2
liczba osób, wobec których wystąpiono do sądu z wnioskiem o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego	1	1	0

Źródło: Sprawozdania z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych PARPA-G1 za 2020, 2021 rok. Sprawozdanie z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień KCPU-G1 za 2022 rok.

W 2022 roku na terenie gminy Sieciechów nie funkcjonował punkt informacyjno-konsultacyjny, działający ze środków pochodzących z koncesji przyznawanych na sprzedaż napojów alkoholowych (tzw. korkowe).

W ramach wsparcia osób i rodzin uwikłanych w problem uzależnień, GKRPA w Sieciechowie współpracuje również z GOPS w Sieciechowie, Policją, placówkami oświatowymi, Sądem Rejonowym w Kozienicach, kuratorami sądowymi, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie oraz Centrum Leczenia Uzależnień i Pomocy Psychologicznej w Kozienicach.

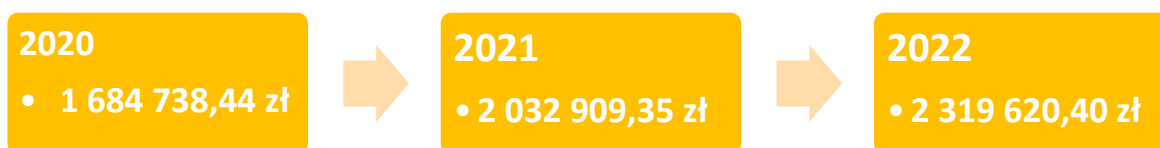
GKRPA zajmuje się także **profilaktyką zachowań ryzykownych**. W 2022 roku w gminie Sieciechów nie realizowano programów profilaktycznych w ramach Systemu Rekomendacji Programów Profilaktycznych i Promocji Zdrowia Psychicznego prowadzonego przez PARPA, KBdsPN (obecnie KCPU), ORE, IPiN. Nie prowadzono również innych programów profilaktycznych nieobjętych rekomendacjami, z obszaru profilaktyki uniwersalnej.

W omawianym okresie prowadzone były natomiast inne działania profilaktyczne nie będące ustrukturyzowanymi programami profilaktycznymi, tj.: jednorazowe prelekcje, pogadanki, w których udział wzięło 150 uczestników.

Warto także podkreślić, że w ramach programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, w 2022 roku zrealizowano pozalekcyjne zajęcia sportowe, będące elementem programu profilaktycznego, w których udział wzięło 319 osób. Ponadto część środków z ww. programu, była w 2022 roku przeznaczona na wypoczynek dla dzieci, z którego łącznie skorzystały 24 osoby.

W dalszej części przedstawione zostały dane dotyczące rynku napojów alkoholowych w gminie Sieciechów. W roku 2022 wartość alkoholu sprzedanego na terenie Gminy wyniosła łącznie 2 319 620,40 zł, w tym 1 152 594,98 zł o zawartości alkoholu do 4,5% (oraz piwa), 114 802,67 zł o zawartości alkoholu od 4,5% do 18% (z wyjątkiem piwa) oraz 1 052 222,75 zł o zawartości alkoholu powyżej 18%. W 2022 roku w stosunku do 2020 roku łączna wartość sprzedanego na terenie Gminy alkoholu uległa zwiększeniu o 37,7%.

Rysunek 5. łączna wartość sprzedanego na terenie gminy Sieciechów alkoholu w latach 2020-2022

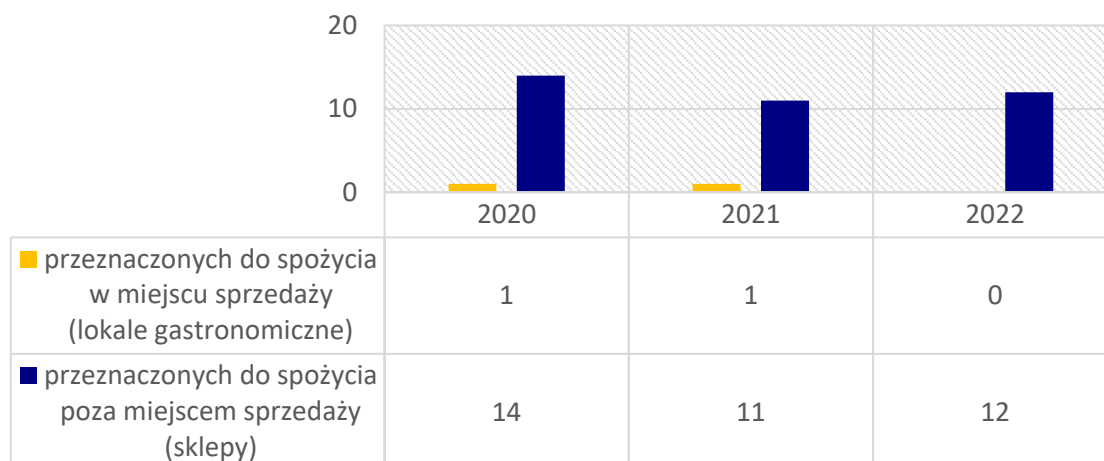

Źródło: Sprawozdania z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych PARPA-G1 za 2020, 2021 rok. Sprawozdanie z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień KCPU-G1 za 2022 rok.

W 2022 roku na terenie gminy Sieciechów znajdowało się 12 punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy), nie odnotowano natomiast działalności punktu przeznaczonego do spożycia w miejscu sprzedaży, tj. lokalu gastronomicznego.

Na przestrzeni analizowanych lat zauważyć można wahania liczby sklepów prowadzących sprzedaż alkoholu: w 2020 roku było to 14 punktów, w 2021 roku – 11, z kolei ostatnim roku poddanym analizie – 12. Na podstawie poniższych danych można również zauważyć, iż na terenie Gminy działalność zakończył jeden punkt przeznaczony do spożycia alkoholu w miejscu sprzedaży (lokal gastronomiczny).

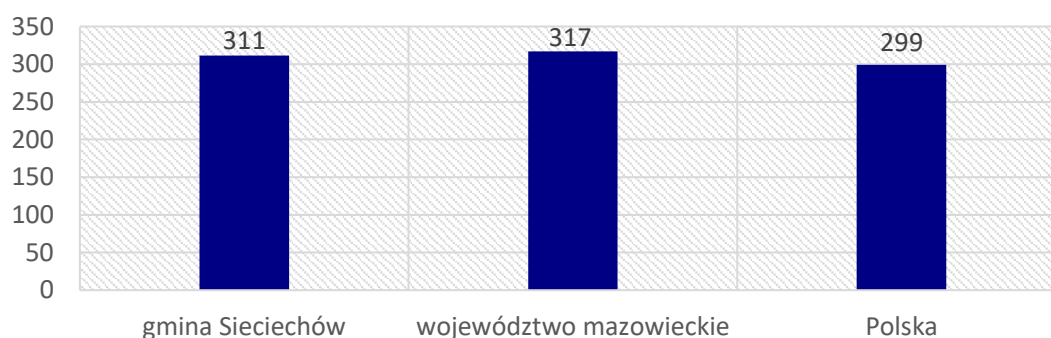
Wykres 58. Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych w gminie Sieciechów na przestrzeni lat 2020-2022

Źródło: Sprawozdania z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych PARPA-G1 za 2020, 2021 rok. Sprawozdania z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień KCPU-G1 za 2022 rok.

Kolejną analizowaną kwestią dotyczącą rynku napojów alkoholowych jest liczba mieszkańców przypadająca na jeden punkt sprzedaży napojów alkoholowych w gminie Sieciechów, w porównaniu do województwa mazowieckiego oraz do całej Polski¹⁷. Jak wynika z obecnie dostępnych danych przedstawionych na poniższym wykresie, liczba mieszkańców w Gminie przypadająca na jeden punkt jest większa niż ma to miejsce w Polsce oraz nieznacznie mniejsza w porównaniu do województwa.

Wykres 59. Liczba mieszkańców przypadająca na jeden punkt sprzedaży napojów alkoholowych w gminie Sieciechów, województwie mazowieckim i całej Polsce w 2022 roku

Źródło: KCPU-G1 - Sprawozdanie z działalności samorządów lokalnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień w 2022 r. Profilaktyka i rozwiązywanie problemów uzależnień w Polsce w samorządach lokalnych w 2022 roku. Zestawienia statystyczne.

¹⁷ Uwzględnione zostały dane dostępne na czas opracowania Strategii, tj. za 2022 rok.

Wyniki badania przeprowadzonego w 2024 roku

DOROŚLI MIESZKAŃCY (ALKOHOL)

 1,1% Odsetek dorosłych mieszkańców, którzy spożywają alkohol kilka razy w tygodniu oraz codziennie.

 9,2% Odsetek badanych, którzy przyznali, że w ciągu ostatniego roku zdarzyło im się stracić kontrolę nad ilością spożywanego alkoholu (tzn. upić się).

* Odsetek mieszkańców został obliczony z całej próby badawczej, tj. N=87

UCZNIOWIE (ALKOHOL)

 14,9% Odsetek uczniów deklarujących spożycie kiedykolwiek alkoholu.

 7,0% Odsetek uczniów deklarujących spożycie alkoholu więcej niż jeden raz.

 2,0% Odsetek uczniów, którzy przyznali się do spożycia alkoholu 30 dni przed badaniem.

 27,7% Odsetek uczniów, którzy uważają alkohol za łatwy do zdobycia na terenie swojej miejscowości.

* Odsetek uczniów został obliczony z całej próby badawczej, tj. N=101

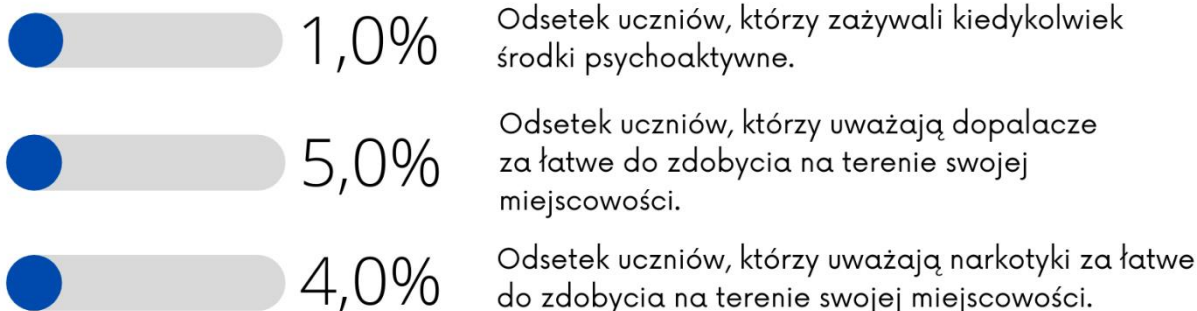
DOROŚLI MIESZKAŃCY (ŚRODKI PSYCHOAKTYWNE INNE NIŻ ALKOHOL)

 0,0% Odsetek dorosłych mieszkańców, którzy kiedykolwiek zażywali środki psychoaktywne.

 18,4% Odsetek ankietowanych, którzy znają w swoim otoczeniu osoby nadużywające narkotyków.

* Odsetek mieszkańców został obliczony z całej próby badawczej, tj. N=87

UCZNIOWIE (ŚRODKI PSYCHOAKTYWNE INNE NIŻ ALKOHOL)

* Odsetek uczniów został obliczony z całej próby badawczej, tj. N=101

Przeciwdziałanie przemocy domowej

Podstawowe informacje, skala problemu i działań interwencyjnych

Przemoc jest intencjonalnym i zamierzonym działaniem człowieka, które ma na celu kontrolowanie i podporządkowanie ofiary. Pod pojęciem przemocy domowej wg ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej należy rozumieć: „jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej (...)”.

Przemoc jest jednym ze zjawisk współwystępujących z innymi problemami funkcjonowania rodziny. W celu rozwiązania problemu przemocy istnieje potrzeba podejmowania interwencji socjalnej i psychologicznej niezależnie od możliwości wdrożenia czynności prawnych. Działaniami mającymi na celu przeciwdziałanie przemocy domowej w gminie Sieciechów zajmuje się **Zespół Interdyscyplinarny**, którego celem funkcjonowania jest skoordynowanie wszystkich działań instytucji i organów zaangażowanych w niesienie pomocy osobom krzywdzonym oraz przeciwdziałanie przemocy domowej. W latach 2020-2022 ZI odbył po 10 posiedzeń, z których zostały sporządzone protokoły.

W latach 2020-2022 żadna rodzina z terenu Gminy nie korzystała z pomocy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sieciechowie z powodu przemocy domowej.

Podejmowanie interwencji w środowisku wobec rodziny dotkniętej przemocą odbywa się w oparciu o procedurę „Niebieskie Karty” i nie wymaga zgody osoby dotkniętej przemocą domową. Procedura „Niebieskie Karty” obejmuje ogół czynności podejmowanych

i realizowanych przez przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, oświaty i ochrony zdrowia, w związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy domowej. Przedstawiciele podmiotów wyżej wymienionych, realizują procedurę „Niebieskie Karty” w oparciu o zasadę współpracy i przekazują informacje o podjętych działaniach przewodniczącemu Zespołu Interdyscyplinarnego.

W 2022 roku na terenie gminy Sieciechów wszczęto 8 procedur „Niebieskie Karty”, a więc najmniej na przestrzeni analizowanego okresu. W przypadku liczby kontynuowanych procedur z lat poprzednich, dostrzec można tendencję wzrostową: w 2020 roku były to 4 procedury, w 2021 roku – 8, natomiast w 2022 roku – 13. W latach 2020-2022 wzrastała również liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty”. Szczegółowe dane w tym zakresie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 28. Liczba wszczętych i kontynuowanych procedur „Niebieskie Karty” oraz łączna liczba prowadzonych procedur na koniec każdego roku na przestrzeni lat 2020-2022

wyszczególnienie	2020	2021	2022
liczba wszczętych procedur NK	9	12	8
liczba kontynuowanych procedur NK	4	8	13
liczba zakończonych procedur NK	5	9	11

Źródło: Sprawozdanie z działalności Zespołu Interdyscyplinarnego w za 2020, 2021 i 2022 rok

Wyniki badania przeprowadzonego w 2024 roku

DOROŚLI MIESZKAŃCY

5,7%

Odsetek dorosłych mieszkańców deklarujących doświadczenie przemocy w ciągu ostatnich 12 miesięcy.

21,7%

Odsetek dorosłych mieszkańców, którzy znają kogoś, kto doświadcza przemocy domowej.

0,0%

Odsetek badanych, którzy zastosowali przemoc wobec drugiej osoby w ciągu ostatnich 12 miesięcy.

6,9%

Odsetek dorosłych mieszkańców, którzy doświadczyli w ciągu 12 miesięcy przed badaniem cyberprzemocy.

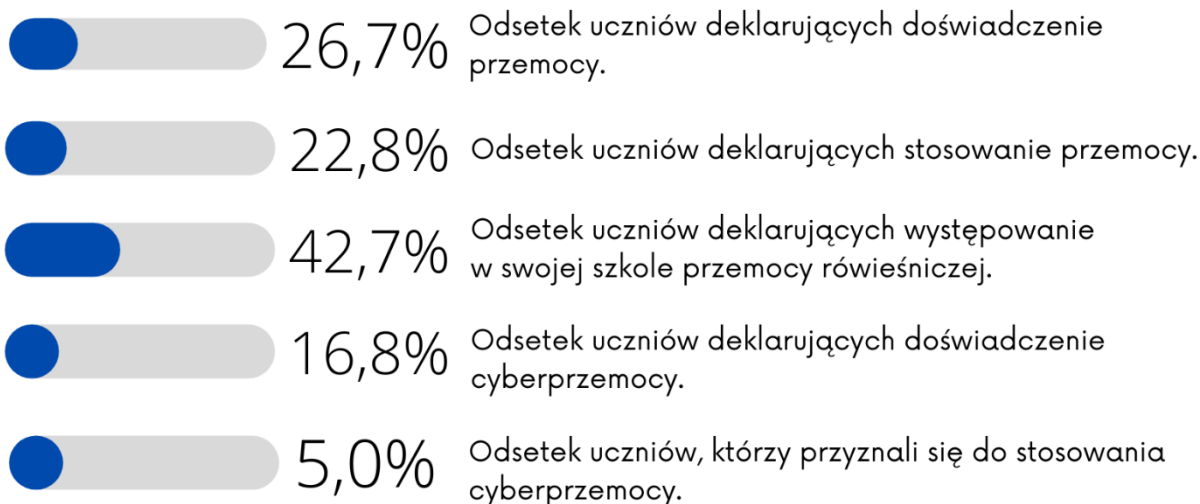

0,0%

Odsetek dorosłych mieszkańców, których zdaniem stosowanie kar fizycznych wobec dziecka może być stosowane, jeśli jest skuteczne.

* Odsetek mieszkańców został obliczony z całej próby badawczej, tj. N=87

UCZNIOWIE

* Odsetek uczniów został obliczony z całej próby badawczej, tj. N=101

Aktywność i integracja społeczna seniorów

Podstawowe informacje, skala problemu i działań interwencyjnych

Aktywność i integracja społeczna seniorów stanowią niezwykle ważny i wymagający obszar dla Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych. Dzięki postępowi medycznemu żyjemy coraz dłużej, coraz dłużej chcemy być aktywni i korzystać z życia w pełni. Pomimo tego w starszych osobach często nie dostrzega się potencjału i korzyści płynących dla społeczności lokalnej, należy pamiętać, że to właśnie seniorzy dzięki swej wiedzy i życiowemu doświadczeniu mogą stanowić niezwykle cenne źródło nauki dla młodych pokoleń. Równie często projektując infrastrukturę rekreacyjną pomija się potrzeby osób starszych, co negatywnie wpływa na ich samopoczucie, a co za tym idzie – na ich odbiór przez resztę społeczeństwa. Należy kreować zupełnie nowy wizerunek osoby starszej – jako osoby aktywnej, sprawnej i będącej pełnoprawnym obywatelem Gminy.

Na przestrzeni ostatnich lat możemy zauważyć wzrost udziału osób, które ukończyły 60 lat w populacji ogólnej. Zjawisko to nazywane starzejącym się społeczeństwem ma miejsce zarówno w Polsce, jak i w większości uprzemysłowionych krajów. Niesie to za sobą konieczność intensyfikacji działań skierowanych w stronę wsparcia i integracji seniorów. Na przestrzeni analizowanych lat, w gminie Sieciechów odsetek osób będących w wieku poprodukcyjnym systematycznie wzrasta. W 2022 roku wyniósł on 23,4%, co stanowi wzrost o 0,7 pp. względem roku bazowego.

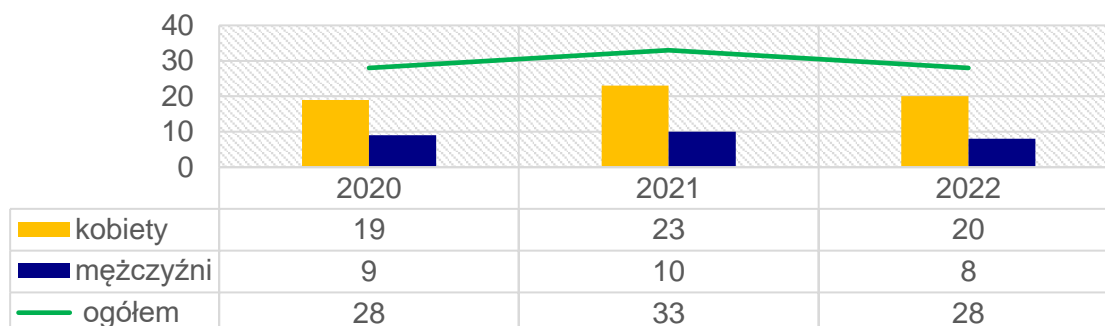
Wykres 60. Zestawienie udziału mieszkańców w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności w gminie Sieciechów na przestrzeni lat 2020-2022

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl>

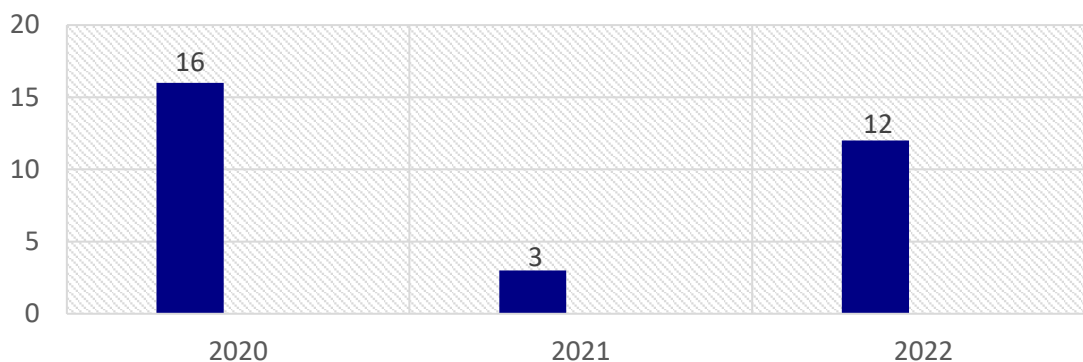
W 2022 roku z pomocy społecznej korzystało 28 osób w wieku poprodukcyjnym, z czego zdecydowaną część stanowiły kobiety (20 osób). Na przestrzeni lat 2020-2022 dostrzec można wahanie liczby beneficjentów pomocy społecznej będących w wieku poprodukcyjnym, a największą wartość odnotowano w 2021 roku (33 mieszkańców Gminy).

Wykres 61. Liczba osób w wieku poprodukcyjnym korzystających z pomocy społecznej w podziale na płeć w latach 2020-2022

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2022 rok

Osoba, która ukończyła 75 rok życia, jest uprawniona do dodatku pielęgnacyjnego bez potrzeby weryfikowania jej stanu zdrowia w drodze badania lekarza orzecznika ZUS, jak ma to miejsce wobec pozostałej grupy uprawnionych. Na przestrzeni analizowanych lat widoczne są wahania w zakresie liczby świadczeń dotyczących zasiłku pielęgnacyjnego dla osoby powyżej 75 roku życia: w 2020 roku było to 16 świadczeń, w 2021 roku – 3, natomiast w 2022 roku wydano 12 takich świadczeń.

Wykres 62. Liczba świadczeń zasiłku pielęgnacyjnego dla osoby, która ukończyła 75 lat na przestrzeni lat 2020-2022

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2022 rok

Kluczowym zasobem w zakresie wsparcia seniorów są domy pomocy społecznej, świadczące usługi opiekuńcze, bytowe, wspomagające i edukacyjne na poziomie obowiązującego standardu, osobom wymagającym całodobowej opieki z powodu wieku, choroby, niepełnosprawności i nie są zdolne do samodzielnej egzystencji. Kierowanie do DPS i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca w Domu jest zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym. Opłatę za pobyt w DPS ponosi sam mieszkaniec, jednak nie więcej niż 70% swojego dochodu. Jeżeli nie pokrywa on opłaty w całości, różnicę ponoszą małżonek, zstępni przed wstępnymi, a w przypadku, gdy ich dochody nie przekraczają 300% kryterium dochodowego, koszty ponosi gmina.

Liczbę osób przebywających w domach pomocy społecznej oraz przeznaczoną na to gminne środki prezentuje poniższa tabela. W 2020 roku Gmina ponosiła odpłatność za pobyt 6 mieszkańców w DPS, natomiast w latach 2021-2022 roku było to po 9 osób. Najwyższą przeznaczaną na ten cel kwotę świadczeń odnotowano w 2022 roku, która kształtowała się na poziomie 239 325,00 zł.

Tabela 29. Odpłatność Gminy za pobyt w domu pomocy społecznej na przestrzeni lat 2020-2022

wyszczególnienie	2020	2021	2022
liczba osób przebywających w DPS	6	9	9
kwota świadczeń (w zł)	180 664,00	162 365,00	239 325,00

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2021 i 2022 rok

Wyniki badania przeprowadzonego w 2024 roku

DOROŚLI MIESZKAŃCY

Odsetek dorosłych mieszkańców, w opinii których problemy zdrowotne oraz niewystarczające środki do życia stanowią najważniejsze problemy osób starszych w Gminie.

Odsetek dorosłych mieszkańców, w opinii których samotność/izolacja stanowią najważniejszy problem osób starszych w Gminie.

Odsetek dorosłych mieszkańców, w opinii których ograniczony dostęp do placówek zapewniających całodobową opiekę stanowi najważniejszy problem osób starszych w Gminie.

* Odsetek mieszkańców został obliczony z całej próby badawczej, tj. N=87

Promocja zatrudnienia, reintegracja zawodowa i społeczna osób podlegających wykluczeniu społecznemu

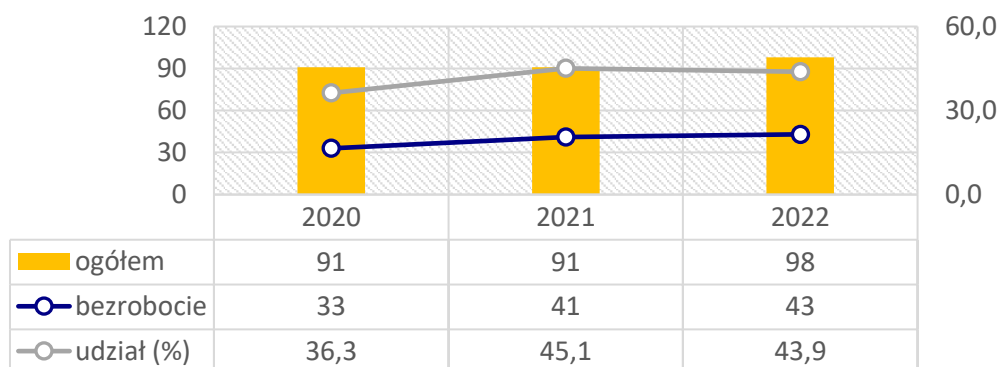
Podstawowe informacje, skala problemu i działań interwencyjnych

Wśród głównych zjawisk kryzysowych zachodzących w sferze społecznej znajduje się bezrobocie. Bezrobocie, w szczególności długotrwałe (przekraczające 12 miesięcy) jest bardzo niekorzystne społecznie, gdyż wpływa negatywnie zarówno na warunki bytowe jednostki lub rodziny (długotrwały brak stałego wynagrodzenia, uzależnienie od wsparcia z systemu pomocy społecznej), jak również kondycję psychofizyczną (zaburzenia zdrowia psychicznego, dolegliwości psychosomatyczne) oraz społeczną (pogłębiająca się izolacja społeczna, spadek aktywności osoby pozostającej bez pracy). Czynniki te bardzo często skutkują wzrostem ubóstwa, pogłębiają stan wykluczenia zawodowego i społecznego (np. zanik posiadanych kwalifikacji zawodowych i trudności w przystosowaniu się do zmieniających się zasad funkcjonowania rynku pracy), a także mogą prowadzić do pojawienia się patologicznych zjawisk takich jak: nadużywanie alkoholu i przestępczość.

W 2022 roku wsparcia z powodu bezrobocia udzielono w przypadku 43 spośród 98 rodzin korzystających z pomocy społecznej, w wyniku czego ich udział kształtował się na poziomie 43,9% wśród wszystkich rodzin korzystających z pomocy GOPS. Na przestrzeni lat 2020-2022 liczba rodzin będących beneficjentami GOPS z powodu bezrobocia wykazała

tendencje wzrostowe, z kolei ich udział w ogólnej liczbie rodzin korzystających z pomocy społecznej ulegał wahaniom – w 2020 roku wynosił on 36,3%, w 2021 roku – 45,1%, natomiast w 2022 roku – 43,9%. Należy zaznaczyć, iż w latach 2021-2022 bezrobocie stanowiło najczęstszy powód udzielania pomocy i wsparcia rodzinom z terenu gminy Sieciechów.

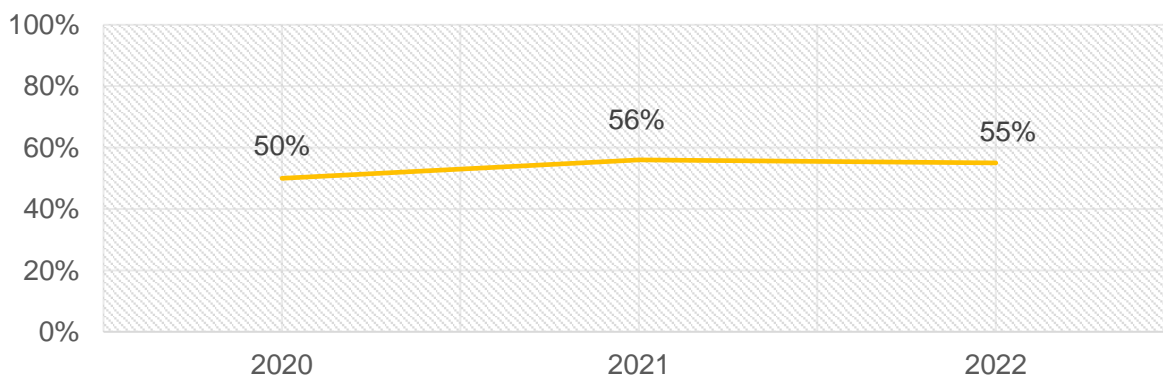
Wykres 63. Liczba rodzin, którym została udzielona pomoc i wsparcie z powodu bezrobocia w latach 2020-2022 oraz ich udział w ogóle korzystających z pomocy społecznej

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2020, 2021 i 2022 rok

Wskaźnik bezrobocia wśród beneficjentów pomocy społecznej obliczany jest jako stosunek liczby osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia, do liczby osób w rodzinach korzystających z pomocy ogółem. Na przestrzeni lat utrzymywał się on względnie na stałym poziomie. W 2020 roku osiągnął on wartość 50%, w 2021 roku – 56%, z kolei w 2022 roku – 55%.

Wykres 64. Wskaźnik bezrobocia wśród beneficjentów pomocy społecznej na przestrzeni lat 2020-2022

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2022 rok

Ze zjawiskiem długotrwałego bezrobocia mamy do czynienia w przypadku osoby zarejestrowanej w urzędzie pracy jako bezrobotnej przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego dorosłych. Jest to zjawisko niekorzystne z punktu widzenia rynku pracy, ponieważ najczęściej świadczy o tym, że bezrobotny nie ma zamiaru czy możliwości podjęcia zatrudnienia bądź uzyskuje dochody z nielegalnych źródeł.

Kolejna tabela przedstawia liczbę długotrwale bezrobotnych mieszkańców gminy Sieciechów oraz ich udział w ogólnej liczbie zarejestrowanych w PUP mieszkańców Gminy, w porównaniu do danych z całego powiatu kozińskiego. Na przestrzeni lat w Gminie zauważalne są wahania liczby osób długotrwale bezrobotnych: w 2020 roku było to 97 mieszkańców, w 2021 roku – 101, natomiast w ostatnim roku poddanym analizie – 68 osób. W przypadku powiatu kozińskiego, dostrzegalna jest tendencja spadkowa z 1 649 osób do 1 163. Biorąc pod uwagę ich udział w ogólnej liczbie mieszkańców zarejestrowanych w PUP, w przypadku Gminy na przestrzeni lat również dostrzegalne są wahania w tym zakresie, zaś najwyższa wartość widoczna jest w 2021 roku (68,2%). Analogiczna sytuacja dostrzegalna jest w przypadku powiatu – najwyższy udział długotrwale bezrobotnych w ogólnej liczbie zarejestrowanych w PUP osób odnotowano w 2021 roku, który wynosił 66,4%.

Tabela 30. Liczba długotrwale bezrobotnych mieszkańców gminy Sieciechów oraz ich udział w ogólnej liczbie zarejestrowanych w PUP mieszkańców Gminy w porównaniu do powiatu kozińskiego na przestrzeni lat 2020-2022

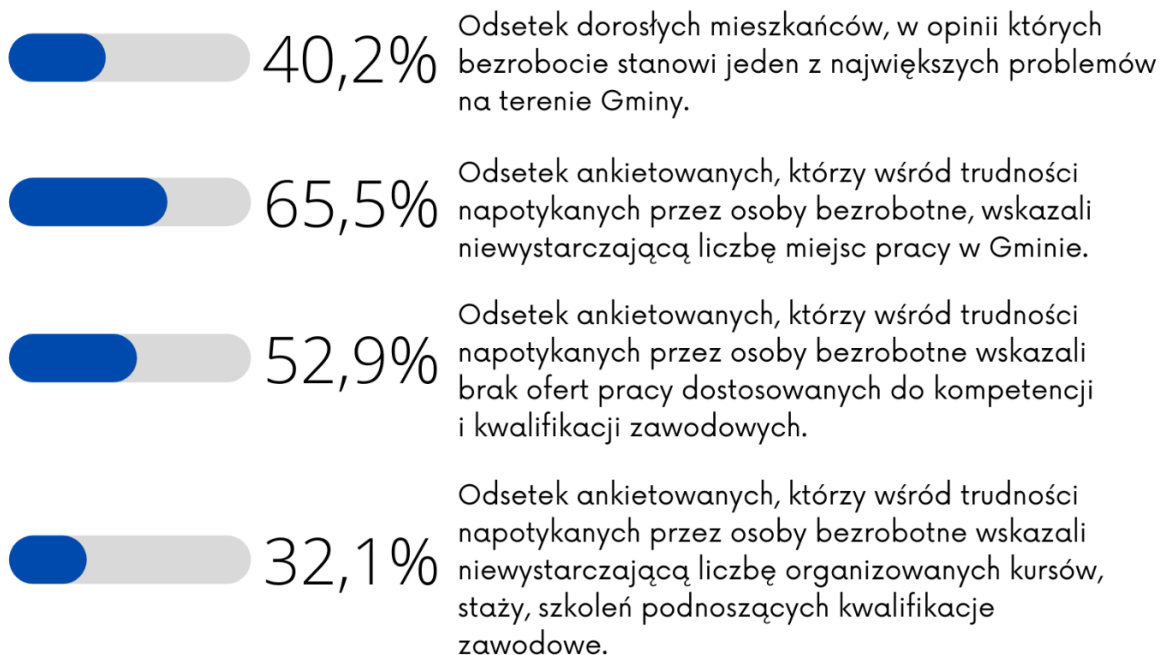
wyszczególnienie		2020	2021	2022
Gmina	liczba osób	97	101	68
	udział (%)	62,6	68,2	57,1
Powiat	liczba osób	1 649	1 517	1 163
	udział (%)	63,8	66,4	57,9

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/>

Gmina Sieciechów prowadzi ścisłą współpracę z Powiatowym Urzędem Pracy w Kozińcu w zakresie aktywizacji osób pozostających bez zatrudnienia. PUP oferuje m.in. aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu, do których należą m.in. staże, szkolenia, prace interwencyjne, roboty publiczne, prace społecznie użyteczne, bon zatrudnieniowy, bon na zasiedlenie, dofinansowanie podjęcia działalności gospodarczej i inne.

Wyniki badania przeprowadzonego w 2024 roku

DOROŚLI MIESZKAŃCY

* Odsetek mieszkańców został obliczony z całej próby badawczej, tj. N=87

Wsparcie osób z problemem ubóstwa

Podstawowe informacje, skala problemu i działań interwencyjnych

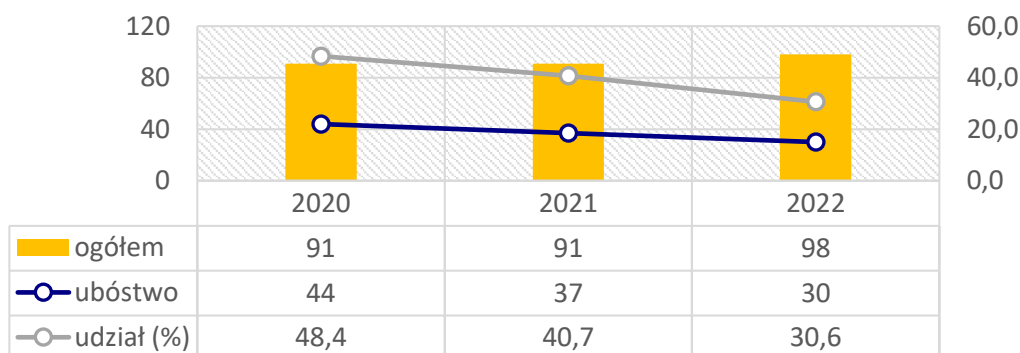
Diagnozy w zakresie poziomu ubóstwa dokonano na podstawie danych statystycznych dotyczących liczby beneficjentów pomocy społecznej oraz przyznanych świadczeń z pomocy społecznej. Ich zakres umożliwił zarówno opis stanu najbardziej aktualnego, jak również porównanie dynamiki zachodzących procesów poprzez porównanie zmian na przestrzeni lat. W tym celu analizie poddano liczbę osób, które uprawnione były do korzystania ze świadczeń ogółem oraz tych, które uprawnione były do pomocy z tytułu ubóstwa.

W 2022 roku w Gminie wystąpiła konieczność udzielenia pomocy i wsparcia Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej z powodu ubóstwa w przypadku 30 spośród 98 rodzin objętych wsparciem z pomocy społecznej, w wyniku czego ich udział kształtował się na poziomie 30,6% wśród wszystkich rodzin korzystających z pomocy GOPS. Na przestrzeni lat 2020-2022 liczba rodzin będących beneficjentami GOPS z powodu

ubóstwa ulegała spadkowi, podobnie jak ich udział procentowy w ogólnej liczbie rodzin będących beneficjentami GOPS. Szczegółowe dane w tym zakresie przedstawia poniższy wykres.

Należy podkreślić, że w 2020 roku ubóstwo jako powód udzielania wsparcia z pomocy społecznej znajdowało się na pierwszym miejscu pod względem ogólnej liczby rodzin, którym udzielono pomocy, natomiast w latach 2021-2022 – na drugiej pozycji.

Wykres 65. Liczba rodzin korzystających z pomocy i wsparcia z powodu ubóstwa na przestrzeni lat 2020-2022 oraz ich udział w ogóle korzystających z pomocy społecznej

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2020, 2021 i 2022 rok

Na przestrzeni analizowanych lat liczba świadczeniobiorców zasiłku stałego i okresowego w gminie Sieciechów ulegała wahaniom, natomiast w przypadku zasiłku celowego dostrzegalna jest tendencja wzrostowa w zakresie liczby osób pobierających tego typu świadczenia. W 2022 roku zasiłek stały pobierało 17 osób, zasiłek okresowy – 20 osób, natomiast zasiłek celowy – 67 osób. Na przestrzeni analizowanych lat kwota świadczeń, podobnie jak liczba świadczeniobiorców, w przypadku zasiłku stałego i okresowego ulegała wahaniom, natomiast w przypadku celowego widoczny jest systematyczny wzrost przypisanych kwot. Szczegółowe dane przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 31. Liczba osób, którym przyznano zasiłek stały, okresowy i celowy oraz kwota świadczeń na przestrzeni lat 2020-2022

rodzaj zasiłku	2020		2021		2022	
	liczba osób	kwota świadczeń	liczba osób	kwota świadczeń	liczba osób	kwota świadczeń
zasiłek stały	20	110 640	16	96 438	17	104 630
zasiłek okresowy	17	28 206	25	30 610	20	29 553
zasiłek celowy	39	23 349	54	29 100	67	35 380

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2021 i 2022 rok

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sieciechowie realizuje program „Posiłek w szkole i w domu”. Celem Programu jest ograniczenie zjawiska niedożywienia dzieci i młodzieży z rodzin o niskich dochodach lub znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej, osób samotnych, w podeszłym wieku i osób z niepełnosprawnością.

W 2022 roku świadczenie pieniężne w ramach tego Programu przyznane zostało 15 osobom, natomiast niepieniężne w formie posiłku – 56, z czego wszystkie przeznaczone były dla dzieci. Na przestrzeni lat dostrzegalna jest tendencja wzrostowa w zakresie liczby osób otrzymujących świadczenia pieniężne, a także wahania w przypadku osób korzystających ze świadczeń niepieniężnych. Warto podkreślić, iż w każdym roku poddanym analizie wszystkie osoby objęte ww. świadczeniami były dziećmi.

Tabela 32. Liczba osób korzystających ze świadczenia niepieniężnego i pieniężnego przyznanego w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu” w latach 2020-2022

wyszczególnienie	2020	2021	2022
świadczenie pieniężne	0	11	15
świadczenie niepieniężne:	54	50	56
w tym dzieci	54	50	56

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2021 i 2022 rok

Osoby uzyskujące niskie dochody lub pozbawione dochodów mają możliwość ubiegania się o dofinansowanie do wydatków mieszkaniowych ponoszonych w związku z zajmowaniem lokalu mieszkalnego. W latach 2020-2022 z dodatków mieszkaniowych korzystało 1 gospodarstwo domowe, a największą kwotę świadczenia odnotowano w ostatnim roku poddanym analizie, wynoszącą 4 529,00 zł. Szczegółowe dane przedstawia poniższa tabela.

Tabela 33. Liczba gospodarstw domowych korzystających z dodatków mieszkaniowych oraz kwota świadczeń w latach 2020-2022

wyszczególnienie	2020	2021	2022
liczba gospodarstw domowych	1	1	1
kwota świadczeń (zł)	2 215,00	3 504,00	4 529,00

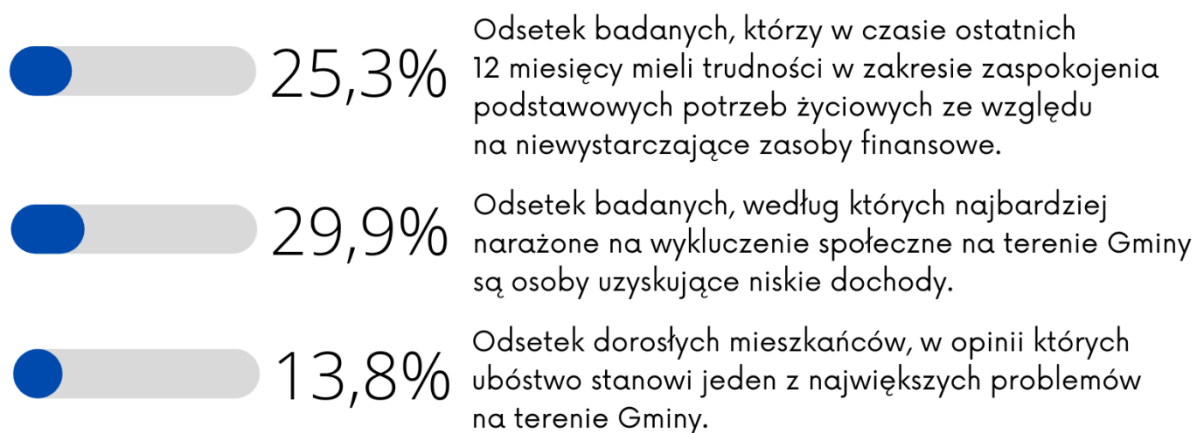
Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej 2021 i 2022 rok

Wsparcie mieszkańców Gminy odbywa się również w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa na lata 2014-2020, współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD), a pomoc mogą otrzymywać osoby lub rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej. W latach 2020-2022 dystrybucja artykułów żywnościowych odbywała się przy pomocy Radomskiego Banku Żywnościowego. W omawianym okresie dostrzec można systematyczny wzrost liczby mieszkańców Gminy, korzystających z tej formy pomocy: w 2020 roku było to 296 osób, w 2021 roku – 351 osób, natomiast w 2022 roku – 356 osób, w związku z czym zauważa się potrzebę kontynuowania udzielania pomocy żywnościowej w kolejnych latach.

Bezpośrednio z ubóstwem wiąże się problem bezdomności – jest często zarówno przyczyną ubóstwa, jak i jego skutkiem. Na przestrzeni analizowanych lat żaden z mieszkańców gminy Sieciechów nie korzystał z pomocy społecznej z tego powodu.

Wyniki badania przeprowadzonego w 2024 roku

DOROŚLI MIESZKAŃCY

* Odsetek mieszkańców został obliczony z całej próby badawczej, tj. N=87

Zdrowie psychiczne

Podstawowe informacje, skala problemu i działań interwencyjnych

Zdrowie psychiczne jest dynamicznym stanem wewnętrznej równowagi, która umożliwia osobom wykorzystywanie ich umiejętności w harmonii z uniwersalnymi wartościami społecznymi. Podstawowe umiejętności poznawcze i społeczne, zdolność rozpoznawania, wyrażania i modulowania własnych emocji, a także współczucia dla innych, elastyczność i zdolność radzenia sobie z niekorzystnymi zdarzeniami w życiu i pełnienia funkcji w rolach społecznych, a także harmonijny związek między ciałem, a umysłem to istotne składniki zdrowia psychicznego, które przyczyniają się w różnym stopniu do stanu równowagi wewnętrznej. Według tej definicji równowaga wewnętrzna jest uważana za „stan dynamiczny” głównie w celu odzwierciedlenia faktu, że różne okresy życia człowieka (dojrzewanie, rodzicielstwo, przejście na emeryturę) naruszają ową równowagę i mogą wymagać zmian¹⁸.

Dotarcie do wiarygodnych danych dotyczących zdrowia psychicznego zazwyczaj stwarza wiele problemów. Dzieje się tak, ponieważ termin „zdrowie psychiczne” jest bardzo płynny i zawierają się w nim inne problemy społeczne.

Jedną z form wsparcia w zakresie zdrowia psychicznego są **specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi**. Usługi te przeznaczone są dla osób dorosłych i dzieci, wykazujących zaburzenia wymienione w art. 3 ustawy o ochronie zdrowia psychicznego: chorych psychicznie (wykazujących zaburzenia psychotyczne), upośledzonych umysłowo, osób wykazujących inne poważne zakłócenia czynności psychicznych, które zgodnie ze stanem wiedzy medycznej zaliczane są do zaburzeń psychicznych, a osoba ta wymaga takiej formy pomocy i opieki niezbędnej do życia w środowisku rodzinnym lub społecznym.

Na przestrzeni analizowanych lat żaden mieszkaniec gminy Sieciechów nie skorzystał z tej formy pomocy.

¹⁸ www.psychiatriapolska.pl

Wyniki badania przeprowadzonego w 2024 roku

DOROŚLI MIESZKAŃCY

Odsetek badanych, którzy w czasie ostatnich 12 miesięcy doświadczyli osłabienia koncentracji, trwające przynajmniej przez 2 tygodnie.

Odsetek badanych, u których w czasie ostatnich 12 miesięcy utrzymywało się obniżenie nastroju, trwające przynajmniej przez 2 tygodnie.

Odsetek badanych, u których w czasie ostatnich 12 miesięcy utrzymywały się zaburzenia snu, trwające przynajmniej przez 2 tygodnie.

Odsetek badanych, u których w czasie ostatnich 12 miesięcy pojawiały się myśli samobójcze.

Odsetek badanych, którzy w czasie ostatnich 12 miesięcy podjęli się czynów samobójczych.

* Odsetek mieszkańców został obliczony z całej próby badawczej, tj. N=87

UCZNIOWIE

Odsetek uczniów, u których w ciągu ostatnich 12 miesięcy poprzedzających badanie, przynajmniej przez 2 tygodnie utrzymywało się uczucie obniżonego nastroju.

Odsetek badanych, u których w czasie ostatnich 12 miesięcy utrzymywały się zaburzenia snu, trwające przynajmniej przez 2 tygodnie.

Odsetek badanych, u których w czasie ostatnich 12 miesięcy utrzymywało się osłabienie koncentracji, trwające przynajmniej przez 2 tygodnie.

Odsetek uczniów, u których w czasie ostatnich 12 miesięcy utrzymywało się uczucie niskiej samooceny, trwające przynajmniej przez 2 tygodnie.

Odsetek uczniów, którzy w czasie ostatnich 12 miesięcy podejmowali się czynów autoagresywnych.

Odsetek uczniów, którzy nie wiedzą, czym są zaburzenia odżywiania.

* Odsetek uczniów został obliczony z całej próby badawczej, tj. N=101

Część programowa

Część programowa Strategii składa się z następujących elementów: misji i wizji rozwiązywania problemów społecznych, celów strategicznych i operacyjnych, zaplanowanych do realizacji działań, zakładanych rezultatów Strategii, sposobów aktualizacji, monitorowania i ewaluacji, ram finansowych oraz przepisów dotyczących wdrażania. Punktem wyjściowym dla przedstawionych w tej części prognoz, jest diagnoza sytuacji społecznej, będąca skutecznym narzędziem oceny uwarunkowań strategicznych. Przeprowadzona analiza przyniosła informacje niezbędne do podjęcia decyzji planistycznych i sformułowania kierunków rozwiązywania problemów społecznych.

Rysunek 6. Elementy procesu planowania strategicznego

Źródło: opracowanie własne

Misja i wizja rozwiązywania problemów społecznych

Wizja Strategii służy do opisu obrazu Gminy w relatywnie odległej przyszłości. Przedstawia stan, który chcemy uzyskać w najbardziej korzystnych warunkach rozwoju. Wyznacza ona określony punkt orientacyjny.

Wizja rozwiązywania problemów społecznych na terenie gminy Sieciechów została opracowana w oparciu o analizę sytuacji społecznej oraz identyfikację obszarów problemowych w części diagnostycznej. Sformułowanie wizji pozwala na zdefiniowanie **misji**, czyli ogólnego celu, który pokazuje kierunek, w którym Gmina zmierza.

WIZJA

Gmina Sieciechów wspiera swoich mieszkańców w przezwyciężaniu trudnych sytuacji życiowych, zapewniając równe szanse rozwoju dla całej społeczności. Tworzy opiekuńcze i integracyjne środowisko, gwarantując wysoki poziom aktywizacji społecznej.

MISJA

Misją gminy Sieciechów jest stworzenie zintegrowanego społeczeństwa oraz zapewnienie wsparcia na każdym etapie życia poprzez szeroką ofertę pomocową.

Kierunki rozwiązywania problemów społecznych

W oparciu o wnioski wynikające z analizy danych dotyczących poszczególnych dziedzin sformułowano cele strategiczne, których realizacja da możliwość zredukowania niekorzystnych zjawisk społecznych. Dla każdego z celów strategicznych, wyznaczono cele operacyjne, przy których zaprezentowane zostały planowane zadania (kierunki działań). Przyczynią się one do realizacji celów strategicznych. Określone zostały także podmioty odpowiedzialne i współpracujące, wskaźniki realizacji zadań, zakładane rezultaty oraz źródła finansowania.

1

Rozwój wszechstronnego systemu wspierania rodzin i dzieci.

2

Kreowanie inkluzywnego środowiska społecznego dla osób o szczególnych potrzebach, w tym starszych i z niepełnosprawnościami.

3

Tworzenie kompleksowego systemu wsparcia dla osób zmagających się z problemem uzależnień.

4

Zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych i prewencyjnych w zakresie przemocy domowej.

5

Wspieranie aktywizacji zawodowej wśród społeczności zagrożonej marginalizacją i wykluczeniem społecznym.

6

Promocja zdrowia psychicznego wśród mieszkańców Gminy.

CEL STRATEGICZNY NR 1

Rozwój wszechstronnego systemu wspierania rodzin i dzieci

Cel operacyjny 1: Prowadzenie działań reintegrujących rodziny dysfunkcyjne, przy ich czynnym udziale w procesie pomocowym.

Działania przewidziane do realizacji	Rezultaty	Wskaźniki realizacji działań	Podmioty odpowiedzialne i współpracujące	Źródła finansowania
Zapewnienie rodzinom przeżywającym trudności opiekuńczo-wychowawcze pomocy asystenta rodziny.	Poprawa sytuacji rodzin mających trudności opiekuńczo-wychowawcze.	Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny.	GOPS	Budżet Gminy
Inicjowanie działań mających na celu utworzenie rodzin wspierających na terenie Gminy.	Wsparcie rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze dzięki pomocy rodziny wspierającej.	Liczba podjętych działań w kierunku utworzenia rodzin wspierających.	GOPS, UG, NGO	Budżet Gminy
Zabezpieczenie pobytu dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej.	Poprawa sytuacji dzieci znajdujących się w rodzinach zastępczych.	Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.	GOPS, PCPR	Budżet Gminy
Rozpowszechnianie informacji dla rodzin na temat możliwości skorzystania z poradnictwa rodzinnego, psychologicznego i prawnego oraz uzyskania pomocy w przypadku doświadczenia problemów.	Wzrost świadomości mieszkańców o możliwości uzyskania wsparcia na terenie Gminy.	Liczba rozpowszechnionych informacji.	GOPS, GKRPA, UG, NGO, placówki oświatowe	Budżet Gminy
Zapewnienie potrzeb bytowych rodzin poprzez udzielanie pomocy materialnej i niematerialnej.	Poprawa sytuacji rodzin mających trudności opiekuńczo-wychowawcze.	Liczba rodzin korzystających z pomocy materialnej i niematerialnej.	GOPS	Budżet Gminy

Część programowa

Organizowanie szkoleń/warsztatów rozwijających kompetencje zawodowe pracowników instytucji zajmujących się wspieraniem rodziny.	Podniesienie poziomu i jakości usług świadczonych w stosunku do rodzin.	Liczba zorganizowanych warsztatów/szkoleń.	GOPS, GKRPA, ZI, UG, placówki oświatowe	Budżet Gminy
Utworzenie placówki zapewniającej opiekę nad dziećmi do lat 3.	Umożliwienie rodzicom podjęcia zatrudnienia oraz pomoc w realizacji codziennych spraw.	Liczba miejsc w placówce opieki nad dziećmi do lat 3.	UG, NGO, podmioty sektora prywatnego	Budżet Gminy Budżet Państwa

Cel operacyjny 2: Wszechstronny rozwój dzieci i młodzieży oraz wyrównanie szans edukacyjno-rozwojowych.

Działania przewidziane do realizacji	Rezultaty	Wskaźniki realizacji działań	Podmioty odpowiedzialne i współpracujące	Źródła finansowania
Współpraca ze szkołami i przedszkolami w celu dostosowywania podejmowanych działań do problemów występujących wśród dzieci, młodzieży oraz ich rodzin.	Poprawa jakości i stopnia dostosowania usług skierowanych do dzieci i młodzieży.	Liczba szkół/przedszkoli, z którymi podjęto współpracę.	GOPS, UG, placówki oświatowe	Bez kosztów
Systematyczne doposażanie placówek oświatowych w profesjonalny sprzęt.	Podniesienie poziomu edukacji i jakości kształcenia w szkołach.	Liczba podjętych działań w celu doposażenia placówek oświatowych.	UG, placówki oświatowe	Budżet Gminy Budżet Państwa
Organizowanie, wspieranie i promocja imprez oraz wydarzeń adresowanych do rodzin z dziećmi.	Wzrost integracji rodzin z dziećmi.	Liczba zorganizowanych imprez. Szacunkowa liczba uczestników.	GOPS, UG, NGO, GBP, placówki oświatowe	Budżet Gminy
Rozwój infrastruktury sportowo-rekreacyjnej i kulturalnej na terenie Gminy.	Organizowanie czasu wolnego dzieciom i młodzieży oraz rozwijanie form spędzania czasu wolnego przez uczniów.	Liczba dostępnych obiektów sportowo-rekreacyjnych i kulturalnych.	UG, NGO, GBP, placówki oświatowe	Budżet Gminy Budżet Państwa

Część programowa

Wspieranie prawidłowego rozwoju psychospołecznego dzieci i młodzieży.	Podnoszenie poziomu funkcjonowania psychospołecznego dzieci i młodzieży.	Liczba dzieci i młodzieży objętych wsparciem psychologicznym i socjalnym.	GOPS, placówki oświatowe	Budżet Gminy
Zwiększenie oferty spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży z terenu Gminy.	Przeciwdziałanie podejmowaniu przez dzieci i młodzież zachowań ryzykownych.	Liczba miejsc spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży.	UG, GKRPA, NGO, GBP, placówki oświatowe	Budżet Gminy

CEL STRATEGICZNY NR 2

Kreowanie inkluzywnego środowiska społecznego dla osób o szczególnych potrzebach, w tym starszych i z niepełnosprawnościami

Cel operacyjny 1: Zapewnienie dostępu do świadczeń i usług społecznych dla seniorów i osób z niepełnosprawnościami oraz utrzymanie ich w miejscu zamieszkania.

Działania przewidziane do realizacji	Rezultaty	Wskaźniki realizacji działań	Podmioty odpowiedzialne i współpracujące	Źródła finansowania
Promowanie i organizowanie wolontariatu na rzecz seniorów i osób z niepełnosprawnością.	Udzielanie wsparcia, w tym wsparcia emocjonalnego oraz dążenie do przełamywania barier społecznych.	Liczba wolontariuszy. Liczba osób objętych wolontariatem.	GOPS, NGO, GBP, UG, placówki oświatowe	Budżet Gminy
Inicjowanie działań służących dostosowywaniu infrastruktury gminnej (punktów handlowych, usługowych, kulturowych, sportowych itp.) do potrzeb osób o ograniczonej mobilności.	Zwiększenie możliwości przemieszczania się osób o ograniczonej mobilności, po obiektach infrastruktury gminnej.	Liczba obiektów infrastruktury gminnej dostosowanych do potrzeb osób o ograniczonej mobilności.	UG	Budżet Gminy Budżet Państwa PFRON Fundusze Europejskie

Część programowa

Współpraca z sektorem pozarządowym w obszarze wsparcia seniorów i osób z niepełnosprawnością oraz wspieranie ich działalności.	Intensyfikacja działań mających na celu współpracę z sektorem pozarządowym.	Liczba działań podjętych we współpracy z organizacjami pozarządowymi.	GOPS, NGO, UG	Budżet Gminy
Inicjowanie i wdrażanie programów osłonowych na rzecz seniorów i osób z niepełnosprawnościami.	Zwiększenie aktywności i integracji społecznej seniorów oraz osób z niepełnosprawnością.	Liczba osób objętych programami.	UG, GOPS, NGO	Budżet Gminy PFRON Budżet Państwa Fundusz Solidarnościowy
Zapewnienie specjalistycznego wsparcia osobom z niepełnosprawnościami poprzez kontynuowanie działalności asystenta osobistego osoby z niepełnosprawnością.	Wsparcie samodzielnego funkcjonowania osób z niepełnosprawnościami oraz zapewnienie im specjalistycznej opieki.	Liczba asystentów osobistych osoby niepełnosprawnej. Liczba osób objętych wsparciem asystentów.	GOPS, UG, NGO	Budżet Gminy Fundusz Solidarnościowy Budżet Państwa
Podniesienie jakości i dostępności usług opiekuńczych oraz specjalistycznych usług opiekuńczych.	Poprawa jakości usług opiekuńczych i stopnia ich powszechności.	Liczba osób objętych usługami opiekuńczymi. Liczba zrealizowanych godzin usług opiekuńczych.	UG, GOPS	Budżet Gminy Budżet Państwa PFRON
Udzielanie pomocy materialnej osobom z niepełnosprawnością i osobom starszym.	Poprawa warunków bytowych osób z niepełnosprawnością i osób starszych.	Liczba osób objętych pomocą materialną.	GOPS	Budżet Gminy Budżet Państwa
Zapewnienie miejsc w Domach Pomocy Społecznej.	Poprawa warunków bytowych osób wymagających całodobowej opieki.	Liczba mieszkańców przebywających w Domach Pomocy Społecznej.	GOPS	Budżet Gminy

Cel operacyjny 2: Dostęp do oferty aktywizującej seniorów i osoby z niepełnosprawnościami oraz rozwój działań na rzecz partycypacji społecznej tych grup.				
Działania przewidziane do realizacji	Rezultaty	Wskaźniki realizacji działań	Podmioty odpowiedzialne i współpracujące	Źródła finansowania
Organizacja zajęć promujących zdrowy i aktywny tryb życia, mających na celu integrację społeczną, a także rozwijanie kompetencji i umiejętności seniorów oraz osób z niepełnosprawnościami.	Poprawa dostępności do zajęć sportowo-rekreacyjnych i kulturalnych dla seniorów oraz osób z niepełnosprawnością. Wzrost ich aktywności społecznej.	Liczba seniorów oraz osób z niepełnosprawnościami uczestniczących w zajęciach.	GOPS, UG, NGO, GBP	Budżet Gminy Fundusze Europejskie
Promowanie pozytywnego wizerunku seniora i osoby z niepełnosprawnością w społeczności lokalnej.	Zmiana postaw i zachowań środowiska lokalnego wobec seniorów oraz osób z niepełnosprawnością.	Liczba podjętych działań promujących.	GOPS, UG, NGO, placówki oświatowe	Budżet Gminy
Informowanie i kierowanie osób z niepełnosprawnościami na warsztaty terapii zajęciowej w porozumieniu z sąsiednimi gminami.	Aktywizacja i integracja osób z niepełnosprawnością, poprzez udział w zajęciach organizowanych przez Warsztat Terapii Zajęciowej.	Liczba uczestników Warsztatu Terapii Zajęciowej.	UG, WTZ, GOPS	Budżet Gminy PFRON Budżet Państwa

CEL STRATEGICZNY NR 3

Tworzenie kompleksowego systemu wsparcia dla osób zmagających się z problemem uzależnień.

Cel operacyjny 1: Ograniczanie skali problemu uzależnień na terenie Gminy oraz eliminowanie jego negatywnych skutków społecznych.				
Działania przewidziane do realizacji	Rezultaty	Wskaźniki realizacji działań	Podmioty odpowiedzialne i współpracujące	Źródła finansowania
Udzielanie pomocy materialnej i niematerialnej rodzinom z problemem uzależnienia.	Poprawa warunków bytowych rodzin z problemem uzależnienia.	Liczba rodzin, którym udzielona została pomoc materialna i niematerialna.	GOPS	Budżet Gminy
Motywowanie osób uzależnionych i współuzależnionych do podjęcia terapii w placówkach leczenia odwykowego typu stacjonarnego i ambulatoryjnego.	Wzrost liczby osób podejmujących terapię w placówkach leczenia odwykowego.	Liczba osób, wobec których podjęte zostały rozmowy motywujące.	GKRPA, GOPS	Środki pochodzące z opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych
Podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osób uzależnionych od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu; kierowanie wniosków do biegłych celem wydania opinii w przedmiocie uzależnienia oraz kierowanie wniosków do sądu.	Zwiększenie liczby osób kończących leczenie odwykowe.	Liczba wniosków skierowanych do sądu. Liczba wydanych opinii.	GKRPA	Środki pochodzące z opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych

Część programowa

Cel operacyjny nr 2 – Wzrost efektywności i ilości prowadzonych działań w zakresie profilaktyki uzależnień oraz promocja zdrowego stylu życia.				
Działania przewidziane do realizacji	Rezultaty	Wskaźniki realizacji działań	Podmioty odpowiedzialne i współpracujące	Źródła finansowania
Realizacja programów profilaktycznych w szkołach, rekomendowanych przez KCPU, ORE oraz IPIŃ związanych z tematyką uzależnień.	Podniesienie poziomu wiedzy dzieci i młodzieży w zakresie problemu uzależnień. Rozwój psychospołeczny uczniów.	Liczba uczestników rekomendowanych programów profilaktyki. Liczba przeprowadzonych programów.	GKRPA, placówki oświatowe	Środki pochodzące z opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych
Realizacja w szkołach warsztatów i innych form edukacyjnych, uwzględniających zagadnienia dotyczące uzależnień oraz pozalekcyjnych zajęć z elementami profilaktyki.	Podniesienie poziomu wiedzy dzieci i młodzieży w zakresie problemu uzależnień. Rozwój psychospołeczny uczniów.	Liczba uczestników warsztatów i innych form edukacyjnych.	GOPS, GKRPA, placówki oświatowe	Środki pochodzące z opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych
Realizacja szkoleń dla właścicieli i sprzedawców w punktach sprzedaży napojów alkoholowych dotyczących konsekwencji prawnych, moralnych i społecznych wynikających z nieodpowiedzialnej sprzedaży alkoholu.	Spadek dostępności alkoholu dla dzieci i młodzieży. Podwyższenie wieku inicjacji alkoholowej wśród dzieci i młodzieży.	Liczba właścicieli punktów sprzedaży napojów alkoholowych oraz sprzedawców objętych szkoleniami.	GKRPA, UG	Środki pochodzące z opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych
Organizowanie wypoczynku z programem profilaktycznym dla dzieci z rodzin dotkniętych problemami uzależnień.	Ograniczenie zachowań ryzykownych wśród dzieci i młodzieży.	Liczba dzieci biorących udział w wypoczynku z programem profilaktycznym.	GKRPA	Budżet Gminy Środki pochodzące z opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych

Część programowa

Udział w ogólnopolskich oraz lokalnych kampaniach i akcjach informacyjno-edukacyjnych, skierowanych do różnych grup odbiorców służących profilaktyce rozwiązywania problemów uzależnień.	Zmiana postaw mieszkańców względem używania substancji psychoaktywnych.	Liczba zrealizowanych ogólnopolskich i lokalnych kampanii informacyjno-edukacyjnych.	GKRPA, GOPS, KP, UG, NGO, GBP, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia	Budżet Gminy Środki pochodzące z opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych
Organizowanie szkoleń dla członków GKRPA i innych grup zawodowych (m.in. pedagogów, nauczycieli, wychowawców, pracowników socjalnych, policjantów) z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień.	Wzrost wiedzy specjalistów z zakresu profilaktyki uzależnień, zwiększenie skuteczności działań profilaktycznych.	Liczba uczestników zorganizowanych szkoleń z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień.	GKRPA, GOPS, UG, KP, placówki oświatowe	Środki pochodzące z opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych
Organizowanie imprez, festynów, konkursów, wydarzeń propagujących zdrowy styl życia przy współpracy instytucjonalnej.	Wzrost świadomości mieszkańców w zakresie wartości zdrowotnych oraz korzyści zdrowego stylu życia.	Liczba zorganizowanych imprez, festynów, konkursów, wydarzeń propagujących zdrowy styl życia. Liczba uczestników.	GKRPA, UG	Budżet Gminy Środki pochodzące z opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych
Wzmocnienie działań funkcjonariuszy Policji w zakresie ograniczania dystrybucji substancji psychoaktywnych na terenie Gminy.	Spadek dostępności do nielegalnych substancji psychoaktywnych na terenie Gminy.	Liczba działań podjętych przez funkcjonariuszy Policji.	UG, KP	Budżet Gminy

CEL STRATEGICZNY NR 4

Zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych i prewencyjnych w zakresie przemocy domowej.

Cel operacyjny 1: Zapewnienie pomocy rodzinom, w których występuje problem przemocy domowej.

Działania przewidziane do realizacji	Rezultaty	Wskaźniki realizacji działań	Podmioty odpowiedzialne i współpracujące	Źródła finansowania
Udzielanie pomocy rodzinom doznającym przemocy w ramach procedury „Niebieskie Karty”.	Spadek liczby rodzin, w których występuje przemoc.	Liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty”. Liczba wszczętych procedur. Liczba zakończonych procedur.	GOPS, GKRPA, KP, ZI, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia	Budżet Gminy
Udostępnianie informacji z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej na stronach internetowych oraz kolportaż materiałów informacyjnych dotyczących form specjalistycznej pomocy.	Zwiększenie dostępu do informacji na temat pomocy z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.	Liczba podjętych działań informacyjnych.	GOPS, UG, GKRPA, placówki ochrony zdrowia	Budżet Gminy
Organizowanie szkoleń dla pracowników instytucjonalnych w zakresie aktualnych przepisów prawa regulujących problematykę przemocy domowej oraz procedury „Niebieskie Karty”.	Poszerzenie i utrwalenie wiedzy pracowników instytucji pomocowych z zakresu realizacji procedury „Niebieskie Karty”.	Liczba uczestników szkoleń.	GOPS, GKRPA, KP, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia	Budżet Gminy
Udzielanie poradnictwa osobom i rodzinom doznającym problemu przemocy domowej.	Objęcie osób i rodzin profesjonalnym wsparciem w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.	Liczba udzielonych porad. Liczba osób korzystających z poradnictwa.	GOPS, GKRPA, ZI	Budżet Gminy

Część programowa

Kierowanie osób stosujących przemoc domową do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych i psychologiczno-terapeutycznych.	Ograniczanie zjawiska przemocy domowej, poprzez resocjalizację osób stosujących przemoc domową.	Liczba osób uczestniczących w programach korekcyjno-edukacyjnych.	GOPS, GKRPA, ZI	Budżet Gminy
Zapewnienie schronienia osobom doświadczającym przemocy domowej, na podstawie porozumień z sąsiednimi gminami i powiatem.	Zapewnienie bezpieczeństwa osobom doświadczającym przemocy domowej.	Liczba osób korzystających ze schronienia z powodu doświadczania przemocy domowej.	GOPS, ZI, UG, PCPR	Budżet Gminy

Cel operacyjny 2: Wsparcie lokalnego systemu profilaktyki w zakresie przemocy domowej w celu podniesienia świadomości społecznej w zakresie zjawiska przemocy domowej i jej następstw.

Działania przewidziane do realizacji	Rezultaty	Wskaźniki realizacji działań	Podmioty odpowiedzialne i współpracujące	Źródła finansowania
Udział w ogólnopolskich oraz lokalnych kampaniach społecznych przeciw przemocy domowej.	Wzrost poziomu wiedzy mieszkańców na temat przemocy domowej, a także wzrost wrażliwości społeczności na jej przejawy.	Liczba działań podjętych w ramach kampanii. Liczba osób uczestniczących w kampanii.	GOPS, GKRPA, KP, UG, placówki oświatowe	Budżet Gminy
Realizacja warsztatów dla uczniów dotyczących przemocy domowej, rówieśniczej oraz cyberprzemocy, a także komunikacji interpersonalnej i umiejętności rozwiązywania konfliktów bez użycia przemocy.	Podniesienie umiejętności psychospołecznych uczniów, wzrost wiedzy dzieci i młodzieży w zakresie przemocy.	Liczba uczniów biorących udział w warsztatach. Liczba zorganizowanych warsztatów.	UG, KP, placówki oświatowe	Budżet Gminy
Przeprowadzanie akcji informacyjnych wśród mieszkańców w zakresie cyberprzemocy.	Ograniczenie zjawiska cyberprzemocy oraz poszerzenie wiedzy lokalnej społeczności na temat przemocy w Internecie.	Liczba zorganizowanych akcji informacyjno-profilaktycznych z zakresu cyberzagrożeń.	UG, GOPS, KP, placówki oświatowe	Budżet Gminy

CEL STRATEGICZNY NR 5

Wspieranie aktywizacji zawodowej wśród społeczności zagrożonej marginalizacją i wykluczeniem społecznym.

Cel operacyjny 1: Skuteczne wspieranie osób pozostających bez zatrudnienia w zwiększeniu swoich szans na rynku pracy.				
Działania przewidziane do realizacji	Rezultaty	Wskaźniki realizacji działań	Podmioty odpowiedzialne i współpracujące	Źródła finansowania
Współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie: poradnictwa zawodowego, organizacji szkoleń podnoszących kwalifikacje zawodowe osób bezrobotnych oraz zwiększających szanse na podjęcie zatrudnienia.	Zmniejszenie liczby osób bezrobotnych w Gminie.	Liczba zorganizowanych szkoleń. Liczba osób biorących w nich udział.	UG, GOPS, PUP	Budżet Gminy Budżet Państwa Fundusze Europejskie
Współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie: organizowania prac interwencyjnych, robót publicznych oraz prac społecznie użytecznych dla osób bezrobotnych.	Wzrost liczby bezrobotnych mieszkańców Gminy biorących udział w pracach interwencyjnych, robotach publicznych i pracach społecznie użytecznych.	Liczba osób biorących udział w pracach interwencyjnych, robotach publicznych oraz pracach społecznie użytecznych.	UG, GOPS, PUP	Budżet Gminy Budżet Państwa
Realizowanie działań informacyjnych w zakresie dostępnych form wsparcia i aktywizacji osób bezrobotnych.	Wzrost wiedzy wśród osób bezrobotnych na temat dostępnych form wsparcia.	Liczba podjętych działań informacyjnych.	GOPS, PUP, UG	Budżet Gminy
Korzystanie w pracy socjalnej z kontraktów socjalnych w celu aktywizacji zawodowej i zwiększeniu szans na podjęcie zatrudnienia, szczególnie osób długotrwale bezrobotnych.	Zwiększenie liczby kontraktów socjalnych w aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych.	Liczba beneficjentów pomocy społecznej, z którymi zostały zawarte kontrakty socjalne.	GOPS	Budżet Gminy

Część programowa

Prowadzenie doradztwa zawodowego dla dzieci i młodzieży.	Odpowiedni wybór ścieżki kształcenia i kariery przez dzieci i młodzież.	Liczba osób korzystających z doradztwa zawodowego.	placówki oświatowe	Budżet Gminy Budżet Państwa Fundusze Europejskie
--	---	--	--------------------	--

Cel operacyjny 2: Minimalizowanie problemu ubóstwa oraz przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu wśród mieszkańców Gminy.

Działania przewidziane do realizacji	Rezultaty	Wskaźniki realizacji działań	Podmioty odpowiedzialne i współpracujące	Źródła finansowania
Zapewnienie dostępu do świadczeń pomocy społecznej w celu zaspokojenia podstawowych potrzeb bytowych i rozwiązywania trudnej sytuacji życiowej.	Zaspokojenie potrzeb bytowych mieszkańców Gminy.	Liczba osób/rodzin objętych pomocą materialną.	GOPS	Budżet Gminy Budżet Państwa
Udzielanie pomocy w zakresie dożywiania w formie zasiłków na zakup żywności oraz w formie pomocy niepieniężnej – posiłku.	Zwiększenie dostępności do pomocy w zakresie dożywiania.	Liczba osób, którym udzielono pomocy w formie zasiłku. Liczba osób, którym udzielono pomocy w formie posiłku.	GOPS, NGO, placówki oświatowe	Budżet Gminy Budżet Państwa
Udzielanie uczniom pomocy w formie stypendiów i zasiłków szkolnych.	Poprawa funkcjonowania dzieci z rodzin o ograniczonych środkach materialnych.	Liczba uczniów, którym została udzielona pomoc w formie stypendiów i zasiłków szkolnych.	UG, placówki oświatowe	Budżet Gminy Budżet Państwa
Realizacja zadania własnego Gminy w zakresie udzielania schronienia osobom bezdomnym poprzez współpracę z sąsiednimi gminami.	Zabezpieczenie podstawowych potrzeb socjalnych osobom z problemem bezdomności.	Liczba osób bezdomnych korzystających ze wsparcia schronisk.	UG, GOPS, NGO	Budżet Gminy Budżet Państwa

Część programowa

Udzielanie pomocy w zakresie dożywiania w formie zasiłków na zakup żywności oraz w formie pomocy niepieniężnej – posiłku, w tym kontynuowanie współpracy z Radomskim Bankiem Żywności.	Zwiększenie dostępności do pomocy w zakresie dożywiania.	Liczba osób, którym udzielono pomocy w formie zasiłku. Liczba osób, którym udzielono pomocy w formie posiłku.	GOPS, NGO, RBŻ, placówki oświatowe	Budżet Gminy Budżet Państwa
--	--	--	------------------------------------	--------------------------------

CEL STRATEGICZNY NR 6

Promocja zdrowia psychicznego wśród mieszkańców Gminy.

Cel operacyjny nr 1 – Rozwój systemu pomocowego oraz budowa świadomości lokalnej społeczności w zakresie zdrowia psychicznego.

Działania przewidziane do realizacji	Rezultaty	Wskaźniki realizacji działań	Podmioty odpowiedzialne i współpracujące	Źródła finansowania
Realizacja działań informacyjno-edukacyjnych o dostępnych formach pomocy dla osób mających problemy w zakresie zdrowia psychicznego.	Zwiększenie liczby mieszkańców zgłaszających się po pomoc w przypadku problemów natury psychicznej.	Liczba przeprowadzonych działań. Liczba osób korzystających ze wsparcia.	GOPS, UG, NGO, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia	Budżet Gminy
Wczesna profilaktyka szkolna dotycząca kwestii zdrowia psychicznego – prowadzenie programów profilaktycznych dotyczących zdrowia psychicznego.	Zmniejszenie liczby dzieci i młodzieży mających problemy w zakresie zdrowia psychicznego.	Liczba przeprowadzonych programów/warsztatów. Liczba uczestników.	UG, placówki oświatowe	Budżet Gminy
Udzielanie pomocy psychologicznej i psychiatrycznej dzieciom i młodzieży oraz osobom dorosłym.	Poprawa dobrostanu psychicznego mieszkańców Gminy.	Liczba osób, którym udzielono pomocy psychologicznej i psychiatrycznej.	GOPS, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia	Budżet Gminy

Ramy finansowe Strategii

Potrzeba określenia ram finansowych strategii rozwiązywania problemów społecznych wynika z treści art. 16b. ust 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej. Jednym z warunków realizacji wskazanych celów w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych jest jej finansowanie.

Podstawowym źródłem finansowania powyższej Strategii będą środki pochodzące z budżetu gminy Sieciechów. Zaplanowane zadania w niniejszej Strategii będą finansowane także przez:

- budżet Wojewody,
- budżet Samorządu Województwa,
- Fundusz Pracy,
- Fundusz Solidarnościowy,
- środki z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
- środki Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego,
- środki finansowe pozyskiwane przez organizacje pozarządowe,
- środki własne podmiotów uczestniczących w realizacji Strategii.

Ramy finansowe Strategii uzależnione są od możliwości finansowych gminy Sieciechów. Realizacja poszczególnych celów i zadań wymienionych w Strategii uzależniona będzie od środków posiadanych przez Gminę oraz pozyskanych ze źródeł zewnętrznych. Prognozy wykorzystane do sporządzenia ram finansowych Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Sieciechów przyjęto w oparciu o procentową strukturę wydatków socjalnych w latach 2020-2022, która została opracowana na podstawie oceny zasobów pomocy społecznej. W prognozie na lata 2024-2028 zastosowano średnią wzrostu 2,5% w skali roku wydatków na pomoc społeczną przewidywanego na podstawie danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sieciechowie.

Tabela 34. Ramy finansowe Strategii

rok	ochrona zdrowia (dział 851)	pomoc społeczna (dział 852)	pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej (dział 853)	edukacyjna opieka wychowawcza (dział 854)	rodzina (dział 855)	ogółem
2021	43 132	687 066	0	9 694	4 927 500	5 667 392
2022	67 746	810 688	0	8 115	2 816 154	3 702 703
2023 ¹⁹	75 000	1 018 036	0	22 941	2 391 265	3 507 242
PROGNOZA						
2024	76 875	1 043 487	0	23 515	4 902 093	6 045 970
2025	78 797	1 069 574	0	24 102	5 024 646	6 197 119
2026	80 767	1 096 313	0	24 705	5 150 262	6 352 047
2027	82 786	1 123 721	0	25 323	5 279 018	6 510 848
2028	84 856	1 151 814	0	25 956	5 410 994	6 673 620

Źródło: opracowanie własne na podstawie Oceny Zasobów Pomocy Społecznej za 2022 rok

System wdrażania Strategii

Realizacja Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Sieciechów na lata 2024-2028 to wprowadzenie w życie zintegrowanego modelu polityki społecznej. Z uwagi na fakt, że opracowana Strategia jest dokumentem długookresowym i zawiera podstawowe cele perspektywiczne, musi być poddana okresowej weryfikacji, a także niezbędnym zmianom.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Sieciechów na lata 2024-2028 zawiera zadania, które stanowią wyzwania dla całej społeczności lokalnej i wszystkich instytucji publicznych oraz niepublicznych, które działają na polu polityki społecznej w Gminie. Taka zasada partnerstwa i współpracy jest jednym z fundamentalnych elementów polityki strukturalnej Unii Europejskiej. Jednak wdrażanie Strategii, zawierającej zadania będące w kompetencjach wielu lokalnych i ponadlokalnych instytucji, organizacji i środowisk, wymaga ścisłej koordynacji, a także współpracy pomiędzy zainteresowanymi stronami. Stąd też efektywność realizacji zadań wyodrębnionych w Strategii, w dużej mierze zależała będzie od instytucji zarządzającej jej wdrażaniem – Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Sieciechowie. Realizacja Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych

¹⁹ Wartość za rok 2023 pochodzi z prognozy zamieszczonej w Ocenie Zasobów Pomocy Społecznej za 2022 rok dla Gminy Sieciechów.

dla Gminy Sieciechów na lata 2024-2028 obejmować będzie cztery etapy, przedstawione w poniższej tabeli.

Tabela 35. Harmonogram wdrażania Strategii

Etap	Wyszczególnienie	Termin realizacji
Etap I	Podjęcie uchwały przez Radę Gminy Sieciechów o przyjęciu do realizacji „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Sieciechów na lata 2024-2028”.	II kwartał 2024 r.
Etap II	Koordinacja realizacji działań objętych Strategią.	II kwartał 2024 r. – IV kwartał 2028 r.
Etap III	Monitoring.	na koniec każdego roku w okresie od 2024 r. do 2028 r.
Etap IV	Ewaluacja Strategii.	I kwartał 2029 r.

Źródło: opracowanie własne

System aktualizacji Strategii

Strategia jest dokumentem „żywym” i wprowadzanie zmian w jej zapisach jest nie tylko możliwe, ale w niektórych sytuacjach wręcz konieczne. Jednak należy pamiętać, że zmiany te nie powinny dotyczyć zasadniczych kierunków Strategii. Przeglądy strategiczne powinny być realizowane cyklicznie. Najlepszą metodą na wprowadzenie zmian w dokumencie Strategii jest jej weryfikacja w społecznym procesie zbliżonym do tego, który towarzyszył tworzeniu Strategii. Kierownik GOPS przy wyborze zadań do realizacji będzie brał pod uwagę zarówno nowe oczekiwania społeczności lokalnej i określonych grup społecznych, jak również zmieniające się czynniki środowiska zewnętrznego oraz możliwości pozyskiwania środków zewnętrznych. Dlatego podczas aktualizacji dokumentu Strategii Kierownik GOPS powinien uwzględniać nie tylko istniejące zapisy Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Sieciechów na lata 2024-2028, ale również nowe, nieujęte w niej zadania, których w obecnym czasie uczestnicy nie byli w stanie przewidzieć. Bezpośrednim koordynatorem jest Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sieciechowie. Zadaniem koordynatora jest ciągły nadzór nad pracami GOPS w zakresie wdrażania i aktualizacji Strategii.

Komunikacja społeczna i promocja Strategii

W celu sprawnego funkcjonowania Strategii należy umożliwić społeczności lokalnej udział w procesie jej tworzenia i realizacji. Partnerzy mają możliwość zgłoszenia zmian w treści Strategii w zakresie wymagającym ich współpracy. Władze samorządowe w trakcie wdrażania Strategii muszą znaleźć skuteczną metodę przekazywania informacji do otoczenia. Powinny także zwrócić uwagę na sprawny system przyjmowania informacji z otoczenia, od partnerów społecznych.

Władze samorządowe muszą współpracować i być w stałym kontakcie z jednej strony z podmiotami wewnętrznymi, obejmującymi pracowników uczestniczących bezpośrednio w administrowaniu Gminą, czerpiąc przy tym z ich wiedzy, motywacji, umiejętności praktycznych czy kompetencji interpersonalnych, ale też korzystać z technologii i zasobów organizacji.

Z drugiej strony muszą również komunikować się z otoczeniem zewnętrznym obejmującym: ogół mieszkańców Gminy, grupy, organizacje, stowarzyszenia, instytucje czy przedsiębiorstwa.

Otoczenie zewnętrzne dalsze to natomiast otoczenie Gminy jako wspólnoty terytorialnej: sąsiednie gminy, struktury powiatowe, wojewódzkie i ogólnopolskie. Obszarami działań w zakresie komunikacji społecznej są:

- możliwość wnioskowania zmian zapisów Strategii przed jej uchwaleniem;
- informacja o postępach wdrażania Strategii;
- współpraca z mediami – podawanie informacji o wdrażanych projektach w mediach;
- informacje zamieszczane na stronach internetowych.

Promocja Strategii ma na celu stanowienie i utrzymywanie współpracy między samorządem a społeczeństwem. Informowanie oraz promocja odbywać się będzie poprzez podawanie w prasie lokalnej oraz w Internecie danych na temat zaangażowania finansowego Unii Europejskiej w realizację projektów oraz stanie zaawansowania realizacji zadań i ich efektów w ramach Strategii.

Monitoring i ewaluacja

Proces monitoringu Strategii będzie służył identyfikacji osiągniętych rezultatów oraz porównaniu ich zgodności z założeniami. Będzie on polegał na gromadzeniu i opracowywaniu informacji i danych zebranych od wszystkich podmiotów zaangażowanych w realizację działań strategicznych. Punktem odniesienia będą między innymi przedstawione poniżej wskaźniki monitoringowe. Dla oceny zmian zachodzących w wybranych, niemożliwych do opisu za pomocą wskaźników obszarach, służyć będą wskaźniki kontekstowe (pokazujące dane zjawisko w szerszym kontekście, zwykle w odniesieniu do dłuższych okresów). Dane do monitoringu pozyskiwane będą z: danych statystycznych GUS, jednostek organizacyjnych UG, Policji, PUP, ze sprawozdań GOPS, GKRPA, sprawozdań z realizacji gminnych programów i projektów oraz od organizacji pozarządowych. Monitorowanie umożliwi bieżącą ocenę realizacji zaplanowanych kierunków działań lub też pozwoli na modyfikację i dokonywanie korekt w przypadku istotnych zmian społecznych, które mogą zaistnieć w wyniku, np. zmiany regulacji prawnych lub nasilenia niektórych problemów społecznych. Informacja nt. realizacji Strategii przygotowywana będzie przez GOPS i zawarta w corocznie składanych sprawozdaniach z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sieciechowie.

Końcowa ewaluacja (ex-post) posłuży samorządowi gminy Sieciechów do oceny realnej sytuacji i stanu rozwiązywania problemów społecznych w Gminie, a także będzie pomocnym narzędziem pomagającym w podejmowaniu właściwych decyzji dotyczących kształtu polityki i pomocy społecznej Gminy w kolejnych latach. W ramach końcowej ewaluacji Strategii zostanie przygotowany raport ukazujący kumulatywne osiągnięcie założonych celów strategicznych. Końcowa ewaluacja Strategii pozwoli ocenić w jakim stopniu założone wartości w zestawieniu kumulatywnym, kilkuletnim zostały zrealizowane oraz ukáže realne nakłady finansowe, a w efekcie końcowym pozwoli odpowiedzieć na pytanie, czy założone kierunki działań były odpowiednio zaplanowane.

Wskaźniki monitoringowe, czyli policzalne zmienne podlegające obserwacji i ocenie, określone zostały w oparciu o przewidywane rezultaty zadań, a także przewidywane dane, zaplanowane do osiągnięcia w całym okresie realizacji działań. Zostały one szczegółowo przedstawione w oparciu o aktualny stan faktyczny. Zarówno monitoring jak i ewaluacja prowadzone będą między innymi w oparciu o niżej przedstawione wskaźniki

monitoringowe. Katalog wskaźników może być uzupełniany bądź modyfikowany w zależności od dostępnych źródeł informacji i zasobów. Wartości bazowe oznaczają dane dla roku poprzedzającego wdrożenie Strategii, natomiast wartości docelowe wskazują pożądane wartości, oznaczające osiągnięcie poszczególnych celów.

Tabela 36. Wskaźniki monitoringowe służące do oceny stopnia realizacji celów strategicznych

Cel strategiczny	Wskaźnik	Wartość bazowa (2022 r.)	Wartość docelowa (2028 r.)
Rozwój wszechstronnego systemu wspierania rodzin i dzieci.	Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny.	2	do 10
	Liczba asystentów rodziny.	1	min. 1
	Liczba rodzin wspierających.	0	min. 1
	Udział rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych w ogóle korzystających z pomocy społecznej (%).	6,1	poniżej 10,0
	Wskaźnik deprywacji lokalnej (%).	3,91	poniżej 4,0
	Liczba żłobków/klubów dziecięcych na terenie Gminy.	0	min. 1
Kreowanie inkluzywnego środowiska społecznego dla osób o szczególnych potrzebach, w tym starszych i z niepełnosprawnościami	Liczba osób korzystających z usług opiekuńczych.	13	do 20
	Udział osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności (%).	23,4	do 24,0
	Liczba osób w DPS, za których Gmina ponosi odpłatność.	9	do 20
	Udział rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności w ogóle korzystających z pomocy społecznej (%)	22,4	do 30,0
	Liczba asystentów osobistych osoby niepełnosprawnej.	14	min. 10
Tworzenie kompleksowego systemu wsparcia dla osób zmagających się z problemem uzależnień.	Liczba uczniów objętych rekomendowanymi programami profilaktycznymi.	0	min. 100
	Liczba mieszkańców przypadających na jeden punkt sprzedaży napojów alkoholowych w Gminie.	311	min. 400
	Liczba rodziców uczestniczących w szkoleniach i warsztatach z zakresu profilaktyki zachowań ryzykownych dzieci i młodzieży.	0	min. 50
	Liczba nauczycieli/wychowawców uczestniczących w szkoleniach i warsztatach z zakresu profilaktyki zachowań ryzykownych dzieci i młodzieży.	0	min. 30

Część programowa

	Liczba uczestników działań niebędących ustrukturyzowanymi programami profilaktycznymi.	150	min. 200
	Liczba uczestników kolonii i obozów z programem zajęć profilaktycznych	24	min. 30
	Udział rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu w ogóle korzystających z pomocy społecznej (%).	2,0	do 10,0
Zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych i prewencyjnych w zakresie przemocy domowej.	Udział rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu przemocy w ogóle korzystających z pomocy społecznej (%).	0	do 10
	Liczba zamkniętych procedur „Niebieskie Karty”.	10	do 30
	Liczba posiedzeń ZI.	10	min. 10
Wspieranie aktywizacji zawodowej wśród społeczności zagrożonej marginalizacją i wykluczeniem społecznym.	Wskaźnik bezrobocia wśród beneficjentów pomocy społecznej (%).	55	poniżej 60
	Udział rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia w ogóle korzystających z pomocy społecznej (%).	43,9	poniżej 50,0
	Udział długotrwale bezrobotnych mieszkańców w ogólnej liczbie zarejestrowanych w PUP (%)	57,1	poniżej 55,0
	Udział rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu ubóstwa w ogóle korzystających z pomocy społecznej (%).	30,6	do 40,0
	Liczba osób korzystających z zasiłku stałego.	17	do 30
	Liczba osób korzystających z zasiłku okresowego.	20	do 30
	Liczba osób korzystających z zasiłku celowego.	67	do 80
Promocja zdrowia psychicznego wśród mieszkańców Gminy.	Liczba osób korzystających ze specjalistycznych usług dla osób z zaburzeniami psychicznymi.	0	do 5
	Liczba zrealizowanych programów wśród dzieci i młodzieży w zakresie profilaktyki i promocji zdrowia psychicznego.	0	min. 8 (dwa razy do roku)

Źródło: opracowanie własne

Wnioski i podsumowanie

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Sieciechów na lata 2024-2028 stanowi kontynuację istniejącego systemu wsparcia i tworzy możliwość jego uzupełnienia o nowe rozwiązania. Jej założenia są dostosowane do zidentyfikowanych w procesie badawczym problemów i potrzeb społecznych i przewidują planowane sposoby ich zaspokajania.

W związku z powyższym, z jednej strony Strategia proponuje zmianę stosowanych metod tak, by chronić przed zagrożeniami społecznymi, z drugiej zaś wskazuje na konieczność przejścia do prewencji trudnych sytuacji życiowych, tak aby nie dopuścić do ich wystąpienia lub maksymalnie skrócić czas ich trwania.

Cele strategiczne i kierunki działań sformułowane zostały w oparciu o analizę systemu pomocy społecznej, edukacji, ochrony zdrowia, profilaktyki uzależnień i sytuację na lokalnym rynku pracy. Strategia zakłada rozszerzenie i pogłębienie form wsparcia w zakresie pomocy społecznej, a także szeroką współpracę z różnymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi działającymi w jej obszarze. W myśl ustawy o pomocy społecznej, podejmowane działania powinny doprowadzić, w miarę możliwości, do życiowego usamodzielnienia się objętych nią osób i rodzin oraz do ich integracji ze środowiskiem.

Analiza problemów społecznych będących przedmiotem Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Sieciechów na lata 2024-2028 zwraca również uwagę na tzw. nowe ryzyka socjalne, czyli trudne sytuacje, nie tylko materialne, które pojawiły się w efekcie zmian zwłaszcza demograficznych. Zapisy zawarte w Strategii realizowane będą zgodnie z wytyczonymi działaniami, ale w skali i harmonogramie zależnych od możliwości finansowych. Będzie podlegała okresowym weryfikacjom i niezbędnym modyfikacjom związanym ze zmieniającą się rzeczywistością społeczno-ekonomiczną, zidentyfikowanymi potrzebami mieszkańców gminy Sieciechów i przepisami prawa. Wielość i różnorodność potrzeb społecznych, przy istniejących ograniczeniach budżetowych, oznacza potrzebę zwiększenia efektywności pomocy społecznej poprzez racjonalne określanie wydatków, maksymalne wykorzystanie istniejącego potencjału oraz stosowanie rozwiązań o charakterze bardziej systemowym niż akcyjnym. Przyjmuje się w niniejszym dokumencie, że osiągnięcie zamierzonego rezultatu będzie możliwe dzięki:

- podejmowaniu działań wspierających rozwój przedsiębiorczości mieszkańców oraz ścisłej korelacji tych działań z potrzebą zapewnienia osobom pracującym warunków do wychowywania dzieci,
- dostosowaniu oferty usług do potrzeb starzejącego się społeczeństwa; działania będą ukierunkowane na wspieranie rozwoju rynku usług dla seniorów, ale również na ich wszechstronną aktywizację,
- podniesieniu kapitału społecznego poprzez wzmacnianie potencjału istniejących i nowopowstających organizacji pozarządowych i podmiotów pożytku publicznego, które swoją działalnością wspierają społeczeństwo,
- wspieraniu działań prospołecznych, wolontarystycznych i samopomocowych oraz rozwijaniu umiejętności współpracy,
- promowaniu i rozwijaniu inicjatyw z zakresu ekonomii społecznej,
- doskonaleniu dialogu społecznego poprzez badanie opinii i potrzeb lokalnych, propagowaniu działań profilaktycznych i edukacyjnych dla dzieci i młodzieży,
- zwiększeniu dostępu do informacji o działaniach w zakresie szeroko rozumianej polityki społecznej oraz wsparciu rodzin i opiekunów osób niepełnosprawnych, chorych i starszych,
- interdyscyplinarnej i wielosektorowej współpracy z instytucjami i organizacjami mającymi wpływ na budowanie kolejnych narzędzi na rzecz zabezpieczenia potrzeb mieszkańców powiatu.

Zgodnie z celami strategicznymi głównym założeniem niniejszego dokumentu, jego realizacja powinna przyczynić się do podniesienia jakości życia mieszkańców gminy Sieciechów, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci, młodzieży, osób starszych oraz grup osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym. Należy zaznaczyć, że zadania z zakresu szeroko rozumianej polityki społecznej realizowane są za pomocą wszelkich dostępnych kompetencji i możliwości Gminy, natomiast Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych jest wyborem priorytetowych obszarów i kierunków działań, które uznane zostały za kluczowe, a więc umożliwiające najskuteczniejsze i najbardziej efektywne osiągnięcie założonych rezultatów.

Bibliografia

1. Bendyk E., Buras P., Polska wobec wojny, Polska w świecie po wojnie. Zadania na nowy czas, Fundacja im. Stefana Batorego, Warszawa, 2022.
2. Europa 2020 – Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu.
3. <http://www.parpa.pl>.
4. <https://bdl.stat.gov.pl>.
5. <https://poradnik.ngo.pl>.
6. Kinney J., Leaton G., Zrozumieć alkohol, Warszawa 1996 r.
7. Krajowy Program Rozwoju Ekonomii Społecznej do 2030 roku. Ekonomia Solidarności Społecznej.
8. Kwaśniewski J., Rola diagnozy w rozwiązywaniu problemów społecznych.
9. Model współpracy administracji publicznej i organizacji pozarządowych, ISP, 2019.
10. Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2020, 2021 i 2022 rok.
11. Pikuła N.G., Grewiński M., Zdebska E., Glanc W., Wyzwania dla polityki społecznej w kontekście pandemii koronawirusa, Kraków 2020.
12. Raport o stanie Gminy Sieciechów za rok 2020, 2021, 2022.
13. Raport z wykonania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii za 2022 rok.
14. Sprawozdanie z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych PARPA-G1 za 2020 i 2021 rok.
15. Sprawozdanie z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień KCPU-G1 za 2022 rok.
16. Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny w roku 2020, 2021 i 2022.
17. Sprawozdanie z działalności Zespołu Interdyscyplinarnego w Sieciechowie za 2020, 2021 i 2022 r.
18. Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2030.
19. Szatur-Jaworska B., Diagnoza i diagnozowanie w polityce społecznej.
20. Sztumski J., Wstęp do metod i technik badań społecznych, Katowice 2005.

Bibliografia

21. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 901 z późn. zm).
22. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. 2023 poz. 1939).
23. www.psychiatriapolska.pl.

Spis rysunków, tabel, wykresów

Spis rysunków

Rysunek 1. Położenie gminy Sieciechów	15
Rysunek 2. Liczba podmiotów zarejestrowanych na terenie gminy Sieciechów według klas wielkości (stan na koniec 2022 roku)	19
Rysunek 3. Klasyfikacja podmiotów ekonomii społecznej	27
Rysunek 4. Obszary współpracy międzyinstytucjonalnej	28
Rysunek 5. Łączna wartość sprzedanego na terenie gminy Sieciechów alkoholu w latach 2020-2022	84
Rysunek 6. Elementy procesu planowania strategicznego	101

Spis tabel

Tabela 1. Etapy opracowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych	8
Tabela 2. Przyrost naturalny na 1 000 ludności w gminie Sieciechów w porównaniu do województwa mazowieckiego na przestrzeni lat 2020-2022	17
Tabela 3. Udział ludności według ekonomicznych grup wieku w ogólnej liczbie ludności gminy Sieciechów w latach 2020-2022 (w procentach)	17
Tabela 4. Dane statystyczne dotyczące publicznej opieki zdrowotnej w gminie Sieciechów w porównaniu do powiatu kozienickiego w 2022 roku	25
Tabela 5. Zakres usług społecznych i przypisane do nich zadania publiczne	29
Tabela 6. Ogólna liczba podmiotów gospodarki narodowej, fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych w gminie Sieciechów na przestrzeni lat 2020-2022	31
Tabela 7. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej w podziale na wiek i płeć według liczby wypłaconych świadczeń w latach 2020-2022	34
Tabela 8. Liczba osób, którym udzielono pomocy w formie świadczeń pieniężnych i niepieniężnych w latach 2020-2022	34
Tabela 9. Liczba osób długotrwale pobierających świadczenie w podziale na płeć w latach 2020-2022	35
Tabela 10. Ile razy w ciągu ostatnich 12 miesięcy zdarzyło się Panu/i stracić kontrolę nad ilością spożywanego alkoholu (tzn. upić się)? N=67	41
Tabela 11. Czy w ciągu ostatnich 30 dni zdarzyło się Panu/i kierować pojazdem mechanicznym po spożyciu alkoholu? N=67	41
Tabela 12. Jakiego rodzaju przemocy Pan/i doznał/a w ciągu ostatnich 12 miesięcy? N=5 ...	46
Tabela 13. Kto stosował wobec Pana/i przemoc? N=5	46
Tabela 14. Czy zdarza się Panu/i korzystać z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu dłużej niż wstępnie Pan/i zakładał/a? N=87	49
Tabela 15. Czy kiedykolwiek grał/a Pan/i w gry, w których wygraną/przegraną były pieniądze, aby rozwiązać finansowe trudności lub poprawić swoją sytuację ekonomiczną? N=13	50
Tabela 16. Ile razy piłeś/aś alkohol w ciągu ostatnich 30 dni? N=15	61

Tabela 17. Tabela 18. Kto stosował wobec Ciebie przemoc? N=25	64
Tabela 18. Jakiego rodzaju przemocy doznałeś/aś? N=23	65
Tabela 19. Jakiego rodzaju przemoc zastosowałeś/aś? N=18	66
Tabela 20. Wobec kogo zdarzyło Ci się stosować przemoc? N=22	66
Tabela 21. Czy zdarza Ci się kłamać, aby ukryć prawdziwą ilość czasu spędzanego na korzystaniu z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu np. przed rodzicami? N=100.....	69
Tabela 22. Kwota odpłatności za pobyt dzieci z terenu gminy Sieciechów w pieczy zastępczej w latach 2020-2022	77
Tabela 23. Zasiłek pielęgnacyjny dla niepełnosprawnego dziecka na przestrzeni lat 2020-2022	79
Tabela 24. Zasiłek pielęgnacyjny dla osoby niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia o znacznym stopniu niepełnosprawności na przestrzeni lat 2020-2022	79
Tabela 25. Zasiłek pielęgnacyjny dla osoby niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, która powstała przed 21 rokiem życia na przestrzeni lat 2020-2022.....	79
Tabela 26. Specjalny zasiłek opiekuńczy na przestrzeni lat 2020-2022	80
Tabela 27. Działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w gminie Sieciechów wobec osób uzależnionych w latach 2020-2022	83
Tabela 28. Liczba wszczętych i kontynuowanych procedur „Niebieskie Karty” oraz łączna liczba prowadzonych procedur na koniec każdego roku na przestrzeni lat 2020-2022	88
Tabela 29. Odpłatność Gminy za pobyt w domu pomocy społecznej na przestrzeni lat 2020-2022	91
Tabela 30. Liczba długotrwale bezrobotnych mieszkańców gminy Sieciechów oraz ich udział w ogólnej liczbie zarejestrowanych w PUP mieszkańców Gminy w porównaniu do powiatu kozińskiego na przestrzeni lat 2020-2022	94
Tabela 31. Liczba osób, którym przyznano zasiłek stały, okresowy i celowy oraz kwota świadczeń na przestrzeni lat 2020-2022	96
Tabela 32. Liczba osób korzystających ze świadczenia niepieniężnego i pieniężnego przyznanego w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu” w latach 2020-2022	97
Tabela 33. Liczba gospodarstw domowych korzystających z dodatków mieszkaniowych oraz kwota świadczeń w latach 2020-2022	97
Tabela 34. Ramy finansowe Strategii	118
Tabela 35. Harmonogram wdrażania Strategii.....	119
Tabela 36. Wskaźniki monitoringowe służące do oceny stopnia realizacji celów strategicznych	122

Spis wykresów

Wykres 1. Liczba mieszkańców gminy Sieciechów w latach 2020-2022.....	16
Wykres 2. Stopa bezrobocia rejestrowanego w powiecie kozienickim na przestrzeni lat 2020-2022 w porównaniu do województwa mazowieckiego i całej Polski (stan na koniec roku, w procentach)	18
Wykres 3. Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru REGON oraz osoby fizyczne prowadzące działalność w gminie Sieciechów w latach 2020-2022	19
Wykres 4. Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru REGON na 1 000 mieszkańców w gminie Sieciechów, powiecie kozienickim, województwie mazowieckim oraz Polsce w latach 2020-2022.....	20
Wykres 5. Liczba uczniów szkół podstawowych oraz przedszkoli w gminie Sieciechów w latach 2020-2022	21
Wykres 6. Wyniki egzaminu ósmoklasisty w 2023 roku uczniów z gminy Sieciechów, powiatu kozienickiego i województwa mazowieckiego.....	21
Wykres 7. Dane dotyczące działalności GBP w gminie Sieciechów w latach 2020-2022	22
Wykres 8. Czytelnicy bibliotek publicznych na 1 000 ludności w gminie Sieciechów, powiecie kozienickim oraz województwie mazowieckim w latach 2020-2022	23
Wykres 9. Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne na 1 000 mieszkańców w gminie Sieciechów, powiecie kozienickim i województwie mazowieckim na przestrzeni lat 2020-2022	31
Wykres 10. Liczba rodzin i osób w rodzinach korzystających z materialnej pomocy społecznej w gminie Sieciechów w latach 2020-2022	33
Wykres 11. Wskaźnik deprivacji lokalnej na przestrzeni lat 2020-2022	33
Wykres 12. Powody udzielania świadczeń w 2022 roku (liczba rodzin)	35
Wykres 13. Płeć: N=87.....	37
Wykres 14. Wiek: N=87	38
Wykres 15. Wykształcenie: N=87	38
Wykres 16. Jakiego Pana/i zdaniem problemy społeczne najczęściej dotyczą mieszkańców Gminy? N=87	39
Wykres 17. Jak często spożywa Pan/i alkohol? N=87	40
Wykres 18. Czy według Pana/i picie alkoholu w ciąży ma negatywny wpływ na rozwój dziecka? N=87.....	41
Wykres 19. Jak często pali Pan/i papierosy i e-papierosy? N=87	42
Wykres 20. Jak często zażywa Pan/i środki psychoaktywne (narkotyki, dopalacze, leki w celu odurzenia)? N=87	43
Wykres 21. Czy zna Pan/i kogoś w swoim otoczeniu, kto nadużywa alkoholu, narkotyków lub w sposób zdecydowanie nadmierny podejmuje się pewnych czynności (np. zakupy, korzystanie z Internetu i/lub urządzeń elektronicznych, uprawianie sportu, praca, oglądanie treści pornograficznych itp.)? N=87	44
Wykres 22. Czy zna Pan/i kogoś w swoim otoczeniu, kto doświadcza przemocy w swoim domu? N=87	45

Wykres 23. Jak często, w okresie 12 miesięcy zdarzyło się Panu/i doświadczyć przemocy? N=87	45
Wykres 24. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy doszło do sytuacji, gdzie zastosował/a Pan/i przemoc domową wobec: N=87	47
Wykres 25. Czy Pana/i zdaniem stosowanie kar fizycznych (np. klaps) jest metodą wychowawczą, która: N=87	47
Wykres 26. Czy w przeciągu ostatnich 12 miesięcy doznał/a oraz stosował/a Pan/i cyberprzemoc (np. wyzywanie, podszywanie się, ośmieszanie/poniżanie, grożenie/ straszenie, szantażowanie, wyłudzenie pieniędzy, rozsyłanie ośmieszających zdjęć/ filmów)? N=87	48
Wykres 27. Ile godzin poświęca Pan/i na korzystanie z urządzeń elektronicznych i Internetu (np. komputer, tablet, telefon komórkowy, konsola do gier) w ciągu dnia, w którym ich Pan/i używa (nie wliczając w to godzin pracy)? N=87	49
Wykres 28. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy grał/a Pan/i w gry, w których wygraną/ przegraną były pieniądze (np. zdrapki, lotto, gra na automatach, zakłady bukmacherskie itp.)? N=87	50
Wykres 29. Proszę o ustosunkowanie się do poniższych stwierdzeń: N=87	52
Wykres 30. Jakie trudności najczęściej napotykają osoby bezrobotne szukające pracy na terenie Gminy? N=87	53
Wykres 31. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy miał/a Pan/i trudności w zakresie zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych ze względu na niewystarczające zasoby finansowe? N=87	54
Wykres 32. Jakie grupy osób są Pana/i zdaniem najbardziej narażone na wykluczenie społeczne na terenie Gminy? N=87	54
Wykres 33. W jakim stopniu infrastruktura techniczna w Pana/i Gminie (instytucje publiczne, szkoły, ulice, przychodnie itp.) dostosowana jest do osób z niepełnosprawnościami tak, aby umożliwić im samodzielne funkcjonowanie? N=87	55
Wykres 34. Jakie Pana/i zdaniem są najważniejsze problemy osób starszych w Gminie? N=87	56
Wykres 35. Jakie Pana/i zdaniem są najważniejsze problemy osób z niepełnosprawnościami w Gminie? N=87	57
Wykres 36. Czy w czasie ostatnich 12 miesięcy utrzymywały się u Pana/i takie stany jak (przynajmniej przez 2 tygodnie): N=87	58
Wykres 37. Płeć: N=101.....	59
Wykres 38. Wiek: N=101.....	60
Wykres 39. Klasa: N=101.....	60
Wykres 40. Ile razy w życiu zdarzyło Ci się pić alkohol? N=101	61
Wykres 41. Ile razy zdarzyło Ci się: N=101	62
Wykres 42. Ile razy w życiu zdarzyło Ci się zażywać środki psychoaktywne (narkotyki, dopalacze, leki w celu odurzenia)? N=101	63

Wykres 43. Gdybyś chciał/a zdobyć narkotyki, dopalacze, alkohol, papierosy, e-papierosy w swojej miejscowości byłoby to: N=101	63
Wykres 44. Czy w przeciągu ostatnich 12 miesięcy zdarzyło Ci się doświadczyć przemocy? N=101	64
Wykres 45. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy doszło do sytuacji, w której zastosowałeś/aś przemoc wobec drugiej osoby? N=101	65
Wykres 46. Jak często obserwujesz w swojej szkole problem przemocy między uczniami? N=101	67
Wykres 47. Czy w przeciągu ostatnich 12 miesięcy doznawałeś/aś oraz stosowałeś/aś cyberprzemoc (np. wyzywanie, podszywanie się, ośmieszanie/ponizanie, grożenie/straszenie, szantażowanie, wyłudzenie pieniędzy, rozsyłanie ośmieszających zdjęć/ filmów)? N=101	68
Wykres 48. Ile czasu w ciągu dnia poświęcasz na korzystanie z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu? N=101	69
Wykres 49. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy grałeś/aś w gry, w których można było wygrać/przegrać pieniądze (np. zdraпки, lotto, gra na automatach, zakłady bukmacherskie itp.)? N=101	70
Wykres 50. Czy w czasie ostatnich 12 miesięcy utrzymywały się u Ciebie takie stany jak (przynajmniej przez 2 tygodnie): N=101	71
Wykres 51. Które z poniższych odpowiedzi Twoim zdaniem można zaliczyć do zaburzeń odżywiania? N=101	72
Wykres 52. Średniomiesięczna liczba rodzin korzystających z zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami oraz korzystających z jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka na przestrzeni lat 2020-2022.....	75
Wykres 53. Kwota wypłaconych świadczeń 500+ na przestrzeni lat 2020-2022 [mln zł].....	75
Wykres 54. Liczba osób korzystających ze świadczenia alimentacyjnego na przestrzeni lat 2020-2022	76
Wykres 55. Rodziny, którym została udzielona pomoc i wsparcie z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych w latach 2020-2022 oraz ich udział w ogóle korzystających z pomocy społecznej.....	76
Wykres 56. Liczba rodzin, którym została udzielona pomoc i wsparcie z powodu niepełnosprawności w latach 2020-2022 oraz ich udział w ogóle korzystających z pomocy społecznej.....	78
Wykres 57. Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu.....	82
Wykres 58. Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych w gminie Sieciechów na przestrzeni lat 2020-2022.....	85
Wykres 59. Liczba mieszkańców przypadająca na jeden punkt sprzedaży napojów alkoholowych w gminie Sieciechów, województwie mazowieckim i całej Polsce w 2022 roku	85
Wykres 60. Zestawienie udziału mieszkańców w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności w gminie Sieciechów na przestrzeni lat 2020-2022.....	90

Wykres 61. Liczba osób w wieku poprodukcyjnym korzystających z pomocy społecznej w podziale na płeć w latach 2020-2022	90
Wykres 62. Liczba beneficjentów zasiłku pielęgnacyjnego dla osoby, która ukończyła 75 lat na przestrzeni lat 2020-2022.....	91
Wykres 63. Liczba rodzin, którym została udzielona pomoc i wsparcie z powodu bezrobocia w latach 2020-2022 oraz ich udział w ogóle korzystających z pomocy społecznej	93
Wykres 64. Wskaźnik bezrobocia wśród beneficjentów pomocy społecznej na przestrzeni lat 2020-2022	93
Wykres 65. Liczba rodzin korzystających z pomocy i wsparcia z powodu ubóstwa na przestrzeni lat 2020-2022 oraz ich udział w ogóle korzystających z pomocy społecznej ...	96